

INFORME 13/2009

CONTRACTACIÓ
DE SERVEIS
EXTERNS
EN HOSPITALS
DE LA XARXA
HOSPITALÀRIA
D'UTILITZACIÓ
PÚBLICA DE
CATALUNYA
(XHUP)
EXERCICI 2006

INFORME 13/2009

**CONTRACTACIÓ
DE SERVEIS
EXTERNS
EN HOSPITALS
DE LA XARXA
HOSPITALÀRIA
D'UTILITZACIÓ
PÚBLICA DE
CATALUNYA
(XHUP)
EXERCICI 2006**

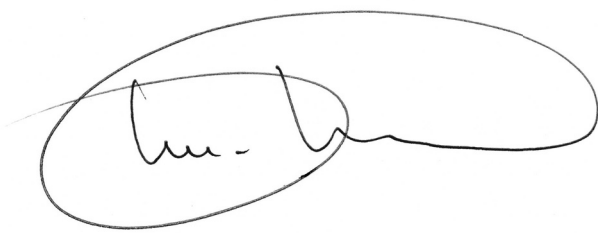
MONTSERRAT VENDRELL i TORNABELL, secretària general de la Sindicatura de Comptes de Catalunya,

CERTIFICO:

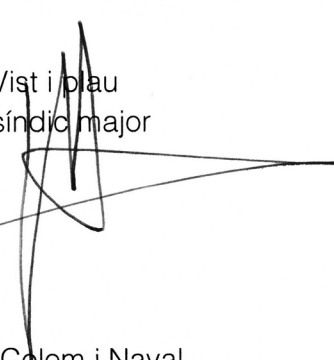
Que a Barcelona, el dia 12 de maig de 2009, reunit el Ple de la Sindicatura de Comptes, sota la presidència del síndic major, l'Excm. Sr. Joan Colom i Naval, amb l'assistència dels síndics Sr. Alexandre Pedrós i Abelló, Sr. Jordi Pons i Novell, Sr. Enric Genescà i Garrigosa, Sr. Agustí Colom i Cabau, Sr. Ernest Sena i Calabuig, i Sr. Jaume Amat i Reyero, actuant-hi com a secretària la secretària general de la Sindicatura, Sra. Montserrat Vendrell i Tornabell, i com a ponent el síndic Sr. Agustí Colom i Cabau, amb deliberació prèvia s'acorda aprovar l'informe de fiscalització 13/2009, relatiu a la contractació de serveis externs en hospitals de la Xarxa Hospitalària d'Utilització Pública de Catalunya (XHUP), exercici 2006.

I, perquè així consti i tingui els efectes que corresponguin, signo aquest certificat, amb el vistiplau del síndic major.

Barcelona, 4 de juny de 2009

Vist i plau
El síndic major

Joan Colom i Naval

ÍNDEX

ABREVIACIONS.....	6
1. INTRODUCCIÓ	7
1.1. INTRODUCCIÓ A L'INFORME.....	7
1.1.1. Objecte, abast i metodologia	7
1.1.2. Normativa	8
2. FISCALITZACIÓ REALITZADA	8
2.1. SERVEI DE NETEJA	13
2.1.1. Contractació	14
2.1.2. Gestió dels serveis externalitzats	29
2.2. SERVEI D'ALIMENTACIÓ A PACIENTS	36
2.2.1. Contractació	38
2.2.2. Gestió dels serveis externalitzats	48
2.3. SERVEI DE BUGADERIA.....	54
2.3.1. Contractació	57
2.3.2. Gestió dels serveis externalitzats	67
2.4. SERVEI DE DIRECCIÓ I D'ASSESSORAMENT	74
2.4.1. Contractació	76
2.4.2. Gestió dels serveis externalitzats	80
3. CONCLUSIONS	82
3.1. OBSERVACIONS	82
3.2. RECOMANACIONS.....	95
4. TRÀMIT D'AL·LEGACIONS.....	97
5. COMENTARIS A LES AL·LEGACIONS	136

ABREVIACIONS

BOE	Butlletí Oficial de l'Estat
DOGC	Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya
DOUE	Diari Oficial de la Unió Europea
IVA	Impost sobre el valor afegit
LCAP	Llei de contractes de les administracions públiques
RGLCAP	Reglament general de la Llei de contractes de les administracions públiques
TRLCAP	Text refós de la Llei de contractes de les administracions públiques
XHUP	Xarxa hospitalària d'utilització pública de Catalunya

1. INTRODUCCIÓ

1.1. INTRODUCCIÓ A L'INFORME

La Sindicatura de Comptes, com a òrgan de fiscalització de la gestió econòmica, financera i comptable del sector públic de Catalunya, emet el present informe arran de les funcions que li són encomanades en l'article 2 de la Llei 6/1984, del 5 de març, de la Sindicatura de Comptes, modificada per la Llei 15/1994, del 4 de juliol, la Llei 7/2002, del 25 d'abril i la Llei 7/2004, del 16 de juliol.

Aquesta fiscalització ha tingut el seu origen en la iniciativa de la Sindicatura de Comptes, d'acord amb l'article 2.1 de les seves Normes de règim interior, i en execució del Programa anual d'activitats per a l'any 2009, aprovat pel Ple de la Sindicatura de Comptes en data 18 de novembre de 2008.

1.1.1. Objecte, abast i metodologia

L'objecte d'aquest informe ha estat la fiscalització dels serveis externs no assistencials de neteja, alimentació a pacients, bugaderia i direcció i assessorament a gerència prestats, durant l'any 2006, a catorze hospitals de la Xarxa hospitalària d'utilització pública de Catalunya (XHUP) que són gestionats per entitats de titularitat pública i que no pertanyen a l'Institut Català de la Salut.

L'àmbit subjectiu de la fiscalització s'ha centrat en els ens gestors dels centres hospitalaris de pacients aguts; no obstant això, hi ha ocasions en què les activitats fiscalitzades es presten conjuntament amb altres prestacions assistencials (socio sanitàries, salut mental o d'atenció primària). En aquells casos en què no ha estat possible separar la despesa en les diferents prestacions, la fiscalització ha inclòs el conjunt d'activitat contractada.

El treball s'ha adreçat a l'anàlisi del compliment de la legalitat vigent aplicable a la contractació i prestació d'aquests serveis i a l'avaluació de l'eficiència dels procediments i dels circuits interns que operen en la seva gestió.

Per a l'anàlisi del compliment de la legalitat s'han analitzat els expedients de contractació administrativa: els actes preparatoris, el procediment de licitació, l'adjudicació, l'execució i l'extinció dels contractes.

Per a l'avaluació de l'eficiència s'han revisat els procediments de control intern que tenen implantats els hospitals i, en la mesura que ha estat possible, s'han estimat ràtios de cadascun dels serveis fiscalitzats per tal d'efectuar una comparació dels costos unitaris de la neteja, l'alimentació a pacients, la bugaderia i la direcció i assessorament a gerència de cada centre hospitalari.

1.1.2. Normativa

En relació amb la contractació dels serveis externs de la XHUP, la principal normativa pública d'aplicació a les entitats fiscalitzades és la següent:

- a) Directiva 92/50/CEE, del Consell, del 18 de juny de 1992, sobre coordinació dels procediments d'adjudicació dels contractes públics de serveis.
- b) Llei de contractes de les administracions públiques en vigor durant el període en què eren vigents els contractes examinats:
 - Reial decret legislatiu 2/2000, del 16 de juny, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei de contractes de les administracions públiques (TRLCAP), vigent a partir del 22 de juny de 2000.
 - Llei 13/1995, del 18 de maig, de contractes de les administracions públiques, vigent des del 9 de juny de 1995 fins al 21 de juny de 2000.
- c) Reglament de la Llei de contractes de les administracions públiques en vigor durant el període en què eren vigents els contractes examinats:
 - Reial decret 1098/2001, del 12 d'octubre, pel qual s'aprova el Reglament general de la Llei de contractes de les administracions públiques (RGLCAP), vigent des del 26 d'abril de 2002.
 - Decret 3410/1975, del 25 de novembre, pel qual s'aprova el Reglament general de la Llei de contractes, vigent fins al 25 d'abril de 2002.

2. FISCALITZACIÓ REALITZADA

Els centres hospitalaris que han estat objecte d'aquest informe són els que figuren en el quadre 2.A. En aquest quadre també s'indica el nombre de llits d'aguts de cada centre i, en els casos en què no ha estat possible separar la despesa dels pacients aguts de la resta de prestacions sanitàries, també s'informa del nombre de llits sociosanitaris i de salut mental i els centres d'atenció primària. La fiscalització dels contractes s'ha centrat en els serveis a pacients aguts però en el servei de neteja i de bugaderia s'ha estès, quan ha estat indispensable, a altres prestacions sanitàries que s'esmenten en el quadre 2.A, en el servei d'alimentació a pacients, a les que figuren en el quadre 2.2.D de l'informe i en el servei de direcció i assessorament, a les que s'indiquen en el quadre 2.4.D.

Quadre 2.A: Relació de centres hospitalaris fiscalitzats

Centre hospitalari	Municipi	Nombre de llits	Entitat que el gestiona	Personalitat jurídica
Hospital Municipal de Badalona	Badalona	124 llits	Badalona Serveis Assistencials, SA	Societat anònima, el capital de la qual pertany íntegrament a l'Ajuntament de Badalona.
Hospital Clínic i Provincial de Barcelona	Barcelona	681 llits, 44 dels quals corresponen a salut mental	Hospital Clínic i Provincial de Barcelona	Establiment sanitari (1).
Hospital Casa de Maternitat de Barcelona	Barcelona	122 llits, 24 dels quals són sociosanitaris	Consorti de Gestió Corporació Sanitària	Consorti integrat per la Diputació de Barcelona i l'Hospital Clínic i Provincial de Barcelona.
Hospital del Mar	Barcelona	419 llits	Institut Municipal d'Assistència Sanitària	Organisme autònom creat per l'Ajuntament de Barcelona i adscrit al Consorci Sanitari de Barcelona.
Hospital de l'Esperança	Barcelona	186 llits, 109 dels quals són sociosanitaris	Institut Municipal d'Assistència Sanitària	Organisme autònom creat per l'Ajuntament de Barcelona i adscrit al Consorci Sanitari de Barcelona.
Hospital Comarcal de Sant Bernabé	Berga	109 llits, 52 dels quals són sociosanitaris.	Fundació Hospital Sant Bernabé de Berga	Organisme autònom adscrit a l'Ajuntament de Berga (2).
Institut Català d'Oncologia (Hospital Duran i Reynals)	L'Hospitalet de Llobregat	136 llits	Institut Català d'Oncologia	Entitat de dret públic subjecta a dret privat, adscrita al SCS.
Hospital de Santa Maria	Lleida	174 llits, 50 dels quals són de salut mental, i un centre d'atenció primària	Gestió de Serveis Sanitaris	Entitat de dret públic subjecta a dret privat, adscrita al SCS.
Hospital de Mataró	Mataró	344 llits	Consorti Sanitari del Maresme	Consorti participat pel Servei Català de la Salut (SCS), l'Ajuntament de Mataró i el Consell Comarcal del Maresme.
Hospital Sant Jaume	Olot	197 llits, 70 dels quals són sociosanitaris i 45 llits d'una residència de gent gran	Fundació Privada Hospital Sant Jaume d'Olot	Fundació, el patronat de la qual està format per l'alcalde d'Olot, quatre membres nomenats per Ple de l'Ajuntament d'Olot i el president del Consell Comarcal de la Garrotxa (3).
Hospital de Puigcerdà	Puigcerdà	30 llits i un centre d'atenció primària	Fundació Privada Hospital de Pobres de Puigcerdà	Fundació, el patronat de la qual està format per l'alcalde de Puigcerdà i vuit patrons nomenats per l'Ajuntament de Puigcerdà.
Hospital Universitari Sant Joan de Reus	Reus	304 llits, 42 dels quals són sociosanitaris	Hospital Sant Joan de Reus, SA	Societat anònima, el capital de la qual pertany íntegrament a Innova, grup d'empreses municipals de Reus, SL la qual té com a únic accionista l'Ajuntament de Reus.
Hospital Santa Caterina	Salt	135 llits	Institut d'Assistència Sanitària	Entitat de dret públic subjecta a dret privat, adscrita al SCS.
Pius Hospital de Valls	Valls	77 llits	Gestió Pius Hospital de Valls, SA	Societat anònima, el capital de la qual pertany íntegrament a l'ajuntament de Valls.

Notes:

- (1) El règim jurídic de l'Hospital Clínic i Provincial de Barcelona està regulat pel Decret de 10 d'octubre de 1952, convalidat amb força de llei per la Llei de 17 de juliol de 1956.
- (2) La Fundació Hospital Sant Bernabé de Berga va ser fundació fins a l'any 1992, any en el qual es va constituir en organisme autònom.
- (3) La Fundació Privada Hospital Sant Jaume d'Olot es va constituir mitjançant escriptura pública el 23 de juliol de 2004. Amb anterioritat, l'Hospital Sant Jaume d'Olot estava gestionat per l'organisme autònom dependent de l'Ajuntament d'Olot anomenat Fundació Pública Hospital Sant Jaume.

Des del punt de vista de l'àmbit subjectiu de la Llei de contractes, el grau de subjecció dels contractes fiscalitzats a la normativa contractual està determinat per la personalitat jurídica de les entitats gestores dels centres hospitalaris en el moment en què van subscriure els contractes i la normativa contractual vigent en aquell moment.

D'acord amb la regulació continguda en la Llei 13/1995, del 18 de maig, de contractes de les administracions públiques (LCAP), derogada pel Reial decret legislatiu 2/2000, del 16 de juny, que aprova el TRLCAP, el règim d'aplicació subjectiu respon als tres nivells següents:

1. Aplicació íntegra de la Llei:

- a les administracions públiques territorials (article 1.2 de la LCAP i TRLCAP).
- als organismes autònoms (article 1.3 de la LCAP i del TRLCAP).
- a les entitats de dret públic, entre les quals cal incloure els consorcis, que hagin estat creades per satisfer necessitats d'interès general, que no tinguin caràcter industrial o mercantil (article 1.3 de la LCAP i TRLCAP) i que, a més compleixin un dels requisits següents establerts en l'apartat *b* de l'article 1.3 de la Llei:
 - 1) que estiguin finançades majoritàriament per les administracions públiques o altres entitats de dret públic;
 - 2) que la seva gestió estigui sota control de les administracions públiques o altres entitats de dret públic;
 - 3) que els seus òrgans de direcció siguin majoritàriament nomenats per les administracions públiques i altres entitats de dret públic.

2. Aplicació de les normes relatives a capacitat de les empreses, publicitat, procediments d'adjudicació i formes d'adjudicació als contractes d'import igual o superior als llindars comunitaris

L'àmbit de subjecció parcial a les normes de contractació és fixat en l'article 2 de la LCAP i posteriorment en el mateix article del TRLCAP, que s'ha vist modificat diverses vegades al llarg de la vigència del TRLCAP a conseqüència de la incorrecta transposició a la normativa espanyola de les directives comunitàries que harmonitzen les actuacions dels estats membres de la Unió Europea en els procediments d'adjudicació

d'obres (Directiva 93/37/CEE), subministraments (Directiva 93/36/CEE) i serveis (Directiva 92/50/CEE)¹.

Durant el període des del 9 de juny de 1995 fins al 31 de desembre de 2003, l'àmbit de subjecció parcial establert en l'article 2.1 era per a les entitats de dret públic no compreses en l'àmbit definit en l'article 1.3 de la Llei de contractes, sempre que la principal font de finançament provengués de subvencions o transferències de les administracions públiques.

A partir de l'1 de gener de 2004, s'inclouen en aquest àmbit d'aplicació les entitats de dret públic no compreses en l'àmbit definit en l'article 1.3 del TRLCAP i les societats de dret privat creades per satisfer necessitats d'interès general que no tinguin caràcter industrial o mercantil, sempre que concorrin algun dels requisits continguts en l'article 1.3.b. El Reial decret llei 5/2005, de l'11 de març torna a modificar aquest article 2, mitjançant la substitució de les societats de dret privat per les societats mercantils estatals o controlades per l'estat o pels seus organismes públics així com les equivalents de les comunitats autònomes, creades per satisfer específicament necessitats d'interès general que no tinguin caràcter industrial o mercantil, en les quals concorri algun dels requisits de l'article 1.3.b i introdueix les fundacions del sector públic sempre que concorri algun dels requisits de l'article 1.3.b del TRLCAP.

3. Aplicació dels principis de publicitat i concurrència

Finalment l'àmbit de menor subjecció a la normativa contractual, caracteritzat per l'exclusiu compliment dels principis de publicitat i concurrència està regulat en la disposició addicional sisena de la LCAP i posteriorment en la mateixa disposició del TRLCAP. L'àmbit subjectiu establert en aquesta disposició també ha anat variant al llarg de la vigència del TRLCAP a causa de les diverses transposicions de les directives comunitàries. Durant el període des del 9 de juny de 1995 fins al 31 de desembre de 2003, la disposició addicional sisena establí que les societats mercantils amb capital majoritàriament públic havien d'ajustar la seva activitat contractual als principis de publicitat i concurrència. A partir de l'1 de gener de 2004 i fins al 14 de març de 2005, havien d'ajustar l'activitat contractual als principis de publicitat i concurrència les societats de dret públic i les de dret privat incloses en l'article 2.1 per a contractes no compresos en aquest article. A partir del 15 de març de 2005, les societats mercantils i les fundacions del sector públic per als contractes no compresos en l'article 2.1 i les societats mercantils que no compleixen els requisits de

1. Aquestes directives han estat substituïdes per la Directiva 2004/18/CE, del 31 de març de 2004, sobre coordinació dels procediments d'adjudicació dels contractes públics d'obres, de subministraments i serveis, que fixava un termini de transposició en els estats membres fins al 31 de gener de 2006.

l'article 1.3 de capital majoritàriament públic, han d'ajustar la seva activitat contractual als principis de publicitat i concurrència.

Les successives modificacions introduïdes en el TRLCAP per transposar correctament les directives comunitàries s'han caracteritzat per una transposició molt restringida de les previsions incloses en la normativa comunitària. Prova d'això han estat les diverses sentències del Tribunal de Justícia de les Comunitats Europees contra el Regne d'Espanya de 15 de maig de 2003, 16 d'octubre de 2003 i 13 de gener de 2005.

Cal tenir present que, d'acord amb la jurisprudència del Tribunal de Justícia de les Comunitats Europees i des d'un punt de vista estrictament legal, una mala transposició d'una norma efectuada per un estat membre de la Unió Europea no allibera els operadors jurídics d'aplicar correctament la normativa europea. Per tant, els poders adjudicadors dels contractes fiscalitzats que pel seu objecte i import els resulti d'aplicació la directiva 1992/50/CEE, relativa als contractes de serveis, substituïda per la directiva 2004/18/CEE, de 31 de març de 2004, sobre coordinació dels procediments d'adjudicació dels contractes públics d'obres, de subministraments i de serveis, haurien d'aplicar, també, els procediments establerts en les directives. No obstant això, cal esmentar que aquesta deficient transposició es constata de forma fefaent a posteriori de les decisions que van prendre les entitats gestores dels hospitals ja que aquesta constatació es realitza mitjançant les sentències del Tribunal de Justícia de les Comunitats Europees esmentades anteriorment.

D'acord amb les directives esmentades es consideren poders adjudicadors aquelles entitats amb personalitat jurídica pròpia que exerceixen una activitat d'interès general que no sigui exclusivament industrial o mercantil i que compleixin un dels requisits següents: que la seva activitat estigui majoritàriament finançada per les administracions públiques o altres entitats de dret públic, que la seva gestió estigui sotmesa a un control per part de les administracions públiques i que els seus òrgans d'administració, direcció, o de vigilància estiguin compostos per membres més de la meitat dels quals siguin nomenats per les administracions públiques i altres entitats de dret públic.

A partir d'aquesta normativa, en l'informe de fiscalització s'ha analitzat el grau de subjecció a la Llei de contractes dels ens gestors dels centres hospitalaris en els contractes concertats, tenint en compte el que estableix la normativa europea i la jurisprudència del Tribunal de Justícia de la Comunitat Europea sobre l'àmbit d'aplicació subjectiu de les directives de contractes.

El treball es presenta a continuació en quatre apartats diferents, en funció del tipus de servei contractat. Alhora, cada apartat se subdivideix en la fiscalització de la contractació i la fiscalització de la gestió del servei.

2.1. SERVEI DE NETEJA

L'objecte dels contractes del servei de neteja de la majoria dels centres hospitalaris fiscalitzats abasta la prestació del servei de neteja en totes les dependències sanitàries gestionades per una mateixa entitat, la qual presta, segons els casos, assistència sanitària a pacients aguts, assistència sociosanitària, salut mental o atenció primària. No obstant això, en aquelles ocasions en què ha estat possible separar la despesa de neteja derivada de l'assistència a pacients aguts de la d'altres serveis sanitaris, la fiscalització s'ha centrat en el servei de neteja de les dependències de l'hospital d'aguts i dels centres situats fora del recinte hospitalari en el cas que l'ens gestor del centre hospitalari hi presti serveis sanitaris d'aguts o hi desenvolupi tasques administratives o logístiques derivades de l'activitat hospitalària (quadre 2.A).

Determinats contractes inclouen, a més, la gestió interna de la roba (la recollida de la roba bruta en la secció on es genera, el seu transport intern, el lliurament al transportista, la recepció de la roba neta, la cosida, la classificació i distribució de la roba neta per tots els departaments de l'hospital) i dels residus sanitaris (transport intern dins l'hospital des dels punts on es generen els residus fins al magatzem de gestió de residus o contenidors al carrer).

Alguns hospitals tenen el servei de neteja externalitzat, només, parcialment; en aquests casos, el contracte amb l'empresa externa inclou la gestió de la plantilla de neteja de l'ens gestor del centre hospitalari i la coordinació del servei de neteja amb la plantilla pròpia del centre.

Els contractes de neteja també comprenen el subministrament de productes, material, equipaments, utilitatge i maquinària necessària per la prestació del servei.

L'objecte de fiscalització ha estat els serveis de neteja contractats a tercers per les entitats gestores dels centres hospitalaris. L'any 2006, totes les entitats fiscalitzades tenien externalitzat el servei de neteja, ja sigui una part o la totalitat del servei, excepte els ens gestors de l'Hospital Sant Jaume d'Olot i l'Hospital Casa de Maternitat de Barcelona, que van prestar el servei amb personal propi; tot i això, les suplències (vacances, baixes per malaltia o altres motius d'absència) del personal de neteja en plantilla de l'entitat gestora de l'Hospital Casa de Maternitat de Barcelona les va realitzar l'empresa adjudicatària del servei de neteja de l'Hospital Clínic i Provincial de Barcelona.

La relació d'hospitals que disposaven del servei externalitzat de neteja són els que figuren en el quadre següent:

Quadre 2.1.A: Hospitals amb el servei de neteja externalitzat durant l'any 2006. Contractes fiscalitzats

Centre hospitalari	Empresa adjudicatària	Data del contracte	Despesa de l'exercici del servei externalitzat
Hospital Municipal de Badalona	Aisman, SL (1)	1.1.1998	821.080,40
	Aisman, SL (2)	1.3.2006	34.631,65
Hospital Clínic i Provincial de Barcelona	Limpiezas Contratadas, SL	7.1.2004	(3) 5.044.147,31
Hospital del Mar de Barcelona	Unió temporal d'empreses integrada per ISS Facility Services, SA i Gelims, SA (4)	28.7.2005	2.774.193,86
Hospital de l'Esperança de Barcelona	Unió temporal d'empreses integrada per ISS Facility Services, SA i Gelims, SA (4)	28.7.2005	982.276,74
Hospital Comarcal de Sant Bernabé de Berga	Bernet, SA	1.08.1981	514.593,15
Institut Català d'Oncologia (Hospital Duran i Reynals)	Clece, SA	24.10.2005	821.988,71
Hospital de Santa Maria de Lleida	Clanser, SL	1.8.2003	530.570,07
Hospital de Mataró	Aisman, SL	30.4.2004	1.624.950,99
Hospital de Puigcerdà	Carlos Rocha, SL	31.10.1999	355.334,05
Hospital Universitari Sant Joan de Reus	Servicios y Mantenimientos Prim, SA	2.1.2002	1.272.221,18
Hospital Santa Caterina de Salt	Clece, SA	1.10.2005	743.142,03
Pius Hospital de Valls	Eulen, SA (5)	1.5.1999	(6) 183.995,25
	Neteja Santa Tecla, AIE	28.4.2006	(6) 296.252,55
Total			16.338.579,30

Imports en euros.

Font: Elaborat per la Sindicatura de Comptes a partir de la documentació de les entitats gestores dels centres hospitalaris. La despesa del servei de neteja correspon a la despesa derivada del contracte més la despesa addicional ocasionada per neteges esporàdiques o amb continuïtat en el temps.

Notes:

- (1) L'empresa adjudicatària del servei de neteja va ser l'empresa Serveis d'Higiene i Manteniment, SA. En data 1 de gener de 2003 Aisman, SL es va subrogar al contracte subscrit entre l'empresa adjudicatària i l'ens gestor de l'Hospital Municipal de Badalona.
- (2) Contracte per a la recollida de deixalles i de la roba bruta de l'hospital.
- (3) Inclou la despesa de la cobertura del personal en plantilla (descansos i permisos) que realitza la neteja de l'Hospital Casa de Maternitat de Barcelona.
- (4) L'Institut Municipal d'Assistència Sanitària va tramitar en un sol expedient la contractació del servei de neteja de tots els centres de l'Institut, entre els quals figuren l'Hospital del Mar de Barcelona i l'Hospital de l'Esperança de Barcelona.
- (5) Eulen, SA va realitzar la neteja del Pius Hospital de Valls fins al 27 d'abril de 2006. A partir del 28 d'abril de 2006, el servei de neteja el va prestar Neteja Santa Tecla, AIE.
- (6) El contracte de neteja abastava les dependències del Pius Hospital de Valls, que l'any 2006 tenia 77 llits d'aguts i 40 sociosanitaris, i una residència de gent gran amb 136 llits. Gestió Pius Hospital de Valls va informar que, l'any 2006, el percentatge de la despesa en neteja que correspon a l'hospital d'aguts és un 70,10% del total de despesa, però no disposa de documentació que acrediti com va calcular aquest percentatge. L'import que figura en el quadre correspon a aquest 70,10% de la despesa en neteja.

2.1.1. Contractació

D'acord amb el que estableix l'article 1.2 del TRLCAP, el contracte del servei de neteja concertat per l'ens gestor de l'Hospital del Mar de Barcelona i l'Hospital de l'Esperança de Barcelona estava subjecte a la totalitat de les prescripcions del TRLCAP.

D'acord amb el que regula l'article 1.3 del TRLCAP, els contractes del servei de neteja atorgats pels ens gestors de l'Hospital Clínic i Provincial de Barcelona, l'Institut Català

d'Oncologia, l'Hospital de Santa Maria de Lleida, l'Hospital Santa Caterina de Salt i l'Hospital de Mataró estaven subjectes a la totalitat de les prescripcions del TRLCAP.

Els òrgans de contractació de les entitats gestores dels hospitals esmentats en els paràgrafs anteriors van utilitzar el concurs com a forma d'adjudicació dels contractes del servei de neteja.

D'acord amb la disposició addicional sisena de la Llei 13/1995, del 18 de maig, incorporada també al TRLCAP estaven subjectes als principis de publicitat i concurrència, els contractes de neteja concertats per les societats anònimes gestores de l'Hospital Municipal de Badalona, l'Hospital Universitari Sant Joan de Reus i el Pius Hospital de Valls en relació amb el contracte de l'1 de maig de 1999. A més a més, aquestes societats juntament amb la fundació que gestiona l'Hospital de Puigcerdà, també haurien estat vinculats, donat l'import del contracte a les prescripcions que establí la directiva 1992/50/CEE,² les quals feien referència a la capacitat de les empreses, publicitat, procediments de licitació i formes d'adjudicació atès que no estava subjecte a la normativa administrativa contractual vigent en el moment en què es va formalitzar el contracte atorgat per l'ens gestor de Hospital Comarcal de Sant Bernabé de Berga, de data 1 d'octubre de 1981, constituït en aquesta data com a fundació.

Des del punt de vista objectiu, l'encàrrec de gestió del servei de neteja del Pius Hospital de Valls a l'empresa Neteja Santa Tecla, AIE, en la que participa, estava exclòs de l'àmbit d'aplicació de la Llei de contractes.

L'ens gestor de l'Hospital de Puigcerdà va contractar de forma conjunta els serveis de neteja, alimentació a pacients i bugaderia de l'hospital, fet pel qual les observacions relatives al procediment contractual d'aquests serveis s'han fet constar en aquest apartat de l'informe, que fa referència al servei de neteja.

De la revisió del compliment de la legalitat contractual, d'acord amb els preceptes de la normativa que és d'aplicació als ens fiscalitzats, cal fer les observacions següents:

a) Adjudicacions de serveis no ajustades al procediment contractual

Els ens gestors de l'Hospital Municipal de Badalona i de l'Hospital Universitari Sant Joan de Reus van adjudicar directament als contractistes els contractes del servei de neteja dels respectius hospitals, de dates 1 de gener de 1998 i 2 de gener de 2002, sense ajustar-se als principis de publicitat i concurrència. L'ens gestor de l'Hospital Municipal de Badalona també va adjudicar directament a la mateixa empresa que prestava el servei de neteja, el contracte per la recollida de deixalles i roba bruta de l'hospital, de data 1 de

2. Directiva que estava vigent a la data dels contractes i que ja havia d'estar transposada a l'ordenament jurídic de l'Estat espanyol.

març de 2006. L'adjudicació directa d'aquests serveis incompleix el que disposa la disposició addicional sexta de la Llei 13/1995, del 18 de maig, de contractes de les administracions públiques i del TRLCAP.

D'altra banda, pel que fa als contractes del servei de neteja de l'Hospital Municipal de Badalona, que ascendeix a 552.802,42 €, i de l'Hospital Universitari Sant Joan de Reus, de 552.194,43 €, cal tenir en compte que, sota el criteri de la sentència del Tribunal de Justícia de les Comunitats Europees, una mala transposició de la directiva no allibera els operadors jurídics d'aplicar correctament la normativa europea, les entitats gestores d'aquests hospitals haurien d'haver tramitat la contractació del servei de neteja, els imports dels quals superaven el llindar comunitari corresponent, d'acord amb les prescripcions que estableix la Directiva 1992/50/CEE, del 18 de juny, relativa als contractes de serveis referents a la capacitat de les empreses, publicitat, procediments de licitació i formes d'adjudicació.

En aquest mateix sentit, les entitats gestores de l'Hospital de Puigcerdà, pel que fa al contracte dels serveis de neteja, alimentació a pacients i bugaderia de data 31 d'octubre de 1999, per import de 5.267.809,73 € i del Pius Hospital de Valls, en relació amb el contracte del servei de neteja de data 1 de maig de 1999, per 320.890,75 €, haurien d'haver tramitat la contractació d'aquests serveis d'acord amb les prescripcions establertes en la Directiva de la Unió Europea esmentada en el paràgraf anterior, atès que l'import d'ambdós contractes superava els llindars comunitaris.

No obstant això, cal dir que el contracte dels serveis de neteja, alimentació a pacients i bugaderia de l'Hospital de Puigcerdà fa referència a una sol·licitud pública d'ofertes; tanmateix, en l'expedient de contractació no consta la documentació acreditativa del procediment seguit en l'adjudicació d'aquests serveis. D'altra banda, el contracte de neteja del Pius Hospital de Valls de data 1 de maig de 1999, d'acord amb la disposició addicional sisena de la Llei 13/1995, estava subjecte als principis de publicitat i concurrència; tot i això, l'ens gestor no disposa de documentació justificativa d'aquesta publicitat però sí que té documentació acreditativa de la valoració que va realitzar de les ofertes dels licitadors d'aquest servei.

b) Incidències en les actuacions administratives preparatòries de la licitació

En els expedients de contractació del servei de neteja de l'Hospital Clínic i Provincial de Barcelona i l'Hospital de Mataró no hi consta l'informe que ha de determinar la insuficiència, la manca d'adequació o la conveniència de no ampliar els mitjans personals i materials amb què compta l'Administració per cobrir les necessitats que vol satisfer mitjançant el contracte, fet que incompleix el que regula l'article 202 del TRLCAP. En l'expedient del contracte del servei de neteja de l'Hospital de Santa Maria de Lleida hi havia l'esmentat informe però no estava datat ni signat.

Els plecs de clàusules administratives particulars del contracte del servei de neteja de l'Hospital Clínic i Provincial de Barcelona i de l'Hospital de Santa Maria de Lleida no contenen la classificació que havien de tenir els licitadors, fet que incompleix el que estableix l'article 67.7.b del RGLCAP.

c) Manca de publicitat en el BOE i DOUE de la licitació del contracte

L'empresa que gestiona l'Hospital de Santa Maria de Lleida, no va publicar l'anunci de la licitació del contracte del servei de neteja ni al BOE ni al DOUE, fet que incompleix el que disposen els articles 78 i 203.2 del TRLCAP.

d) Manca de classificació de l'empresa contractista

L'empresa adjudicatària del servei de neteja de l'Hospital Clínic i Provincial de Barcelona no disposava de la corresponent classificació a la data que va concloure el termini per presentar la proposició per licitar en el concurs de neteja, malgrat que el requeriment de la classificació de l'empresa contractista és requisit indispensable per contractar aquest servei, d'acord amb el que disposa l'article 25 del TRLCAP.

e) Manca de documentació en l'expedient

En l'expedient de contractació del servei de neteja de l'Hospital de Santa Maria de Lleida no hi figura la documentació justificativa de la capacitat d'obrar, ni de la suficient solvència econòmica, financera i tècnica i professional de l'empresa contractista. Tampoc no hi consta que l'empresa adjudicatària hagués presentat la declaració responsable que no es trobava en cap prohibició per contractar amb l'administració ni que estigués al corrent del compliment de les obligacions tributàries i amb la Seguretat Social. L'ens gestor d'aquest hospital no disposa de l'oferta econòmica i tècnica presentada per l'empresa adjudicatària, fet que no ha permès confrontar aquesta documentació amb els aspectes que la Mesa va valorar per adjudicar el contracte del servei de neteja.

L'ens gestor de l'Hospital de Santa Maria de Lleida ha informat que va destruir la documentació aportada per l'empresari per licitar en el concurs del servei de neteja, malgrat que l'Ordre de 12 de març de 1999, per la qual s'aproven i es modifiquen taules d'avaluació documental, estableix que els expedients de contractes de serveis de quantia igual o superior a 12.020,24 € s'han de conservar permanentment.

f) Criteris d'adjudicació incorrectes

L'Hospital Clínic i Provincial de Barcelona va fixar, entre altres, com a criteris d'adjudicació la valoració de la memòria descriptiva de l'empresa; la valoració de l'experiència del licitador en la gestió del servei de neteja en centres hospitalaris; l'existència de programes

de control de qualitat i de supervisió, i el fet de disposar de certificacions que garantien que els processos de l'empresa s'ajustaven a normes de qualitat (certificacions ISO 9001 i AENOR).

L'Institut Català d'Oncologia va valorar el fet que els licitadors disposessin d'un departament o responsable de qualitat i de formació de personal; estar en possessió de certificacions que garantien que els processos de l'empresa s'ajustaven a normes de qualitat (certificacions ISO 9001); disposar de certificacions que garantien que l'empresa complia les normes de gestió mediambiental (certificacions ISO 14000 o altres certificats mediambientals); tenir un servei de prevenció i d'estudis i anàlisis de riscos laborals, i els recursos de què disposava l'empresa per facilitar la integració de treballadors minusvàlids.

L'ens gestor de l'Hospital de Mataró va valorar de les proposicions dels licitadors, entre altres aspectes, la descripció de l'equip i unitats tècniques participants al contracte, les titulacions acadèmiques i professionals dels empresaris i del personal de direcció de l'empresa, la declaració del nombre mitjà de personal durant els darrers tres anys i el pla d'avaluació de riscos laborals i les mesures preventives.

L'entitat gestora de l'Hospital Santa Caterina de Salt va valorar de les proposicions dels licitadors, entre altres aspectes, la prevenció de riscos laborals, el fet de tenir oficina a Girona, el nombre de treballadors de l'empresa i el nombre de treballadors a Catalunya i a Girona.

Aquests criteris d'adjudicació esmentats en aquesta observació no s'adeqüen al TRLCAP. En relació als aspectes referents a l'equip, l'experiència i el sistema de qualitat dels licitadors no es poden considerar criteris d'adjudicació sinó que són mitjans d'acreditació de la solvència tècnica, atès que pretenen comprovar si els trets econòmics i tècnics generals de l'empresa es consideren suficients per executar un determinat contracte (mitjans de solvència). D'acord amb el que estableixen les directives europees, així com del que es desprèn del TRLCAP, que en l'article 19 enumera els criteris de solvència tècnica o professional dels contractes de serveis i en l'article 86.1 els criteris d'adjudicació, no es poden utilitzar els criteris per determinar la solvència tècnica o professional com a criteris per a l'adjudicació.

A més a més, el fet d'exigir una ubicació determinada de les instal·lacions de l'empresa és discriminatori, fet pel qual el Tribunal de Justícia de la Comunitat Europea considera que exigir una ubicació determinada comporta un obstacle a la lliure concurrència i una vulneració de la normativa comunitària.

D'altra banda, pel que fa als aspectes socials, aquests no poden ser considerats un criteri d'adjudicació ja que no comporten un avantatge econòmic lligat al servei objecte del contracte. El TRLCAP només preveu en la disposició addicional vuitena una preferència en l'adjudicació dels contractes a favor de les empreses que en el moment d'acreditar la seva solvència tècnica tinguin en la seva plantilla un nombre de treballadors minusvàlids no

inferior al 2%, sempre que les seves proposicions igualin les més avantatjoses des del punt de vista dels criteris objectius que serveixin de base per a l'adjudicació. En aquest mateix sentit es manifesta la Junta Consultiva de Contractació Administrativa de la Generalitat de Catalunya en la Recomanació 1/2001, del 5 d'abril.

L'Institut Català d'Oncologia, també, va valorar com a millores aportades per l'empresa que va resultar adjudicatària del servei de neteja algunes prestacions que s'exigien en el plec de prescripcions tècniques, prestacions que obligaven els licitadors des del moment que van presentar l'oferta i que per tant no podien ser valorades com a millora de les condicions establertes en el plec.

g) Motivació insuficient de l'adjudicació del servei

La puntuació atorgada a les proposicions presentades pels licitadors del concurs del servei de neteja de l'Hospital de Santa Maria de Lleida en relació a la valoració de les solucions tècniques, la metodologia del treball, els recursos materials i els mitjans auxiliars oferts pels licitadors no es troba suficientment motivada, atès que no consten els aspectes concrets que es van valorar respecte a cadascun dels criteris d'adjudicació esmentats sinó que aquesta valoració es va limitar a qualificar les propostes de molt favorables, favorables o especialment favorables, en relació a cada criteri d'adjudicació.

h) Adjudicació fora termini

La Mesa de Contractació de l'expedient de contractació del servei de neteja de l'Hospital Clínic i Provincial de Barcelona va efectuar l'obertura de les proposicions el 30 de juliol de 2003 i l'òrgan de contractació va adjudicar el contracte cinc mesos més tard, el 5 de gener de 2004, fet que incompleix el que regula l'article 89 del TRLCAP que estableix que el termini per a la resolució de l'adjudicació és de tres mesos des de l'obertura de les proposicions.

i) Manca d'acreditació del compliment de les obligacions tributàries

L'ens gestor de l'Hospital de Mataró, no disposava de documentació acreditativa que l'empresa adjudicatària del contracte de serveis de neteja estigués al corrent del pagament de l'Impost sobre activitats econòmiques o en situació legal d'excepció en relació a aquest impost a la data que va aportar la documentació per licitar en el concurs. En l'expedient de contractació tampoc hi constava la certificació positiva que l'empresa adjudicatària es trobava al corrent d'obligacions tributàries amb la Generalitat de Catalunya.

Aquests fets incompleixen l'article 79.2 del TRLCAP, que estableix que abans de l'adjudicació l'empresa que resulti adjudicatària ha d'acreditar que en el moment de presentar la proposició estava al corrent del compliment de les obligacions tributàries.

j) Manca de constitució de les garanties, import de les garanties insuficient i garanties constituïdes fora de termini

Els licitadors del servei de neteja de l'Hospital de Mataró van constituir una garantia provisional de 19.370 €, import que correspon al 2% de l'import d'una anualitat del pressupost del contracte. L'import d'aquesta garantia correspon a la meitat de la xifra que fixa l'article 35 del TRLCAP, ja que el pressupost del contracte és la suma de les anualitats en què s'executarà el contracte i atès que el contracte de neteja té una durada de dos anys, la garantia provisional s'hauria d'haver constituït per 38.740 €.

El contracte del servei de neteja de l'Hospital Clínic i Provincial de Barcelona estableix en concepte de garantia definitiva l'import de les factures successives corresponents als serveis que es prestessin. Aquesta garantia és contrària a l'article 36 del TRLCAP, que determina que la garantia definitiva s'ha de constituir per un import concret, un 4% de l'import de l'adjudicació, i en metàl·lic o valors públics o privats, mitjançant aval o per contracte d'assegurança de caució. L'import de la garantia definitiva que s'havia de constituir ascendia a 164.152,77 €.

Els adjudicataris del servei de neteja de l'Institut Català d'Oncologia i de l'Hospital de Mataró van constituir una garantia definitiva per 45.118,40 € i 38.230,79 €, respectivament, imports que corresponen al 4% de l'import d'una anualitat del contracte. L'import d'aquestes garanties correspon a la meitat de la xifra que estableix l'article 36 del TRLCAP, ja que la l'import del contracte és la suma de les anualitats en què s'executarà; atès que aquests contractes tenen una durada de dos anys les garanties definitives s'haurien d'haver constituït per 90.236,80 € i 76.461,58 € respectivament.

L'empresa adjudicatària del servei de neteja de l'Hospital del Mar de Barcelona i de l'Hospital de l'Esperança de Barcelona va constituir la garantia definitiva vint-i-sis dies després d'haver-se formalitzat el contracte. La constitució de la garantia definitiva té per objecte la salvaguarda dels interessos públics, fet pel qual la seva constitució és requisit necessari per a la formalització del contracte, tal com estableix l'article 54.2 del TRLCAP; per tant, s'hauria d'haver constituït abans de la formalització del contracte.

k) Manca de publicitat en el DOUE i BOE de l'adjudicació del contracte

Els ens gestors de l'Hospital Clínic i Provincial de Barcelona, l'Institut Català d'Oncologia, l'Hospital de Santa Maria de Lleida, l'Hospital de Mataró i l'Hospital Santa Caterina de Salt, no van publicar al DOUE els anuncis d'adjudicació dels respectius contractes del servei de neteja, fet pel qual van incomplir l'article 93 del TRLCAP. A més, l'Institut Català d'Oncologia i l'ens gestor de l'Hospital de Santa Maria de Lleida tampoc van publicar l'adjudicació del contracte del servei de neteja al BOE.

l) Manca de tramesa dels contractes, les seves pròrroques i modificacions al Registre Públic de Contractes

Els ens gestors de l'Hospital Clínic Provincial de Barcelona, l'Hospital del Mar de Barcelona i l'Hospital de l'Esperança de Barcelona no van trametre el contracte ni les seves modificacions al Registre Públic de Contractes de la Junta Consultiva de Contractació Administrativa. L'Hospital Clínic Provincial de Barcelona tampoc va trametre les pròrroques del contracte del servei de neteja al Registre esmentat i els ens gestors de l'Hospital de Santa Maria de Lleida i de l'Hospital de Mataró, tot i que van trametre els contractes respectius al Registre Públic de Contractes, no hi van trametre les modificacions, fet que incompleix el que regulen els articles 118 del TRLCAP i 115 del RGLCAP.

m) Incidència en el contingut dels contractes

El contracte del servei de neteja formalitzat per l'Hospital Clínic i Provincial de Barcelona no contenia la conformitat de l'empresa contractista en el plec de prescripcions tècniques, fet que incompleix el que estableix l'apartat i de l'article 71.3 del RGLCAP.

n) Revisió de preus que no s'ajusta a la normativa contractual

L'Hospital Clínic i Provincial de Barcelona va actualitzar els preus del contracte del servei de neteja des de l'inici de la vigència del contracte, l'1 de març de 2004, quan ja havien transcorregut dos mesos des de la seva adjudicació. L'ens gestor de l'Hospital de Mataró va actualitzar els preus del contracte del servei de neteja a partir de l'1 de gener de 2005, tot i que el contracte es va adjudicar el 26 d'abril de 2004. Aquestes revisions de preus incompleixen el que regula l'article 103 del TRLCAP, que estableix que la revisió de preus d'un contracte només pot tenir lloc si s'ha executat un 20% de l'import del contracte i ha transcorregut un any des de la seva adjudicació.

El mes de novembre de 2006, els preus facturats per l'empresa adjudicatària del servei de neteja de l'Institut Català d'Oncologia es van incrementar en un 3,4%, augment que correspon a l'increment que preveia l'entitat que havia d'experimentar la retribució de la mà d'obra adscrita al conveni de neteja per a la província de Barcelona. Aquesta revisió de preus incompleix el plec de clàusules administratives particulars ja que el plec fixava que la revisió de preus només seria procedent en el supòsit que es prorrogués la durada del contracte i que el preu del contracte s'actualitzaria en funció de la variació experimentada per l'IPC, un 2,5%; quan es van actualitzar els preus, el mes de novembre de 2006, el contracte encara era vigent fins al 31 d'octubre de 2007. D'acord amb el que estableix l'article 49.5 del TRLCAP, el plec de clàusules administratives particulars forma part integrant del contracte i per tant obliga les parts al que ha estat expressament pactat.

En data 1 de setembre de 2006, l'Hospital Clínic i Provincial de Barcelona va prorrogar el contracte del servei de neteja fins al 31 d'agost de 2009. En aquesta pròrroga es va

acordar modificar el sistema de revisió de preus fixat en el plec. Així, el plec establí que el preu es revisaria com a màxim en l'import de l'IPC i en la pròrroga es va fixar que podria ser revisat anualment segons els increments salarials dels successius convenis de neteja.

La pròrroga d'un contracte només amplia el període de la realització de l'activitat contractada, sense que pugui modificar cap altre dels seus elements; per tant, mitjançant la pròrroga no es podia modificar el sistema de revisió de preus fixat en el plec. En aquest mateix sentit es manifesta la Junta Consultiva de Contractació Administrativa de la Generalitat de Catalunya en l'informe 4/1999, del 30 de setembre de 1999.

o) Pròrroques per un termini superior al que estableix la normativa o que no són procedents

El contracte del servei de neteja de l'Hospital de Santa Maria de Lleida tenia una vigència d'un any, de l'1 d'agost del 2003 a l'1 d'agost del 2004, prorrogable anualment fins a quatre anualitats. El contracte des del seu venciment, l'1 d'agost de 2004 s'ha prorrogat fins al 15 de gener de 2008, data en què va entrar en vigor un nou contracte. Les pròrroques d'aquest contracte incompleixen l'article 198 del TRLCAP, que estableix que les pròrroques no poden excedir ni aïlladament ni conjuntament el termini fixat en el contracte. Com que el contracte tenia un termini d'un any, aquest només es podia prorrogar un altre any, és a dir fins a l'1 d'agost de 2005.

L'empresa pública gestora de l'Hospital Municipal de Badalona va signar un contracte per a la prestació del servei de neteja, en data 1 de gener de 1998, d'una durada d'un any, prorrogable tàcitament. La societat mercantil gestora de l'Hospital Universitari Sant Joan de Reus, va atorgar un contracte per a la prestació del servei de neteja en data 2 de gener de 2002, d'una durada d'un any, prorrogable tàcitament. La societat anònima gestora del Pius Hospital de Valls va concertar un contracte per a la prestació del servei de neteja en data 1 de maig de 1999, d'una durada de l'1 de maig al 31 de desembre de 1999, prorrogable tàcitament. A la data de la fiscalització, els contractes del servei de neteja de l'Hospital Municipal de Badalona i de l'Hospital Universitari Sant Joan de Reus encara continuaven vigents i el del Pius Hospital de Valls ho va estar fins al 27 d'abril de 2006.

En data 1 de gener de 2004 va entrar en vigor una reforma del TRLCAP derivada de les sentències del Tribunal de Justícia de les Comunitats Europees contra Espanya de dates 15 de maig i 16 d'octubre de 2003, en virtut de la qual a les societats mercantils que complissin uns requisits establerts en les directives europees els eren d'aplicació les prescripcions relatives a la capacitat, publicitat, procediments de licitació i formes d'adjudicació del TRLCAP en aquells contractes d'import igual o superior als llindars comunitaris. A partir d'aquesta modificació, recollida en l'article 2.1 del TRLCAP, que ha introduït una major subjecció de les societats mercantils públiques al règim contractual administratiu, les societats gestores de l'Hospital Municipal de Badalona, de l'Hospital Universitari Sant Joan de Reus i del Pius Hospital de Valls s'haurien d'adaptar a aquest nou règim con-

tractual en el moment en què finalitzessin els contractes que tinguessin vigents; és a dir, aquestes entitats no havien de prorrogar els contractes mercantils anteriors sinó que els haurien d'haver tornat a adjudicar a partir de l'any 2004, d'acord amb els principis de publicitat i concurrència i d'acord amb les prescripcions relatives a la capacitat d'empreses, publicitat, procediments d'adjudicació i formes d'adjudicació regulats en el TRLCAP si reunien els requisits establerts en l'article 2.1 del TRLCAP.

En data 1 d'agost de 1981 la Fundació Hospital Sant Bernabé de Berga va signar un contracte per a la prestació del servei de neteja d'una durada d'un any, que s'ha prorrogat mitjançant pròrroques tàcites fins al 3 de gener de 2008, data en què va entrar en vigor un nou contracte. A partir de l'any 1992, l'ens gestor de l'Hospital Comarcal de Sant Bernabé es va constituir com un organisme autònom de caràcter administratiu, i per tant li és d'aplicació la normativa contractual vigent en la seva totalitat. La Llei 53/1999, que va modificar la Llei 13/1995, de contractes de les administracions públiques, va establir la prohibició de les pròrroques tàcites dels contractes. Atesa l'existència d'aquesta prohibició i atès el canvi de personalitat jurídica de l'entitat, l'organisme autònom que gestiona l'Hospital Comarcal de Sant Bernabé de Berga, a partir de l'entrada en vigor de la Llei 53/1999, no havia de prorrogar el contracte de neteja sinó que l'havia de tornar a licitar i adjudicar d'acord amb les prescripcions que estableixia el TRLCAP.

p) Incompliment del principi de risc i ventura

El contracte del servei de neteja de l'Hospital Clínic i Provincial de Barcelona tenia una vigència d'un any, des de l'1 de març del 2004 fins al 29 de febrer de 2005, prorrogable per un any més. El contracte es va prorrogar, d'acord amb el que s'havia pactat, fins al 28 de febrer de 2006 i posteriorment fins al 31 d'agost de 2006. Les pròrroques es van acordar de forma tàcita, cosa que contravé el que regula l'article 67 del TRLCAP, que estableix que les pròrroques han de ser expresses. D'altra banda, la pròrroga del contracte fins al 31 d'agost de 2006 contravé el termini fixat en l'article 198 del TRLCAP, atès que la durada d'aquest contracte incloses les pròrroques no podia superar els dos anys. En relació amb aquesta darrera pròrroga, l'administració hauria d'haver previst amb suficient antelació la finalització del contracte i haver licitat i adjudicat el servei i formalitzat el contracte abans de l'acabament de l'anterior.

Durant el període que abasta els anys 2003 al 2006, l'empresa adjudicatària del servei de neteja de l'Hospital Clínic i Provincial de Barcelona va ser condemnada per diverses resolucions judicials a abonar, amb caràcter retroactiu, a les treballadores que tenien la categoria professional de netejadores, el concepte salarial de plus d'activitat, que cobraven els treballadors masculins de la mateixa categoria professional, així com el cost de la preceptiva cotització al sistema de Seguretat Social per 444.621,71 €. Aquestes condemnes van tenir dos efectes en el contracte del servei de neteja:

- D'una banda, l'Hospital Clínic i Provincial de Barcelona es va fer càrrec, a partir del mes d'abril de 2006, de l'increment del cost salarial del personal de neteja de l'empresa adjudicatària, derivat de les sentències esmentades que reconeixien el dret de les treballadores a cobrar el plus d'activitat per un import total de 21.548,52 € mensuals i també va satisfer la meitat de l'import d'aquest mateix concepte dels tres primers mesos de l'any 2006. En el cas que l'Hospital Clínic i Provincial de Barcelona continués pagant els 21.548,52 € mensuals fins la finalització de la pròrroga del contracte, el 31 d'agost de 2009, hauria satisfet 814.749,26 €, sense considerar els increments anuals per les revisions del preu.
- De l'altra banda, en data 1 de setembre de 2006 el contracte del servei de neteja es va prorrogar per tres anys més, fins al 31 d'agost de 2009. La causa d'aquesta pròrroga va ser permetre a l'empresa adjudicatària fer front al cost de les retribucions del personal que per sentència judicial havia de satisfer, de 444.621,71 €. L'empresa adjudicatària havia manifestat la seva insolvència de fer front a la liquidació d'aquest import, que l'abocava a promoure les mesures previstes en matèria de liquidació i dissolució de la societat. Considerant aquestes circumstàncies, l'òrgan de contractació va acordar prorrogar el contracte.

D'acord amb l'article 98 del TRLCAP, l'execució del contracte recau en el contractista, a risc i ventura i a canvi d'un preu. El criteri de risc i ventura només es pot veure afectat davant circumstàncies ja previstes en el contracte o en el plec de clàusules administratives i tècniques que el regeixen. En aquest sentit, en la proposta econòmica que va fer l'empresa adjudicatària comunicava que existia una sentència condemnatòria contra la qual es va interposar recurs de súplica i que en cas de prosperar afectaria a tots els concursants per igual. No obstant això, en el contracte signat amb l'empresa adjudicatària no es feia cap referència a la consideració feta en la proposta econòmica esmentada. A més a més, tal com s'establia en el contracte, el servei de neteja s'havia d'executar amb estricta subjecció al plec de clàusules administratives i tècniques, i aquestes últimes preveien que l'empresa adjudicatària se subrogaria a totes les obligacions que l'empresa contractista cessant tingués en relació a la plantilla adjunta al servei de neteja, incloent-hi qualsevol indemnització que s'hagués d'abonar als empleats amb posterioritat a l'adjudicació del concurs, la qual anava al seu càrrec.

Per tant, l'empresa adjudicatària del servei de neteja, que va resultar ser la mateixa empresa que la de l'anterior contracte del servei de neteja, hauria d'haver assumit el cost de les sentències judicials en la seva totalitat en la mesura que això es preveia en el plec de clàusules tècniques i l'Hospital Clínic i Provincial de Barcelona no hauria d'haver prorrogat el contracte fins al 31 d'agost de 2009 –pròrroga que, a més a més, excedia la limitació temporal establerta en l'article 198 del TRLCAP– sinó que hauria d'haver licitat de nou el servei de neteja.

L'Hospital Clínic i Provincial de Barcelona no disposava de l'acord de l'òrgan de contractació autoritzant la modificació del contracte de neteja que va comportar un increment de l'import de la prestació del servei de neteja de 21.548,52 € mensuals, ni cap document que justificués la causa i l'import de la modificació, i tampoc en va formalitzar la modificació en un document signat entre les parts. L'única documentació de què disposava l'Hospital Clínic d'aquesta variació en el preu dels serveis de neteja eren les factures de l'empresa adjudicatària, en les quals constava la facturació pel concepte "resolució judicial per diferències salarials".

q) Modificacions contractuals que no s'ajusten a la normativa

El contracte del servei de neteja de l'Hospital de Santa Maria de Lleida va ser modificat l'1 de febrer de 2006 a conseqüència de l'ampliació d'aquest servei a la residència i centre de dia per a gent gran Lleida-Balàfia per import de 12.443,85 € mensuals.

La modificació contractual realitzada per l'ens gestor de l'Hospital de Santa Maria de Lleida va alterar substancialment l'objecte del contracte, ja que el servei s'ampliava a una residència i un centre de dia per a la gent gran i l'import del contracte s'incrementava mensualment en un 33,53%. La contractació del servei de neteja que ha estat la causa d'aquesta modificació contractual, en tant que no compleix els requisits establerts en l'article 101 del TRLCAP, no s'hauria d'haver formalitzat com una modificació sinó que hauria d'haver estat objecte d'una nova licitació.

El contracte del servei de neteja de l'Hospital de Mataró, de data 30 d'abril de 2004, es va modificar el 31 de desembre de 2004, i hi va haver un increment del preu del contracte de 59.735,71 € anuals pel concepte per revisió del seu import. L'ens gestor de l'Hospital de Mataró ha informat que desconeix el motiu pel qual es va ampliar el contracte per aquest import. El contracte del servei de neteja també es va modificar per increment de les hores de servei per 75.724,14 € anuals, sense que en l'expedient hi consti degudament justificada la causa d'aquesta modificació que, d'acord amb l'article 101 del TRLCAP, només podia ser a conseqüència de necessitats noves o de causes imprevistes.

Ni l'ens gestor de l'Hospital de Santa Maria de Lleida ni el de l'Hospital de Mataró van exigir als respectius adjudicataris del servei que reajustessin la garantia definitiva com a conseqüència de les ampliacions contractuals, tal com estableix l'article 42 del TRLCAP.

r) Treballs facturats fora de contracte

L'any 2006, l'empresa adjudicatària del servei de neteja de l'Hospital Clínic i Provincial de Barcelona va prestar serveis de neteja periòdics no inclosos en el contracte, per 322.105,42 €, que representen un 6,9% de l'import de la despesa del servei de neteja; l'empresa adjudicatària de l'Hospital del Mar de Barcelona, per 39.055,28 €, un 1,4% de l'import de la despesa; el de l'Hospital de Santa Maria de Lleida, per 32.973,36 €, un 6,2%

de l'import de la despesa del servei de neteja, i l'empresa adjudicatària de l'Hospital de Mataró, per 65.619,35 €, que representen un 4,0% de l'import de la despesa de l'any 2006.

Aquests serveis de neteja addicionals als contractats cobrien necessitats de neteja periòdiques i per tant no puntuals en el temps; així, davant les noves necessitats que van sorgir, calia modificar els contractes signats per les entitats gestores dels diferents centres hospitalaris i formalitzar els corresponents expedients de modificació.

s) Incompliment del termini d'abonament del preu establert en el TRLCAP

Les entitats gestores de l'Hospital del Mar de Barcelona, l'Hospital de l'Esperança de Barcelona, l'Institut Català d'Oncologia i l'Hospital de Santa Maria de Lleida van satisfer els serveis de neteja als respectius adjudicataris en un termini mitjà superior als seixanta dies que fixa l'article 99.4 del TRLCAP, el qual estableix que l'Administració té l'obligació d'abonar el preu dins els seixanta dies següents a la data de l'expedició de les certificacions d'obres o dels documents corresponents que acreditin la realització total o parcial del contracte. D'acord amb la normativa, els centres gestors que no paguen en termini haurien d'abonar d'ofici un interès de demora.

t) Incompliment de les clàusules establertes en el contracte i en el plec de prescripcions tècniques

L'empresa adjudicatària del servei de neteja de l'Hospital del Mar de Barcelona i de l'Hospital de l'Esperança de Barcelona no va efectuar ni les dues enquestes de qualitat del servei de neteja que fixaven el plec de prescripcions tècniques ni els controls biològics ambientals que, d'acord amb la seva oferta, havia de realitzar a les àrees quirúrgiques dues vegades a l'any.

L'Institut Català d'Oncologia, juntament amb l'empresa adjudicatària del servei de neteja, havia d'efectuar amb periodicitat mensual inspeccions visuals de l'estat de la neteja. L'Institut ha informat que es van realitzar però que només disposava de documentació de les realitzades a partir del mes de juny de 2006. D'altra banda, l'Institut Català d'Oncologia desconeixia amb quina freqüència l'empresa adjudicatària netejava els vials exteriors l'any 2006, tot i que l'increment de la periodicitat de la neteja dels vials exteriors juntament amb el fet de posar a disposició d'aquest servei una màquina hidronetejadora va ser una de les millores que es van valorar de la proposició que va efectuar l'empresa que va resultar adjudicatària del servei.

L'any 2006, l'empresa adjudicatària dels serveis de neteja, bugaderia i d'alimentació a pacients de l'Hospital de Puigcerdà no va satisfer el cànon d'explotació de les màquines expenedores de begudes i d'aliments, que, d'acord amb el contracte, s'havia de descomptar de la facturació del servei de neteja. Tampoc tenia definit cap indicador de qua-

litat del servei de neteja per a les diferents zones de l'hospital, malgrat que així ho establia la seva oferta i tal com es va recollir posteriorment en el contracte.

L'empresa adjudicatària del servei de neteja de l'Hospital de Mataró no va elaborar la memòria de l'any 2006, la qual havia de contenir una avaluació de la prestació del servei de neteja, una anàlisi d'incidències i propostes de millores i tampoc va realitzar controls trimestrals sobre la qualitat de la gestió interna de residus.

L'empresa adjudicatària del servei de neteja de l'Hospital Santa Caterina de Salt no va posar en marxa un programa informàtic per planificar, realitzar i administrar els serveis de neteja, tampoc va aportar bujols per a la recollida selectiva de les fraccions de paper, plàstic i vidre, no va efectuar auditories trimestrals del servei de neteja a l'Hospital, no va elaborar la memòria de l'any 2006 amb les dades més significatives del servei i no va contractar cap empresa externa perquè supervisés i realitzés controls mensuals de qualitat del servei.

L'any 2006, les empreses adjudicatàries del servei de neteja de l'Institut Català d'Oncologia, de l'Hospital de Puigcerdà i de l'Hospital Santa Caterina de Salt no van realitzar controls bacteriològics de superfície, tot i que en les ofertes de les empreses adjudicatàries del servei de neteja de l'Hospital de Puigcerdà i de l'Institut Català d'Oncologia hi constava que n'efectuarien amb periodicitat mensual, i en l'oferta de l'empresa adjudicatària del servei de l'Hospital Santa Caterina de Salt hi constava que en realitzaria trimestralment. D'altra banda, l'empresa adjudicatària del servei de neteja de l'Hospital Clínic i Provincial de Barcelona va realitzar un únic control microbiològic de superfície, tot i que el plec de prescripcions tècniques establia que s'havien d'efectuar amb una freqüència trimestral.

Els aspectes esmentats en aquesta observació són d'obligat compliment atès que estan inclosos en els mateixos contractes, en els plecs de prescripcions tècniques o estan previstos en els plecs i es concreten en l'oferta de l'empresa adjudicatària o corresponen a elements valorats com a millora en el procés de selecció de l'oferta més avantatjosa.

Resum de les incidències contractuals

Les incidències contingudes en les observacions de l'apartat anterior es mostren a continuació en dos quadres; un d'ells inclou les incidències en la tramitació dels contractes del servei de neteja dels centres hospitalaris que estaven subjectes a la totalitat de les prescripcions del TRLCAP i l'altre, les incidències en la tramitació dels contractes subjectes parcialment a les prescripcions del TRLCAP i/o a la Directiva 1992/50/CE i les incidències dels contractes que en el moment que es van atorgar no estaven subjectes a la normativa contractual.

Quadre 2.1.B: Incidències dels contractes del servei de neteja subjectes a la totalitat de les prescripcions del TRLCAP

Centre hospitalari	a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n	o	p	q	r	s	t
Hospital Clínic i Provincial de Barcelona		X		X		X		X		X	X	X	X	X		X		X		X
Hospital del Mar de Barcelona										X		X						X	X	X
Hospital de l'Esperança de Barcelona										X		X							X	X
Institut Català d'Oncologia d'Hospitalet de Llobregat						X				X	X			X					X	X
Hospital de Santa Maria de Lleida		X	X		X		X				X	X			X		X	X	X	
Hospital de Mataró		X				X			X	X	X	X		X			X	X		X
Hospital Santa Caterina de Salt						X					X									X

Clau:

- a) Adjudicacions de serveis no ajustades al procediment contractual (apartat 2.1.1.a).
- b) Incidències en les actuacions administratives preparatòries de la licitació (apartat 2.1.1.b).
- c) Manca de publicitat en el BOE i en el DOUE de la licitació del servei (apartat 2.1.1.c).
- d) Manca de classificació de l'empresa contractista (apartat 2.1.1.d).
- e) Manca de documentació en l'expedient (apartat 2.1.1.e).
- f) Criteris d'adjudicació incorrectes (apartat 2.1.1.f).
- g) Motivació insuficient de l'adjudicació del servei (apartat 2.1.1.g).
- h) Adjudicació fora termini (apartat 2.1.1.h).
- i) Manca d'acreditació del compliment de les obligacions tributàries (apartat 2.1.1.i).
- j) Manca de constitució de les garanties, import de les garanties insuficient i garanties constituïdes fora de termini (apartat 2.1.1.j).
- k) Manca de publicitat en el DOUE i BOE de l'adjudicació del contracte (apartat 2.1.1.k).
- l) Manca de tramesa dels contractes, les seves pròrroques i modificacions al Registre Públic de contractes (apartat 2.1.1.l).
- m) Incidència en el contingut dels contractes (apartat 2.1.1.m).
- n) Revisió de preus que no s'ajusta a la normativa contractual (apartat 2.1.1.n).
- o) Pròrroques per un termini superior al que estableix la normativa. o no procedents (apartat 2.1.1.o).
- p) Incompliment del principi de risc i ventura (apartat 2.1.1.p).
- q) Modificacions contractuals que no s'ajusten a la normativa (apartat 2.1.1.q).
- r) Treballs facturats fora de contracte (apartat 2.1.1.r).
- s) Incompliment del termini d'abonament del preu establert en el TRLCAP (apartat 2.1.1.s).
- t) Incompliment de les clàusules establertes en el contracte i en el plec de prescripcions tècniques (apartat 2.1.1.t).

Quadre 2.1.C: Incidències dels contractes del servei de neteja subjectes parcialment a les prescripcions de la Llei 13/1995 o del TRLCAP i/o a la Directiva 1992/50/CE i incidències dels contractes no subjectes a la normativa contractual a la data del contracte

Centre hospitalari	a	o	t
Hospital Municipal de Badalona (1)	X	X	
Hospital Municipal de Badalona (2)	X		
Hospital Comarcal de Sant Bernabé de Berga		X	
Hospital de Puigcerdà	X (3)		X
Hospital Universitari Sant Joan de Reus	X	X	
Pius Hospital de Valls	X	X	

Clau:

- a) Adjudicacions de serveis no ajustades al procediment contractual (apartat 2.1.1.a).
- o) Pròrroques per un termini superior al que estableix la normativa. o no procedents (apartat 2.1.1.o).
- t) Incompliment de les clàusules establertes en el contracte i en el plec de prescripcions tècniques (apartat 2.1.1.t).

Notes:

- (1) Contracte del servei de neteja.
- (2) Contracte del servei de recollida de la roba bruta i les deixalles.
- (3) Incidències relatives a la contractació dels serveis de neteja, alimentació a pacients i bugaderia.

2.1.2. Gestió dels serveis externalitzats

L'avaluació de la gestió del servei de neteja ha consistit en una estimació del cost del servei i en la verificació dels mecanismes de control de qualitat del servei que tenen establerts les entitats gestores dels hospitals.

En relació amb el cost, s'han quantificat i examinat les despeses directament imputables al servei de neteja i s'ha efectuat una estimació d'indicadors econòmics de cost a efectes comparatius entre els diferents centres hospitalaris fiscalitzats.

En relació a la qualitat del servei, s'han analitzat els procediments implantats en cada centre hospitalari per garantir l'operativitat i la qualitat amb què es presta el servei. També s'ha examinat si les entitats realitzaven enquestes per avaluar la qualitat del servei de neteja des del punt de vista dels usuaris dels centres hospitalaris.

2.1.2.1. *Avaluació dels costos del servei de neteja*

A partir de la informació i documentació facilitada pels diferents centres fiscalitzats s'ha estimat el cost anual directament imputable al servei de neteja, per posteriorment, en funció dels metres quadrats de cada centre hospitalari –estratificat segons àrees de risc– realitzar una comparació entre els costos unitaris per metre quadrat. També s'han confrontat els costos per hora que van satisfer les diferents entitats gestores dels centres hospitalaris per la contractació de serveis de neteja addicionals al contracte.

L'any 2006 els preus dels serveis de neteja dels centres hospitalaris es van incrementar en un percentatge proper al 3,7%, que correspon a la variació interanual de l'IPC del mes de desembre de 2005, excepte en el cas del servei de neteja de l'Hospital de Puigcerdà, en què el preu del servei de neteja es va incrementar un 6%.

Per efectuar els càlculs, s'ha considerat que el cost anual del servei de neteja està integrat per les despeses de l'externalització del servei, les del personal de neteja³ en plantilla de l'entitat gestora del centre sanitari i les altres despeses directes imputables al servei (utillatge, productes, articles de neteja...). Per homogeneïtzar al màxim la despesa s'ha incorporat al cost del servei de neteja la despesa de la gestió interna de la roba⁴ i dels

3. La despesa del personal propi no s'ha disminuït per l'import de les prestacions econòmiques de la Seguretat Social.

4. La gestió interna de la roba comprèn la recollida de la roba bruta de les diferents àrees dels hospitals, el seu transport intern, el lliurament al transportista, la recepció de la roba neta, el seu cosit i la classificació i distribució de la roba neta per tots els departaments de l'hospital.

residus sanitaris⁵ ja que els contractes de neteja d'alguns centres hospitalaris inclouen aquestes prestacions.

Els metres quadrats de la superfície de l'edifici hospitalari i de les altres dependències situades fora del recinte hospitalari on es presten serveis sanitaris a pacients aguts o es desenvolupen tasques administratives o logístiques derivades de l'activitat hospitalària s'han agrupat en zones de risc baix, mitjà i alt, d'acord amb l'asèpsia necessària en cada zona i la freqüència en què es realitza la neteja.

En els casos que no ha estat possible quantificar i separar l'import de la despesa de neteja dels jardins, vials i zones exteriors dels hospitals de la resta de despesa de neteja, s'ha optat per incloure-la en el cost del servei, però la superfície d'aquestes zones s'ha exclòs del còmput dels metres quadrats, atès que la freqüència de la neteja en aquestes àrees és inferior a la dels espais classificats com a risc baix. Si s'hi haguessin incorporat haurien distorsionat els valors de les ràtios per la seva dimensió respecte a les zones hospitalàries. L'any 2006, els hospitals que disposaven d'aquestes zones eren l'Institut Català d'Oncologia, que tenia 5.261 m² d'aparcaments; Hospital Sant Jaume d'Olot, amb 500 m² de zones exteriors; Pius Hospital de Valls que tenia 1.000 m² de vials exteriors; l'Hospital de l'Esperança de Barcelona, que disposava de 821 m² de jardins, vials i zones exteriors; l'Hospital del Mar de Barcelona, amb 3.077 m² de jardins, vials i zones exteriors i l'Hospital Clínic i Provincial de Barcelona i l'Hospital Casa Maternitat de Barcelona que tenien 9.500 m² de vials i jardins.

Amb objecte de poder comparar els costos unitaris del servei de neteja de tots els centres hospitalaris considerats, la valoració dels costos s'ha estès al servei de neteja de l'Hospital Sant Jaume d'Olot i l'Hospital Casa de Maternitat de Barcelona, tot i que en aquests dos hospitals el servei de neteja es prestava mitjançant personal en plantilla de les entitats gestores dels centres hospitalaris.

Els ens gestors de l'Institut Català d'Oncologia, l'Hospital Comarcal de Sant Bernabé de Berga, i l'Hospital de Puigcerdà, no disposaven de les dades necessàries per calcular el cost de neteja per metre quadrat en funció del risc dels espais.

5. La gestió interna dels residus sanitaris inclou el transport intern dins l'hospital des dels punts on es generen els residus fins al magatzem de gestió de residus o contenidors al carrer.

Quadre 2.1.D: Costos unitaris del servei de neteja per metre quadrat

Hospitals	m ²	Despesa neteja	€/m ²	€/m ² baix risc	€/m ² risc mitjà	€/m ² alt risc	Cost risc mitjà/baix risc (1)	Cost alt risc/baix risc (1)
Institut Català d'Oncologia (2)	21.018,03	889.634,79	42,33	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d
Hospital Sant Jaume d'Olot (3)	10.737,31	582.780,91	54,28	24,20	69,78	99,82	2,88	4,12
Hospital Santa Caterina de Salt (4)	19.712,53	1.073.699,40	54,47	14,75	44,77	151,90	3,04	10,30
Pius Hospital de Valls	9.693,00	534.763,33	55,17	44,99	59,21	92,24	1,32	2,05
Hospital de l'Esperança de Barcelona (5)	16.623,26	1.008.517,20	60,67	39,00	67,12	99,89	1,72	2,56
Hospital Comarcal de Sant Bernabé de Berga (6)	9.415,63	572.603,67	60,81	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d
Hospital de Mataró (7)	44.847,19	2.729.680,48	60,87	35,31	89,11	123,76	2,52	3,50
Hospital Universitari Sant Joan de Reus	25.848,55	1.653.129,65	63,95	45,34	58,21	210,52	1,28	4,64
Hospital de Puigcerdà	5.520,00	358.828,81	65,01	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d
Hospital del Mar de Barcelona	37.044,13	2.872.531,71	77,54	47,10	79,07	121,49	1,68	2,58
Hospital Municipal de Badalona	12.943,28	1.032.233,37	79,75	55,40	130,85	212,84	2,36	3,84
Hospital de Santa Maria de Lleida	10.519,75	974.360,03	92,62	81,50	124,71	165,95	1,53	2,04
Hospital Clínic i Provincial de Barcelona i Hospital Casa Maternitat de Barcelona	104.746,00	10.013.153,47	95,59	62,44	143,17	159,10	2,29	2,55
Import mitjà			66,39	45,00	86,60	143,75	2,06	3,82
Import màxim			95,59	81,50	143,17	212,84	3,04	10,30
Import mínim			42,33	14,75	44,77	92,24	1,28	2,04
Desviació estàndard (8)			15,65	18,93	34,39	44,01	0,64	2,45
Coeficient de variació % (9)			23,57	42,07	39,71	30,62		

Imports en euros i metres quadrats.

Font: Elaborat per la Sindicatura de Comptes a partir de la informació facilitada per les entitats gestores dels centres hospitalaris.

Notes:

- (1) Cost de netejar un metre quadrat classificat com a risc mitjà i alt en relació al cost d'un metre quadrat de risc baix.
- (2) La despesa en neteja no inclou la despesa de la gestió interna dels residus dels grups III (residus sanitaris específics que el personal sanitari diposita en contenidors especials) i IV (residus químics) ni la despesa de cosir i repassar la roba.
- (3) La despesa en neteja no inclou la despesa de la gestió interna dels residus.
- (4) La despesa en neteja no inclou el cost de repartir la roba neta a les diferents dependències del centre hospitalari, la despesa de gestionar el rober ni la de cosir i repassar de la roba.
- (5) La despesa en neteja no inclou el cost de cosir i repassar la roba.
- (6) La despesa en neteja no inclou el cost de recollir la roba bruta de les dependències on es genera.
- (7) La despesa en neteja no inclou la despesa de cosir i repassar la roba.
- (8) Desviació estàndard és un estadístic que mesura el grau de dispersió dels diversos resultats en relació a la mitjana.
- (9) És una mesura de dispersió calculada pel quocient entre la desviació estàndard i la mitjana.

n/d No disponible

Tenint present totes les particularitats posades de manifest en els paràgrafs anteriors, l'any 2006, el cost mitjà estimat de netejar els espais dels catorze centres hospitalaris fiscalitzats va ser de 66,39€ per cada metre quadrat (desviació estàndard: 15,65), mentre que la forquilla de dades va de 42,33€ de l'Institut Català d'Oncologia fins els 95,59€ de l'Hospital Clínic i Provincial de Barcelona i de l'Hospital Casa de Maternitat de Barcelona (quadre 2.1.D).

Cal tenir en compte que la diferència de preus per metre quadrat en part podria estar afectada pels diferents pesos que tenen en cadascun dels centres la tipologia dels metres quadrats. A més, les diferències entre els costos de neteja per metre quadrat dels hospitals poden ser conseqüència de l'activitat hospitalària i de la densitat d'ocupació que si són més o menys elevades poden requerir una major o menor freqüència de neteja; de l'estructura i distribució d'espais de l'hospital, així els hospitals nous, amb dependències àmplies, permeten un grau de mecanització més elevat que els que disposen d'estructures antigues, i de satisfer un preu diferent per hora de neteja, ja sigui al personal propi o a l'empresa contractada per la prestació del servei.

La despesa mitjana de netejar un metre quadrat d'un espai de risc baix va ser de 45,00€ (desviació estàndard 18,93); el cost mitjà de la neteja d'un metre quadrat de risc mitjà, 86,60 €/m² (desviació estàndard 34,39), va ser gairebé el doble que el de risc baix i la despesa mitjana de netejar un metre quadrat d'alt risc, 143,75 €/m² (desviació estàndard 44,01), va ser el triple que la despesa mitjana de netejar un metre quadrat de risc baix.

Els hospitals que van tenir una despesa de neteja per metre quadrat més baixa van ser l'Institut Català d'Oncologia, l'Hospital Sant Jaume d'Olot, el Pius Hospital de Valls i l'Hospital de Santa Caterina de Salt, tot i que el cost mitjà de netejar els espais d'alt risc d'aquest darrer centre hospitalari es va situar per sobre la mitjana.

Els hospitals que van tenir una despesa de neteja per metre quadrat més elevada van ser l'Hospital Clínic i Provincial de Barcelona i Hospital Casa Maternitat de Barcelona, l'Hospital de Santa Maria de Lleida i l'Hospital Municipal de Badalona. També destaca l'Hospital Universitari Sant Joan de Reus, amb un cost per metre quadrat de risc alt elevat en contrast amb un cost per metre quadrat de risc mitjà força baix.

L'indicador cost per hora dels serveis de neteja addicionals al contracte fa referència al cost de contractar una hora de serveis de neteja per cobrir necessitats esporàdiques i puntuals o periòdiques i continuades en el temps (per ampliació d'espais a netejar o augments d'activitat) o per suplir el personal de neteja en plantilla en els supòsits de vacances, baixes per malaltia o qualsevol altre motiu d'absència.

La informació analitzada són els costos per hora diürna de la neteja⁶ de les entitats gestores dels centres hospitalaris que durant l'any 2006 van contractar serveis de neteja addicionals i d'aquelles que, tot i no haver contractat aquests serveis, coneixien el seu cost per hora perquè l'havien pactat prèviament (quadre 2.1.E).

6. Els preus per hora en horari nocturn no consten en el quadre perquè la majoria de les entitats gestores només van contractar serveis addicionals al contracte en horari diürn.

Quadre 2.1.E: Costos per hora diürna de neteja contractada addicionalment

Hospitals	Neteja esporàdica i cobertures personal en plantilla		Neteja amb permanència en el temps	
	Laborable	Festiu	Laborable	Festiu
Hospital de Santa Maria de Lleida (1)	12,92	12,92	12,28	n/a
Hospital de Puigcerdà	13,08	n/a	14,42	n/a
Hospital de Mataró	14,15	23,43	14,64	23,92
Hospital Comarcal de Sant Bernabé de Berga (2)	14,38	14,38	14,38	14,38
Hospital Universitari Sant Joan de Reus (3)	12,02-13,52-14,40	12,02-13,52-14,40	14,40	14,40
Hospital Municipal de Badalona (4)	14,40	23,69	16,22	22,92
Hospital del Mar de Barcelona (5)	14,63	27,06	14,63	27,06
Hospital de l'Esperança de Barcelona	14,63	27,06	14,63	27,06
Hospital Casa de Maternitat de Barcelona (6)	15,87	25,68	n/a	n/a
Hospital Santa Caterina de Salt (7)	16,18	20,22	n/a	n/a
Hospital Clínic i Provincial de Barcelona (8)	18,52	28,32	18,52	28,32
Import mitjà	14,52	20,23	14,90	22,58
Import màxim	18,52	28,32	18,52	28,32
Import mínim	12,02	12,02	12,28	14,38
Desviació estàndard (9)	1,65	6,36	1,68	5,90
Coeficient de variació % (10)	11,36	31,44	11,28	26,13

Imports en euros.

Font: Elaborat per la Sindicatura de Comptes a partir de la informació i documentació facilitada per les entitats gestores dels centres hospitalaris.

Notes:

- (1) Fins al mes de juliol, el cost per hora de neteja era un 4,00% inferior. Les cobertures temporals del personal en plantilla les realitza l'empresa adjudicatària del contracte de neteja sense cost per l'empresa gestora de l'hospital.
 - (2) Les cobertures del personal en plantilla en jornada de matí van ser sense càrrec.
 - (3) Les cobertures de personal propi que estava de vacances es satisfien a 12,02 €/hora i les del personal que estava en situació de baixa laboral a 13,52 €/hora. Els 14,40 €/hora corresponen al preu de la contractació addicional de serveis de neteja esporàdics en el temps.
 - (4) Fins al mes de maig el cost per hora de neteja era un 4,05% inferior.
 - (5) Les hores contractades per prestar el servei de neteja al centre d'urgències Peracamps, que depèn de l'Hospital del Mar de Barcelona es van fixar a 12,17 € i a 14,16 €, en horari laborable diürn i nocturn, respectivament.
 - (6) Fins al mes d'abril, el cost per hora de neteja era un 3,40% inferior.
 - (7) Correspon exclusivament a les cobertures temporals de personal propi en cas que no estiguessin planificades.
 - (8) Fins al mes d'abril, el cost per hora de neteja era un 3,40% inferior. Les hores contractades per prestar el servei de neteja a un centre d'urgències que l'Hospital Clínic i Provincial de Barcelona té al carrer València es van satisfer a 11,68 €/hora en horari diürn.
 - (9) Desviació estàndard és un estadístic que mesura el grau de dispersió dels diversos resultats en relació a la mitjana.
 - (10) És una mesura de dispersió calculada pel quocient entre la desviació estàndard i la mitjana.
- n/a No aplicable, atès que l'ens gestor de l'hospital no va contractar els serveis addicionals.

L'any 2006, el cost mitjà per hora dels serveis de neteja contractats per cobrir els llocs de treball del personal en plantilla de les entitats gestores dels centres hospitalaris i per la realització de serveis de neteja esporàdics va ascendir a 14,52€ en jornada laborable i a 20,23€ en jornada festiva i els preus mitjans dels serveis de neteja contractats de forma continuada van ser de 14,90€/hora i 22,58€/hora en jornada laborable i festiva, respectivament.

L'entitat gestora de l'Hospital de Santa Maria de Lleida va ser la que va satisfer uns preus més baixos per a serveis de neteja puntuals, 12,92€/hora, seguida per l'ens gestor de l'Hospital de Puigcerdà, 13,08€/hora.

En sentit contrari, l'Hospital Clínic i Provincial de Barcelona va satisfer tots els serveis de neteja addicionals al contracte a un preu de 18,52 €/hora en jornada laborable i de 28,32 €/hora en festiva, més elevat que els preus mitjans, tant per serveis de neteja puntuals com per serveis continuats en el temps. Altres entitats gestores d'hospitals que varen satisfer uns preus superiors a la mitjana són els ens gestor de l'Hospital Santa Caterina de Salt que va pagar 16,18 €/hora en jornada laborable per cobertures de personal propi; l'Hospital Casa de Maternitat de Barcelona, que va satisfer 15,87 €/hora en jornada laborable per cobertura de personal en plantilla i l'Hospital del Mar de Barcelona i l'Hospital de l'Esperança de Barcelona que, tot i que el preu que van satisfer en jornada laborable s'aproxima molt a la mitjana, en jornada festiva van pagar 27,06 €/hora.

D'altra banda, els centres hospitalaris van satisfer un preu similar per hora de servei de neteja amb permanència en el temps en jornada laborable, que va oscil·lar entre 14,40 €/hora i 14,64 €/hora, excepte l'ens gestor de l'Hospital de Santa Maria de Lleida, que va satisfer uns preus inferiors a 12,28 €/hora i en sentit contrari, els ens gestors de l'Hospital Municipal de Badalona i de l'Hospital Clínic i Provincial de Barcelona que van pagar 16,22 €/hora i 18,52 €/hora, respectivament.

L'any 2006 només els ens gestors de l'Hospital Municipal de Badalona i de l'Hospital Santa Caterina de Salt utilitzaven indicadors de costos per gestionar el servei de neteja. En el primer centre hospitalari, l'indicador definit va ser el cost per metre quadrat de la despesa de neteja externalitzada i en el segon hospital, les hores de neteja per metre quadrat i el cost de neteja per metre quadrat.

2.1.2.2. *Avaluació de la qualitat del servei de neteja externalitzat*

Els procediments implantats per la majoria de les entitats gestores dels centres hospitalaris per avaluar la qualitat de la prestació del servei de neteja han estat les inspeccions visuals de l'estat de neteja i els controls microbiològics de superfície. Per avaluar la percepció de la qualitat del servei de neteja dels diferents usuaris dels hospitals, algunes entitats gestores efectuen enquestes als pacients hospitalitzats o als treballadors dels centres.

Les inspeccions visuals de l'estat de la neteja consisteixen a supervisar visualment el grau de netedat de les diverses dependències del centre hospitalari i tenen com a objectiu constatar i avaluar el nivell de qualitat de la neteja aconseguit, identificar les anomalies en el servei de neteja i adoptar les mesures correctores adients. Depenent del centre hospitalari, es realitzen de forma periòdica (diàriament, setmanalment o mensualment) o aleatòria en diferents zones de l'hospital. Aquests controls els van dur a terme les empreses adjudicatàries del servei de neteja amb la col·laboració, en alguns centres hospitalaris, del personal de les entitats gestores dels hospitals.

Totes les entitats gestores dels hospitals que tenien el servei de neteja externalitzat han informat que durant l'any 2006 van realitzar inspeccions visuals de l'estat de la neteja, però

només disposaven de la documentació acreditativa de la realització d'aquests controls les entitats gestores de l'Hospital Clínic i Provincial de Barcelona, l'Hospital del Mar de Barcelona, l'Hospital de l'Esperança de Barcelona, l'Hospital de Mataró, l'Hospital de Puigcerdà, l'Hospital Santa Caterina de Salt i l'Institut Català d'Oncologia; aquest darrer només tenia la documentació de les inspeccions realitzades a partir del mes de juny, tot i que ha informat que se n'havien realitzar durant tot l'any. D'altra banda, l'empresa gestora de l'Hospital de Santa Maria de Lleida ha comunicat que no disposava de la documentació de les inspeccions realitzades perquè l'empresa de la neteja que les realitzava només els en facilitava còpia en cas que sorgissin anomalies, fet que no va succeir durant l'any 2006. No disposaven de documentació acreditativa de les inspeccions visuals realitzades les entitats gestores de l'Hospital Municipal de Badalona, l'Hospital Comarcal de Sant Bernabé de Berga, l'Hospital Universitari Sant Joan de Reus i el Pius Hospital de Valls.

En relació amb l'avaluació del nivell de qualitat de la neteja aconseguit a partir dels resultats de les inspeccions visuals, només es va qualificar i/o quantificar l'estat de la neteja en l'Hospital Santa Caterina de Salt que va obtenir una puntuació mitjana de 81 punts sobre 100, en l'Institut Català d'Oncologia que va assolir 87 sobre 100 (mitjana obtinguda de les revisions efectuades des del mes de juny fins al desembre de 2006) i en l'Hospital de Mataró, on es va qualificar el grau de qualitat de la neteja entre acceptable i correcte, d'una escala que incorporava els ítems deficient, acceptable i correcte.

Respecte a les mesures correctores de les anomalies detectades en les inspeccions visuals, totes les entitats gestores dels hospitals han manifestat que van prendre les mesures oportunes per esmenar les incidències detectades, però només van deixar constància escrita de les mesures a aplicar les entitats gestores de l'Hospital del Mar de Barcelona, l'Hospital Clínic i Provincial de Barcelona, l'Institut Català d'Oncologia a partir del mes de setembre de 2006 i, en algunes ocasions, l'empresa adjudicatària del servei de neteja de l'Hospital de Puigcerdà, que era qui efectuava les inspeccions visuals. D'altra banda, segons ha informat l'ens gestor de l'Hospital Santa Caterina de Salt, no era procedent prendre cap mesura correctora en la neteja de l'hospital perquè en cap de les inspeccions visuals es va obtenir una valoració de l'estat de la neteja inferior a 70 punts sobre 100, puntuació per sota de la qual es prenen les mesures correctores.

Quant al seguiment dels resultats obtinguts a partir de l'aplicació de les mesures correctores, només l'Hospital Clínic i Provincial de Barcelona i l'Institut Català d'Oncologia (a partir del mes de setembre de 2006) van documentar l'aplicació de les mesures preses i van fer el seguiment del resultat d'aquesta aplicació analitzant la resolució o no de les incidències esmentades.

Els controls microbiològics de superfície tenen per objecte avaluar els nivells de neteja i desinfecció de les superfícies mitjançant la comparació del resultat del recompte dels microorganismes, bacteris i fongs existents en una mostra d'una superfície concreta amb uns valors de referència. Es realitzen de forma periòdica (mensualment, trimestralment o

semestralment, dependent del centre hospitalari) o aleatòria en zones diferents de l'hospital –bàsicament en àrees d'alt risc i, amb menor freqüència, en àrees de risc mitjà.

Les empreses adjudicatàries del servei de neteja de l'Hospital Municipal de Badalona, l'Hospital del Mar de Barcelona, l'Hospital de l'Esperança de Barcelona, l'Hospital de Mataró i de l'Hospital Clínic i Provincial de Barcelona van realitzar controls microbiològics de superfície en àrees diferents dels respectius hospitals durant l'any 2006. Les entitats gestores de l'Hospital Comarcal de Sant Bernabé de Berga, l'Hospital de Santa Maria de Lleida i de l'Hospital Santa Caterina de Salt també van realitzar controls microbiològics de superfície però el cost va anar a càrrec seu. En el Pius Hospital de Valls, tant l'empresa adjudicatària del servei de neteja com l'ens gestor de l'hospital van realitzar controls de superfície i en l'Institut Català d'Oncologia, els controls bacteriològics de superfície els va efectuar l'Hospital Universitari de Bellvitge.

Arran dels resultats obtinguts en els controls microbiològics de superfície, les entitats gestores de centres hospitalaris tenen un protocol d'actuació que consisteix a efectuar una neteja més profunda i una desinfecció de les zones amb resultats no correctes⁷ i en alguns casos la revisió dels procediments de neteja establerts. Tot i això, només l'Institut Català d'Oncologia va deixar constància escrita de les mesures a aplicar en cada control realitzat.

Pel que fa a la percepció de la qualitat de la neteja dels diferents usuaris dels hospitals, només van realitzar enquestes als pacients o als treballadors dels hospitals els ens gestors de l'Hospital Clínic i Provincial de Barcelona, l'Institut Català d'Oncologia, l'Hospital de Mataró, l'Hospital de Puigcerdà i l'Hospital Santa Caterina de Salt. De l'anàlisi dels resultats de les enquestes realitzades per aquests cinc hospitals es desprèn que un 38% dels enquestats opinen que la neteja és molt bona, un 54% que és bona, un 7% que és regular o deficient i només un 1% que és dolenta.

2.2. SERVEI D'ALIMENTACIÓ A PACIENTS

L'objecte dels contractes del servei d'alimentació a pacients abasta la gestió de compres, recepció i emmagatzematge de matèries primeres (aliments i altres), la confecció de menús i dietes especials encarregades per prescripció facultativa, la distribució dels menjars fins a les plantes d'hospitalització (llevat de l'Institut Català d'Oncologia en què l'empresa adjudicatària del servei realitza la distribució a peu de llit), el rentat de vaixelles i carros de distribució del menjar i la neteja de la cuina. A més, gairebé tots els contractes també inclouen el servei de menjador dels treballadors dels centres hospitalaris i l'explo-tació de la cafeteria de personal i de públic i de les màquines de venda automàtica.

7. L'ens gestor de l'Hospital de Santa Maria de Lleida ha manifestat que, a més a més, va informar la Direcció mèdica i la Comissió d'Infeccions i que va realitzar formació del personal de neteja.

L'any 2006, el servei d'alimentació a pacients estava totalment externalitzat en nou dels catorze centres hospitalaris fiscalitzats (quadre 2.2.A); en altres dos centres, l'Hospital de Santa Maria de Lleida i l'Hospital de Mataró, una part del servei es va prestar amb mitjans aliens i l'altra part amb personal propi gestionat per l'empresa adjudicatària del servei.

A l'Hospital Clínic i Provincial de Barcelona, l'Hospital Sant Jaume d'Olot i l'Hospital Santa Caterina de Salt, el servei d'alimentació a pacients es va prestar en la seva totalitat amb mitjans propis, fet pel qual aquest servei d'alimentació a pacients no ha estat objecte de fiscalització.

Atès que la majoria dels centres fiscalitzats atenen tant pacients d'atenció especialitzada d'aguts com pacients d'assistència sociosanitària, l'anàlisi s'ha realitzat de forma separada només en aquells casos en què la informació ho ha permès.

La relació d'hospitals que disposaven de tot o d'una part del servei externalitzat d'alimentació a pacients són els que figuren en el quadre següent:

Quadre 2.2.A: Hospitals amb el servei d'alimentació externalitzat a pacients durant l'any 2006.
Contractes fiscalitzats

Centre hospitalari	Empresa adjudicatària	Data del contracte	Despesa de l'exercici del servei externalitzat
Hospital Municipal de Badalona	Cuina Serhs, SL	1.11.1993	384.732,77
Hospital del Mar	Sodexo España, SA	4.7.2004	1.276.046,60
Hospital de l'Esperança	Sodexo España, SA	27.7.2006	660.294,06
Hospital Casa de Maternitat	Mediterrànea de Catering, SL (1)	1.4.2006	76.203,50 282.332,14
Hospital Comarcal de Sant Bernabé de Berga	Restaurantes en Concesión, SA	28.2.2001 (2)	471.541,02
Institut Català d'Oncologia (Hospital Duran i Reynals)	Catering Arcasa, SL	15.12.2005	494.084,69
Hospital de Santa Maria de Lleida	Comertel, SA (3)	15.3.2001	389.827,96
	(4)		126.828,69
Hospital de Mataró	Catering Arcasa, SL	22.12.2005	925.584,88
Hospital de Puigcerdà	Carlos Rocha, SL	31.10.1999	83.077,29
Hospital Universitari Sant Joan de Reus	Carlos Rocha, SL	31.5.1999	920.575,89
Pius Hospital de Valls	Serunion, SA	8.5.2000	239.217,82
Total			6.330.347,31

Imports en euros.

Font: Elaboració pròpia segons dades proporcionades pels centres.

Notes:

- (1) Import corresponent a la despesa pel servei d'alimentació a pacients de l'Hospital Casa de Maternitat fins al 20 de març de 2006 proveïda per Serunion, SA
- (2) Correspon a la data en què es va formalitzar l'escriptura pública de la cessió del contracte realitzada per l'empresa adjudicatària ARAMARK, Serveis de Catering, SL a favor de Restaurantes en Concesión, SA.
- (3) Comertel, SA va prestar el servei d'alimentació a pacients de l'Hospital de Santa Maria de Lleida fins al 14 de novembre de 2006.
- (4) Despesa pel servei d'alimentació a pacients aguts de l'Hospital de Santa Maria de Lleida del 15 de novembre al 31 de desembre de 2006; i despesa pel servei d'alimentació a pacients sociosanitaris de l'Hospital de Santa Maria de Lleida durant tot l'any 2006. Aquesta despesa no ha estat objecte de fiscalització.

2.2.1. Contractació

Estaven subjectes a la totalitat de les prescripcions del TRLCAP, d'acord amb el que estableix l'article 1.2 del TRLCAP, els contractes d'alimentació a pacients concertats per l'ens gestor de l'Hospital del Mar de Barcelona i l'Hospital de l'Esperança de Barcelona.

D'acord amb el que regula l'article 1.3 del TRLCAP, hi estaven subjectes els contractes subscrits pels respectius ens gestors de l'Hospital Casa de Maternitat de Barcelona, de l'Institut Català d'Oncologia de l'Hospitalet de Llobregat, de l'Hospital de Santa Maria de Lleida i de l'Hospital de Mataró.

Els òrgans de contractació de les entitats gestores dels hospitals esmentats en els dos anteriors paràgrafs van utilitzar el procediment obert per dur a terme l'adjudicació, excepte en el cas de l'adjudicació del servei de l'Hospital Casa de Maternitat que es va utilitzar el procediment negociat perquè els licitadors presentats en el procediment obert previ al negociat no van ser admesos a licitació.

D'acord amb la disposició addicional sisena de la Llei 13/1995, del 18 de maig, incorporada posteriorment en el TRLCAP estaven subjectes als principis de publicitat i concurrència, els contractes d'alimentació a pacients, formalitzats per l'Hospital Sant Joan de Reus, SA i per l'empresa pública Gestió Pius Hospital de Valls, SA.

No estaven subjectes a la Llei de contractes vigent a la data que van formalitzar el contracte del servei d'alimentació, Badalona Serveis Assistencials, SA⁸ i la Fundació Privada Hospital de Pobres de Puigcerdà.

No obstant això, si es té en compte que una mala transposició d'una directiva europea no allibera els operadors jurídics d'aplicar correctament la normativa europea, els contractes d'alimentació a pacients formalitzats per les societats anònimes Hospital Sant Joan de Reus, SA; Hospital Municipal de Badalona SA (posteriorment Badalona Serveis Assistencials, SA); per l'empresa pública Gestió Pius Hospital de Valls, SA i la Fundació Privada Hospital de Pobres de Puigcerdà, que gestiona l'Hospital de Puigcerdà, estarien subjectes, a les prescripcions que establia la Directiva 1992/50/CEE⁹, les quals feien referència a la capacitat de les empreses, publicitat, procediments de licitació i formes d'adjudicació atès que l'objecte dels contractes, d'alimentació a pacients, està previst en l'annex IB de la directiva comunitària, els imports dels contractes superen els llindars comunitaris i els ens gestors dels hospitals són poders adjudicadors.

8. L'any 1993, data de signatura del contracte, es denominava Hospital Municipal de Badalona, SA.

9. Directiva que estava vigent a la data dels contractes i que ja havia d'estar transposada a l'ordenament jurídic de l'Estat espanyol.

La tramitació de l'expedient de contractació per a la prestació del servei d'alimentació als pacients de l'Hospital Comarcal de Sant Bernabé no s'ha fiscalitzat perquè s'ha considerat fora de l'abast d'aquest informe, atès que la contractació d'aquest servei la va realitzar l'Ajuntament de Berga i no l'ens gestor del centre hospitalari. L'Ajuntament de Berga, en data 30 de juliol de 1998 va adjudicar la concessió de l'explotació administrativa d'un local per ubicar-hi una cuina amb servei de càtering destinat a prestar el servei d'alimentació a l'Hospital Comarcal de Sant Bernabé i a altres centres. En data 28 de febrer de 2001, l'empresa adjudicatària va cedir el contracte a una altra empresa i el termini de la concessió és de trenta anys, prorrogable fins a cinquanta, a comptar des del dia 1 de setembre de 2000.

Tampoc ha estat objecte d'aquesta fiscalització l'expedient de contractació per a la prestació del servei d'alimentació als pacients de l'Hospital de Santa Maria de Lleida prestat per Clece, SA, ja que l'adjudicació, la direcció i la gestió d'aquesta contractació la va realitzar l'ICS -Hospital Universitari Arnau de Vilanova, arran de l'encàrrec de gestió que li va fer Gestió de Serveis Sanitaris, entitat gestora de l'Hospital de Santa Maria de Lleida, en data 6 de setembre de 2005. L'objecte d'aquest contracte, de data 13 de novembre de 2006, és la realització del servei de cuina, menjadors, cafeteries i màquines expenedores de begudes i altres productes alimentaris de l'Hospital Arnau de Vilanova de Lleida i de l'Hospital de Santa Maria de Lleida per a un període de deu anys.

Tanmateix, cal assenyalar que el contracte va ser signat únicament pel director gerent de l'Hospital Universitari Arnau de Vilanova i l'empresa adjudicatària, quan era procedent la signatura del representant legal de l'entitat gestora de l'Hospital de Santa Maria de Lleida, atès que l'encomanda de gestió es caracteritza perquè no es produeixi una cessió de la titularitat de la competència encomanada; l'ens encomanant és el responsable de dictar els actes de caràcter jurídic.

La Fundació Privada Hospital de Pobres de Puigcerdà va contractar de forma conjunta els serveis de neteja, alimentació a pacients i bugaderia de l'Hospital de Puigcerdà, fet pel qual les observacions relatives al procediment contractual d'aquests serveis s'han fet constar en l'apartat de l'informe que fa referència al servei de neteja, epígraf 2.1.1.

De la revisió del compliment de la legalitat contractual, d'acord amb els preceptes de la normativa que és d'aplicació als ens fiscalitzats, cal fer les observacions següents:

a) Adjudicacions de serveis no ajustades al procediment contractual

El servei d'alimentació a pacients de l'Hospital Universitari Sant Joan de Reus, i de Pius Hospital de Valls amb contractes de data 31 de maig de 1999 i 8 de maig de 2000 respectivament, d'acord amb la disposició addicional sexta de la Llei 13/1995, estaven subjectes als principis de publicitat i concurrència; tot i això, els ens gestors no disposen de documentació justificativa d'aquesta publicitat, però sí que tenen documentació acreditativa de la valoració que van realitzar de les ofertes dels licitadors.

Atès a l'import de la despesa que es va derivar d'aquests contractes que superava el llindar comunitari corresponent, els ens gestors d'aquests hospitals haurien d'haver tramitat la contractació d'acord amb les prescripcions que estableix la Directiva 1992/50CEE, del 18 de juny, relativa als contractes de serveis referents a la capacitat de les empreses, publicitat, procediments de licitació i formes d'adjudicació.

b) Incidències en les actuacions administratives preparatòries de la licitació

L'expedient de contractació del servei d'alimentació a pacients de l'Hospital de Santa Maria de Lleida no incloïa l'informe del servei que ha de justificar la insuficiència, la manca d'adequació o la conveniència de no ampliar els mitjans personals i materials amb què compta l'entitat gestora de l'Hospital per cobrir les necessitats que tracta de satisfer mitjançant el contracte, fet que contravé el que estableix l'article 202 del TRLCAP.

El plec de clàusules administratives particulars de l'Hospital Casa de Maternitat de Barcelona no determinava el termini d'execució ni contenia la documentació que havien d'aportar els licitadors per acreditar la seva capacitat i solvència tècnica, econòmica i financera i per acreditar que es trobaven al corrent del compliment de les obligacions tributàries i amb la Seguretat Social ni les garanties a constituir, tal com exigeix l'article 67 del RGLCAP. Així mateix, el plec no determinava els aspectes econòmics i tècnics objecte de la negociació, fet que contravé l'article 92 del TRLCAP.

El plec de clàusules administratives particulars del servei d'alimentació a pacients de l'Institut Català d'Oncologia no feia referència a la revisió del preu del contracte, informació que exigeix l'article 67 del RGLCAP. D'altra banda, el plec de prescripcions tècniques incloïa una clàusula perquè es realitzés una inversió amb una amortització de deu anys que, en cas de rescissió del contracte, havia d'assumir la nova empresa adjudicatària per la part pendent d'amortitzar. Aquesta clàusula és improcedent atès que l'Administració no pot subjectar les inversions a futurs i hipotètics contractistes.

c) Manca de documentació en l'expedient

En l'expedient de contractació del servei d'alimentació a pacients de l'Hospital de Santa Maria de Lleida no hi figura la documentació justificativa de la capacitat d'obrar de l'empresa contractista, ni la documentació acreditativa de la suficient solvència econòmica, financera i tècnica i professional de l'empresa contractista. Tampoc no hi consta que l'empresa adjudicatària hagués presentat la declaració responsable que no es trobava en cap prohibició per contractar amb l'Administració, ni les certificacions positives d'estar al corrent d'obligacions amb l'Estat, amb la Generalitat, i amb la Seguretat Social; així com de l'acreditació d'estar al corrent del pagament de l'Impost d'activitats econòmiques.

L'ens gestor de l'Hospital de Santa Maria de Lleida ha informat que va destruir la documentació aportada per l'empresa per licitar en el concurs del servei d'alimentació a pacients. No obstant això, l'Ordre de 12 de març de 1999, per la qual s'aproven i es

modifiquen taules d'avaluació documental, estableix que els expedients de contractes de serveis de quantia igual o superior a 2 milions de pessetes (12.020,24 €), s'han de conservar permanentment.

d) Criteris d'adjudicació incorrectes

L'Hospital de Santa Maria de Lleida va fixar, entre altres, com a criteri d'adjudicació la valoració de l'experiència i qualitat de les empreses en la gestió del servei d'alimentació. Aquest criteri no s'adequa a allò que es desprèn de l'article 86 del TRLCAP, i ja que l'experiència empresarial i la qualitat són mitjans d'acreditació de la solvència tècnica, però no criteris de valoració.

e) Motivació insuficient de l'adjudicació del servei i errada en la puntuació de les ofertes

L'adjudicació del contracte d'alimentació a pacients de l'Hospital Casa de Maternitat no estava suficientment motivada, atès que no es fan constar els motius pels quals les ofertes tècniques presentades van obtenir una determinada puntuació per cadascun dels criteris d'adjudicació.

En la valoració de les proposicions presentades pels licitadors del concurs públic del servei d'alimentació de l'Institut Català d'Oncologia s'ha observat una errada en l'aplicació del barem de selecció d'ofertes que va comportar l'adjudicació del concurs a una empresa diferent a la que hauria d'haver estat adjudicatari si s'hagués aplicat correctament el criteri de valoració establert en el plec de clàusules particulars administratives.

f) Acord d'adjudicació sense documentar i acord de la Mesa de Contractació amb incidències

L'expedient de contractació del servei d'alimentació a pacients de l'Hospital de Santa Maria de Lleida no inclou la resolució d'adjudicació del contracte que estableix l'article 89 del TRLCAP.

La Mesa de Contractació del concurs del servei d'alimentació a pacients de l'Institut Català d'Oncologia va acordar que la part de la documentació acreditativa de la solvència no presentada durant el procés de licitació només s'exigiria a l'empresa que resultés adjudicatària. Aquest acord és improcedent i contrari al procediment regulat en l'article 81 del RGLCAP que estableix que la Mesa de Contractació en el cas que observés defectes o omissions esmenables ha de concedir un termini no superior a tres dies perquè els licitadors els esmenin.

g) Manca d'acreditació del compliment de les obligacions tributàries

L'expedient de contractació del servei d'alimentació a pacients de l'Hospital Casa de Maternitat de Barcelona no incloïa la documentació acreditativa que l'empresa adjudicatària del servei estigués al corrent de pagament de l'Impost d'activitats econòmiques o en situació legal d'exempció en relació a aquest impost. A més, les certificacions positives que l'empresa adjudicatària estava al corrent de les obligacions tributàries amb l'Estat, la Generalitat i amb la Seguretat Social van ser presentades amb posterioritat a l'adjudicació.

L'expedient de contractació del servei d'alimentació a pacients de l'Hospital de Mataró no inclou les certificacions positives que les empreses adjudicatàries es trobessin al corrent d'obligacions tributàries amb l'Estat i la Generalitat i amb la Seguretat Social.

Aquests fets incompleixen l'article 79.2 del TRLCAP i l'article 13 del RGLCAP, que estableixen que abans de l'adjudicació l'empresa que resulti adjudicatària ha d'acreditar que en el moment de presentar la proposició estava al corrent del compliment de les obligacions tributàries i amb la Seguretat Social.

h) Import de les garanties insuficient i constitució de garanties fora de termini

Els licitadors del servei d'alimentació a pacients de l'Hospital de Mataró van constituir una garantia provisional de 43.483, 66 €, import que correspon al 2% de l'import d'una anualitat del pressupost del contracte. L'import d'aquesta garantia correspon a la meitat de la xifra que fixa l'article 35 del TRLCAP, ja que el pressupost del contracte és la suma de les anualitats en què s'executarà i atès que el contracte d'alimentació a pacients té una durada de dos anys, la garantia provisional s'hauria d'haver constituït per 86.967,32 €.

L'empresa adjudicatària del servei d'alimentació a pacients de l'Hospital Casa de Maternitat de Barcelona va constituir la garantia definitiva seixanta-vuit dies després de la data de formalització del contracte, fet que va incomplir l'article 54.2 del TRLCAP, que estableix com a requisit previ a la formalització del contracte la constitució de la garantia.

L'empresa adjudicatària del servei d'alimentació a pacients de l'Hospital de Santa Maria de Lleida va constituir una garantia definitiva de 18.809,76 €. L'import d'aquesta garantia correspon a la meitat de la xifra que estableix el TRLCAP, ja que es va constituir en una quantia equivalent al 4% de l'import d'una anualitat del contracte, tot i que la durada del contracte era de dos anys. La garantia definitiva s'hauria d'haver constituït pel 4% de l'import d'adjudicació, tal com estableix l'article 36 del TRLCAP. D'altra banda, aquesta garantia es va formalitzar mitjançant un aval per al període del contracte, és a dir fins al 15 de desembre de 2003, però no es va renovar per al període de pròrroga de dos anys.

i) Manca de publicitat de l'adjudicació

Els ens gestors de l'Hospital del Mar de Barcelona, l'Hospital de l'Esperança de Barcelona, l'Hospital Casa de Maternitat de Barcelona, l'Institut Català d'Oncologia de l'Hospitalet de

Llobregat, l'Hospital de Santa Maria de Lleida i l'Hospital de Mataró no van publicar al DOUE ni al BOE els anuncis d'adjudicació dels respectius contractes del servei d'alimentació a pacients, fet pel qual van incomplir el que estableix l'article 93 del TRLCAP.

j) Manca de tramesa dels contractes al Registre públic de contractes

Els ens gestors de l'Hospital del Mar de Barcelona, de l'Hospital de l'Esperança de Barcelona i de l'Hospital Casa de Maternitat de Barcelona no van trametre els respectius contractes del servei d'alimentació a pacients ni les seves pròrroques al Registre públic de contractes. Tampoc l'ens gestor de l'Hospital del Mar de Barcelona i de l'Hospital de l'Esperança de Barcelona va trametre a l'esmentat Registre les modificacions del contracte. L'article 115 del RGLCAP estableix que els òrgans de contractació de les diferents administracions públiques han de comunicar al Registre públic de contractes de la Junta Consultiva de Contractació Administrativa, entre altres, el contingut bàsic del contracte i, si escau, les seves modificacions i pròrroques.

k) Incidències en el contingut del contracte

Les clàusules dels contractes del servei d'alimentació a pacients de l'Hospital Casa de Maternitat de Barcelona i de l'Hospital de Mataró no contenen l'import límit del contracte, tot i que aquest darrer contenia l'import de licitació i tan sols es fa referència als preus unitaris de l'oferta econòmica presentada per l'empresa adjudicatària. L'article 14 del TRLCAP estableix que els contractes han de tenir un preu cert, i l'article 71.7 del RGLCAP determina que el contracte ha d'especificar l'import màxim limitatiu del compromís econòmic de l'Administració quan es refereix a serveis retribuïts per preus unitaris.

El contracte del servei d'alimentació a pacients de l'Hospital Casa de Maternitat de Barcelona no contenia la conformitat de l'empresa contractista al plec de clàusules administratives particulars i al plec de prescripcions tècniques, fet que incompleix l'apartat i de l'article 71.3 del RGLCAP. Els plecs tenen naturalesa contractual, per tant han de ser assumits per l'empresa contractista de forma explícita.

l) Inici d'execució del contracte amb anterioritat a la seva adjudicació

La prestació del servei d'alimentació a pacients de l'Hospital de l'Esperança de Barcelona es va iniciar tres dies abans de la resolució d'adjudicació del contracte, si bé l'acord d'adjudicació de la Mesa de Contractació havia estat anterior a l'inici de la prestació del servei. En el cas de l'Hospital Casa de Maternitat de Barcelona la prestació del servei es va iniciar nou dies abans de la resolució d'adjudicació del contracte i la proposta d'adjudicació de la Mesa de Contractació també va ser posterior a l'inici de l'execució del contracte en vuit dies.

m) Pròrroques per un termini superior al que estableix la normativa, o no procedents

L'Hospital Municipal de Badalona, SA¹⁰ va signar un contracte per a la prestació del servei d'alimentació a pacients en data 1 de novembre de 1993 d'una durada de cinc anys i dos mesos. L'any 1999 es va signar una pròrroga i a partir de l'any 2000 se signa un document pel qual es considera successivament prorrogable per períodes anuals. L'Hospital Sant Joan de Reus, SA, ens gestor de l'Hospital Universitari Sant Joan de Reus, va atorgar un contracte per a la prestació del servei d'alimentació a pacients en data 31 de maig de 1999, d'una durada de set mesos, prorrogable per anualitats automàticament. A la data de 31 de març de 2008, aquests contractes continuaven vigents.

A partir de l'1 de gener de 2004, data en què va entrar en vigor una reforma del TRLCAP, recollida en l'article 2.1, que va introduir una major subjecció de les societats mercantils públiques al règim contractual administratiu, les referides societats, Badalona Serveis Assistencials, SA, i l'Hospital Sant Joan de Reus, SA, s'haurien d'haver adaptat a aquest nou règim contractual en el moment en què finalitzés la pròrroga que fos vigent; és a dir, no havien de prorrogar de nou els contractes mercantils anteriors sinó que havien de licitar novament el servei d'acord amb els principis de publicitat i concurrència i d'acord amb les prescripcions relatives a la capacitat de les empreses, publicitat, procediments d'adjudicació i formes d'adjudicació regulats en el TRLCAP.

L'Institut Català d'Oncologia de l'Hospitalet de Llobregat va prorrogar per als dotze mesos de l'any 2007 el contracte del servei d'alimentació. Aquesta pròrroga és improcedent ja que el plec de clàusules administratives no feia referència a aquesta possibilitat i l'article 67 del TRLCAP exigeix que aquest plec ha d'informar del termini d'execució o de durada del contracte, amb determinació, si escau, de les pròrroques.

n) Modificacions contractuals que no s'ajusten a la normativa

El Consorci Sanitari del Maresme va signar i iniciar l'execució del contracte dels serveis d'alimentació a pacients de l'Hospital de Mataró el dia 1 de gener de 2006. El mes de febrer d'aquest mateix any, el Consorci va subrogar tretze treballadors de l'empresa externa Catering Arcasa, SL. Aquest fet va comportar que aquests tretze treballadors passessin a ser plantilla i despesa del Consorci Sanitari del Maresme, i que l'empresa Catering Arcasa, SL des del mes de febrer minorés en cadascuna de les factures mensuals l'import de la despesa per nòmines i per Seguretat Social.

La incorporació de treballadors de l'empresa adjudicatària al Consorci va comportar la modificació de les condicions del contracte que es va licitar, tan sols un mes després d'haver entrat en vigor.

10. Vegeu nota 8.

L'única documentació sobre aquesta modificació lliurada pel Consorci va ser una relació nominal dels treballadors i el seu cost mensual. D'acord amb aquesta documentació no es compleix cap dels requisits de l'article 101 del TRLCAP, que determina que les modificacions contractuals han de ser conseqüència de necessitats noves o causes imprevistes que han de constar degudament justificades en l'expedient. La incorporació del personal al Consorci s'hauria d'haver articulat amb anterioritat a la licitació del contracte a fi que tots els licitadors tinguessin les mateixes oportunitats de conèixer la despesa de personal que havien d'assumir.

Finalment, la incorporació de tretze persones al Consorci s'hauria d'haver justificat en l'àmbit laboral mitjançant actes de negociació amb els representants de personal i amb el compliment dels requisits d'accés al Consorci establerts en la normativa d'aplicació, igual que per a qualsevol treballador extern que hi vulgui accedir, i amb la signatura dels corresponents contractes de treball amb cadascun dels treballadors.

El contracte del servei d'alimentació a pacients del Pius Hospital de Valls es va formalitzar el dia 8 de maig de l'any 2000, per dos anys renovable automàticament per períodes anuals. Mitjançant un annex d'1 de març de 2002 es va modificar la durada del contracte a 10 anys i la realització per part de l'empresa adjudicatària d'una inversió. Seguidament, amb data 25 de març de 2002 es va signar un nou acord que incrementava la inversió a realitzar per l'empresa adjudicatària, i també un acord de contribució de l'hospital al manteniment de l'equilibri financer del contracte com a conseqüència de les retribucions del personal. Aquestes modificacions es corresponen a alteracions dels elements essencials del contracte, els quals suposen un obstacle al principi de lliure concurrència que ha de presidir la contractació de les administracions públiques atès que els possibles licitadors diferents de l'empresa adjudicatària podien haver realitzat les seves proposicions de forma diferent si haguessin conegut aquesta evolució.

o) Despesa excedida de l'import contractat

L'import del contracte del servei d'alimentació a pacients de l'Institut Català d'Oncologia i per l'explotació del menjador laboral i la cafeteria i altres serveis de l'Hospital Duran i Reynals, signat el 15 de desembre de 2005, va ser de 560.000,00 €, tot i que la despesa de l'any 2006 va ascendir a 655.109,15 €, és a dir superior a l'import contractat¹¹, aproximadament en un 17%.

El contracte del servei d'alimentació dels centres del Consorci Sanitari del Maresme, tal com s'esmenta en l'observació l) d'aquest apartat, no fixa l'import del contracte. No obstant això, el contracte en l'apartat de manifestacions determina l'existència de crèdit pressupostari màxim anual per aquest servei per 2.174.181,83 €, i en la clàusula segona estableix que el preu del contracte es determina en referència al preu unitari per servei que consta

11. L'import de la despesa i del contracte correspon a tots els serveis i centres que abasta el contracte.

en l'oferta econòmica de l'empresa adjudicatària. Tanmateix, la despesa executada per aquest contracte va ser de 2.792.509,60€, per tant superior a l'import del crèdit presupostari màxim en aproximadament 28%.

p) Incompliment del termini d'abonament del preu establert en el TRLCAP

Les entitats gestores de l'Hospital del Mar de Barcelona, l'Hospital de l'Esperança de Barcelona, l'Institut Català d'Oncologia, l'Hospital de Santa Maria de Lleida i l'Hospital de Mataró van satisfer el servei d'alimentació a pacients a les respectives empreses adjudicatàries en un termini mitjà superior als seixanta dies que fixa l'article 99.4 del TRLCAP. D'acord amb la normativa, els centres gestors que no paguen en termini haurien d'abonar d'ofici un interès de demora.

q) Incompliment de les clàusules establertes en el contracte i en el plec de prescripcions tècniques

L'empresa adjudicatària del servei d'alimentació a pacients de l'Hospital Casa de Maternitat de Barcelona no va acreditar haver obtingut la certificació ISO 9001:2000 o similar, tal com exigia el plec de prescripcions tècniques pels serveis adjudicats.

El plec de prescripcions tècniques del servei d'alimentació de l'Institut Català d'Oncologia determinava que el consum d'energia elèctrica i d'aigua per a la cuina i les cafeteries aniria a càrrec de l'empresa adjudicatària, però aquestes despeses les va satisfer l'Institut Català d'Oncologia atès que no va poder repercutir-les perquè no disposava de comptadors individuals i per tant en desconeixia l'import.

El plec de prescripcions tècniques del servei d'alimentació de l'Hospital de Mataró determinava que el consum d'aigua, gas i electricitat anirien a càrrec de l'empresa adjudicatària en el cas que sobrepassessin els límits que establís l'Hospital i que el cost del servei de telèfon exterior, mensàfons, fax i fotocòpies es facturarien a l'empresa adjudicatària. No obstant això, a la data de 31 de març de 2008 el Consorci no havia repercutit cap despesa per aquests conceptes.

El fet de no executar el contracte d'acord amb les clàusules del plec de prescripcions tècniques suposa un incompliment de l'article 51 del TRLCAP, que estableix que els plecs han de regir l'execució de la prestació.

r) Altres fets rellevants quant al servei d'alimentació a pacients

El contracte del servei d'alimentació de la Fundació Privada Hospital de Pobres de Puigcerdà va comportar la realització d'una inversió en instal·lacions per part de l'empresa adjudicatària; l'empresa adjudicatària es rescabala del cost d'aquesta inversió i el seu finançament imputant una part del cost en el preu de cada àpat d'acord amb un pla d'amortització en cinquanta-dues mensualitats. El nombre d'àpats facturats l'any 2006 a la

Fundació, superior a l'inicialment previst, ha suposat que l'import repercutit hagi estat superior en 2.079,43 € a l'import que li correspondria segons el quadre d'amortització.

Resum de les incidències contractuals

Les incidències contingudes en les observacions de l'apartat anterior es mostren en aquest epígraf mitjançant dos quadres; un d'ells inclou les incidències en la tramitació dels contractes del servei d'alimentació a pacients dels centres hospitalaris que estaven subjectes a la totalitat del TRLCAP i l'altre, les incidències en la tramitació dels contractes subjectes parcialment a les prescripcions del TRLCAP i/o a la Directiva 1992/50/CE i les incidències dels contractes que en el moment que es van atorgar no estaven subjectes a la normativa contractual.

Quadre 2.2.B: Incidències dels contractes del servei d'alimentació a pacients subjectes a la totalitat de les prescripcions del TRLCAP

Centre hospitalari	a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n	o	p	q
Hospital del Mar									X	X						X	
Hospital de l'Esperança									X	X		X				X	
Hospital Casa de Maternitat		X			X		X	X	X	X	X		X				X
Institut Català d'Oncologia		X			X	X			X			X			X	X	X
Hospital de Santa Maria de Lleida		X	X	X		X		X	X							X	
Hospital de Mataró							X	X	X				X	X	X	X	X

Clau:

- a) Adjudicacions de serveis no ajustades al procediment contractual (apartat 2.2.1.a).
- b) Incidències en les actuacions administratives preparatòries de la licitació (apartat 2.2.1.b).
- c) Manca de documentació en l'expedient (apartat 2.2.1.c).
- d) Criteris d'adjudicació incorrectes (apartat 2.2.1.d).
- e) Motivació insuficient de l'adjudicació del servei i errada en la puntuació de les ofertes (apartat 2.2.1.e).
- f) Acord d'adjudicació sense documentar i acord de la Mesa de Contractació amb incidències (apartat 2.2.1.f).
- g) Manca d'acreditació del compliment de les obligacions tributàries (apartat 2.2.1.g).
- h) Import de les garanties insuficient i constitució de garanties fora de termini (apartat 2.2.1.h).
- i) Manca de publicitat en l'adjudicació (apartat 2.2.1.i).
- j) Manca de tramesa dels contractes al Registre públic de contractes (apartat 2.2.1.j).
- k) Incidències en el contingut del contracte (apartat 2.2.1.k).
- l) Inici d'execució del contracte amb anterioritat a la seva adjudicació (apartat 2.2.1.l).
- m) Pròrrogues per un termini superior al que estableix la normativa, o no procedents (apartat 2.2.1.m).
- n) Modificacions contractuals que no s'ajusten a la normativa (apartat 2.2.1.n).
- o) Despesa excidida de l'import contractat (apartat 2.2.1.o).
- p) Incompliment del termini d'abonament del preu establert en el TRLCAP (apartat 2.2.1.p).
- q) Incompliment de les clàusules establertes en el contracte i en el plec de prescripcions tècniques (apartat 2.2.1.q).

Quadre 2.2.C: Incidències dels contractes del servei d'alimentació a pacients subjectes parcialment a les prescripcions de la Llei 13/1995 o del TRLCAP i/o a la Directiva 1992/50/CE i incidències dels contractes no subjectes a la normativa contractual a la data del contracte

Centre hospitalari	a	m	n	r
Hospital Municipal de Badalona		X		
Hospital de Puigcerdà				X
Hospital Universitari Sant Joan de Reus	X	X		
Pius Hospital de Valls	X		X	

Clau:

- a) Adjudicacions de serveis no ajustades al procediment contractual (apartat 2.2.1.a).
- m) Pròrrogues per un termini superior al que estableix la normativa o no procedents (apartat 2.2.1.m).
- n) Modificacions contractuals que no s'ajusten a la normativa (apartat 2.2.1.n).
- r) Altres fets rellevants quant al servei d'alimentació a pacients (apartat 2.2.1.r).

2.2.2. Gestió dels serveis externalitzats

La fiscalització de la gestió del servei extern d'alimentació a pacients ha consistit en l'estimació del cost de la prestació del servei i la comparació d'aquest cost entre els diferents centres hospitalaris un cop homogeneïtzades les dades. També s'ha realitzat una anàlisi del circuit de les peticions des de les unitats d'infermeria fins que l'empresa externa presta el servei.

En relació a la qualitat del servei s'ha analitzat el control que es realitza sobre el compliment de la normativa sobre higiene alimentària, així com si s'adopten mecanismes per mesurar el grau de satisfacció dels pacients.

2.2.2.1. *Avaluació del cost del servei*

L'avaluació del cost del servei d'alimentació a pacients mitjançant empreses externes s'ha realitzat homogeneïtzant la despesa dels diferents contractes dels centres hospitalaris de manera que incloguin els mateixos conceptes de despesa per tal que puguin ser comparats.

S'ha inclòs com a més cost de l'alimentació la despesa del personal de plantilla pròpia de l'Hospital de Santa Maria de Lleida, per un import de 206.795,68 € i de l'Hospital de Mataró per 359.234,23 €.

La plantilla de cuina de l'Hospital de Santa Maria de Lleida té dependència orgànica de l'hospital i funcional de l'empresa externa. Les absències temporals d'aquest personal són cobertes per l'empresa externa, i les baixes definitives incrementen l'import facturat a l'hospital. Pel que fa a l'Hospital de Mataró una part significativa del personal de l'empresa externa ha estat subrogada per l'Hospital, que és qui suporta la despesa.

També s'ha ajustat la despesa pel cost del manteniment i reparacions de les cuines perquè quedi recollit en el cost del servei. En l'Hospital del Mar i l'Hospital de l'Esperança de Barcelona no s'ha pogut realitzar aquest ajust atès que la despesa per manteniment de les instal·lacions les realitza el mateix hospital, i no ha estat possible la quantificació del servei. Així mateix, els imports per subministraments d'aigua, gas, electricitat i telèfon s'han ajustat deduint-los en els casos en què se n'ha fet càrrec el proveïdor. Finalment, el cost de la reposició del parament s'ha ajustat en la part en què se n'han fet càrrec els hospitals. En conseqüència, la despesa considerada inclou el cost per manteniment i parament, però no inclou el cost dels subministraments esmentats.

Amb els mateixos efectes d'homogeneïtzació no s'ha considerat el cost de la "distribució a peu de llit" que realitza l'empresa externa a l'Institut Català d'Oncologia, atès que és l'únic centre en què es realitza. Tampoc s'ha inclòs el cost de l'amortització i finançament de la

inversió que va realitzar l'empresa adjudicatària a l'Hospital de Puigcerdà i que repercuteix en el preu unitari de cada àpat.

Finalment, s'ha considerat com a més cost l'import de la despesa dels productes extres posats a disposició de les unitats d'infermeria per a fer front a demandes puntuals dels pacients i per donar berenars o ressopons en alguns dels hospitals en els quals aquests àpats no es facturem com a tals.

Com a unitat homogènia d'activitat s'ha utilitzat la pensió –entesa com el conjunt d'àpats servits en un dia, a un pacient i que han estat facturats pel proveïdor– que permet obtenir una ràtio de cost per pensió de cadascun dels hospitals.

Paral·lelament s'ha obtingut la ràtio del cost d'alimentació per estada hospitalària –entenent per estada hospitalària cadascuna de les ocasions en què a un pacient se li serveix com a mínim un àpat (dinar o sopar).

També, s'ha obtingut la relació de nombre de pensions per estada hospitalària. En aquesta relació influeixen situacions com que no sempre els pacients prenen tots els àpats habituals d'un dia, sinó que depèn del seu estat de salut i dels serveis assistencials on estan adscrits. Per tant, es poden produir diferències entre els hospitals atenent a la tipologia de pacients atesos, aguts o sociosanitaris, així com a l'existència o la dimensió de les unitats de cures intensives, de les unitats de cirurgia sense ingrés, i altres.

De l'anàlisi estadística d'aquestes ràtios s'han exclòs els resultats de les ràtios de l'Hospital del Mar i de l'Hospital de l'Esperança de Barcelona, atès que el nombre de pensions inclou un nombre indeterminat de pensions que són conseqüència de productes extres servits a pacients d'unitats clíniques que no estan hospitalitzats, però que a efectes de despesa d'alimentació computen com a berenars; aquests berenars s'inclouen en el total de berenars de l'hospital. Al seu torn, el nombre de pensions que es factura és el resultat d'aplicar una proporció al nombre total d'esmorzars, de dinars, de berenars, de sopars i de ressopons servits. Conseqüència d'aquesta sistemàtica resulta un cost per pensió inferior al real, i per la mateixa raó la relació de nombre de pensions per estada és superior a u. Aquests hospitals no conserven la informació per poder quantificar aquest efecte, fet que comporta una limitació quant al nombre de pensions facturades, i per tant en la despesa, i que afecta l'estudi comparatiu amb els altres centres hospitalaris.

De l'anàlisi estadística (sense tenir en compte els Hospitals del Mar i de l'Esperança) es desprèn que el cost mitjà per pensió va ser de 13,34 €, si bé aquest cost es trobava en una forquilla que va d'11,32 € per pensió en l'Institut Català d'Oncologia a 16,01 € la pensió en l'Hospital Casa de Maternitat de Barcelona, amb una dispersió de l'1,71 € mesurada per la desviació estàndard (quadre 2.2.B).

El cost mitjà per estada hospitalària es va situar en 12,02 € per estada, si bé s'incrementa la dispersió entre els diferents centres, que va passar a ser de 2,08 €. Aquesta dispersió és conseqüència de la diferent tipologia assistencial dels hospitals objecte d'estudi.

La relació entre el nombre de pensions per estada és de 0,90 pensions per estada, amb una dispersió gairebé imperceptible del 0,06. Aquesta ràtio de 0,90 pensions per estada presenta, doncs, un índex raonable que avala la bondat del nombre de pensions facturades i, indirectament, de la despesa, si bé, la dispersió d'aquesta ràtio està en funció a la tipologia de l'hospital.

Quadre 2.2.D: Ràtios de cost del servei extern d'alimentació a pacients durant l'any 2006

Centre hospitalari	Empresa adjudicatària	Tipus de pacients del servei	Cost mitjà per pensió	Cost mitjà per estada hospitalària	Relació: nombre de pensions per estada	Preu de la pensió en factura (1)
Hospital del Mar de Barcelona	Sodexo España, SA	Aguts	9,03	9,32	1,03	n/d
Hospital de l'Esperança de Barcelona	Sodexo España, SA	Aguts i sociosanitaris	10,87	11,37	1,05	n/d
Institut Català d'Oncologia	Catering Arcasa, SL	Aguts	11,32	10,61	0,95	9,78
Hospital Universitari Sant Joan de Reus	Carlos Rocha, SL	Aguts	11,72	10,56	0,90	10,90
Pius Hospital de Valls	Serunion, SA	Aguts	12,26	10,17	0,83	10,10
Hospital de Santa Maria de Lleida	Comertel, SA	Aguts i sociosanitaris				7,00
	Clece, SA					7,43
	Aramark, Servicios de Catering, SL					8,55
	Mitjana		12,45	10,10	0,81	
Hospital de Mataró	Catering Arcasa, SL	Aguts	12,82	12,02	0,94	12,16
Hospital Municipal de Badalona	Cuina Serhs, SL	Aguts	13,08	10,94	0,84	11,94
Hospital de Puigcerdà	Carlos Rocha, SL	Aguts	14,76	13,55	0,92	12,47
Hospital Comarcal de Sant Bernabé de Berga	Restaurantes en Concesión, SA	Aguts i sociosanitaris	15,64	14,56	0,93	14,10
Hospital Casa de Maternitat de Barcelona	Mediterránea de Catering, SL	Aguts i sociosanitaris				16,14
	Serunion, SA					14,65
	Mitjana		16,01	15,68	0,98	
Variables estadístiques						
Import mitjà			13,34	12,02	0,90	11,32
Import màxim			16,01	15,68	0,98	16,14
Import mínim			11,32	10,10	0,81	7,00
Desviació estàndard			1,71	2,08	0,06	2,89
Coeficient de variació % (2)			12,82	17,30	6,67	25,53

Import en euros.

Font: Elaboració pròpia segons dades proporcionades pels centres.

Notes:

(1) El preu de la pensió en factura és orientatiu ja que en cada cas inclou conceptes diferents. Així, l'Hospital Municipal de Badalona, la Casa de Maternitat de Barcelona, l'Institut Català d'Oncologia, i l'Hospital de Santa Maria de Lleida no serveixen l'àpat del ressupò i per tant no està inclòs en el preu unitari. Als hospitals de Reus i de Valls el cost del berenar i del ressupò no es factura en el preu de la pensió sinó que forma part de la partida d'extres.

(2) És una mesura de dispersió calculada pel quocient entre la desviació estàndard i la mitjana.

n/d: No disponible.

A efectes comparatius es van sol·licitar els estudis de costos de l'Hospital Clínic i Provincial de Barcelona, l'Hospital Sant Jaume d'Olot i l'Hospital Santa Caterina de Salt, en què el servei d'alimentació a pacients es realitza amb mitjans propis. Per aquest motiu no han estat objecte d'aquesta fiscalització ja que comporten diferent metodologia i criteris quant als costos repercutits al servei d'alimentació. Els quatre centres inclouen les despeses directes de personal, de queviures i altres materials, però les despeses indirectes d'amortització d'immobilitzat només estan incloses en l'Hospital Clínic i Provincial de Barcelona, l'Hospital Santa Caterina de Salt. A més l'Hospital Santa Caterina de Salt també repercuteix altres costos indirectes.

Dels estudis de costos realitzats pels hospitals s'obté un cost per pensió de 13,35€ a l'Hospital Clínic i Provincial de Barcelona; de 9,03€ a l'Hospital Sant Jaume d'Olot i de 11,71€ a l'Hospital Santa Caterina de Salt. No obstant això, aquestes ràtios són orientatives ja que la tipologia de costos indirectes imputats és diversa.

2.2.2.2. *Circuit i anàlisi del suport documental de la despesa*

El circuit seguit per a la prestació del servei d'alimentació a pacients s'inicia en les comandes d'àpats realitzades per les unitats d'infermeria, excepte en el cas de l'Institut Català d'Oncologia que ho va fer l'empresa externa que va prestar el servei d'alimentació.

Les comandes determinen el tipus de dieta que correspon al pacient, i, en els casos que escau, els plats que ha escollit el malat entre un ventall de tres a cinc possibilitats, llevat de l'Hospital de Puigcerdà, en què no hi havia possibilitat d'elecció. A l'Hospital del Mar de Barcelona, l'Hospital de l'Esperança de Barcelona, l'Hospital Casa de Maternitat de Barcelona i l'Hospital de Mataró es realitzaven les peticions mitjançant eines informàtiques. Els altres set hospitals utilitzaven targetes o plantilles manuals per realitzar les comandes. Aquestes peticions, juntament amb les dels productes extres necessaris o de reposició d'estocs pactats s'enviaven a cuina, que atenia les peticions. Únicament el proveïdor del Pius Hospital de Valls va adjuntar un albarà d'entrega que va ser signat per la persona que rebia el menjar en la planta d'hospitalització.

A l'Hospital Municipal de Badalona, l'Hospital del Mar de Barcelona, l'Hospital de l'Esperança de Barcelona, l'Hospital Comarcal de Sant Bernabé de Berga i l'Hospital de Mataró es portava el control del nombre d'àpats servits mitjançant un full de càlcul i a l'Hospital Casa de Maternitat de Barcelona mitjançant una aplicació de l'entorn SAP. Respecte d'aquests controls interns la Sindicatura únicament ha tingut accés als dels Hospitals de Badalona, de l'Esperança i de Mataró, ja que la resta d'hospitals no conservava aquesta informació.

Les factures de les empreses adjudicatàries eren mensuals. Es facturava en funció del nombre d'àpats servits, els productes extres subministrats, i les diferents particularitats que recollia cada contracte. A la factura s'adjuntava el número d'àpats facturats per dia o per mes, amb indicació o no del servei clínic on es va efectuar el servei.

L'Hospital Municipal de Badalona, l'Hospital del Mar de Barcelona, l'Hospital de l'Esperança de Barcelona, l'Hospital Casa de Maternitat de Barcelona, i l'Hospital Comarcal de Sant Bernabé de Berga conformaven les factures amb els seus seguiments en full de càlcul. L'Institut Català d'Oncologia, l'Hospital de Santa Maria de Lleida, l'Hospital de Mataró, l'Hospital de Puigcerdà i l'Hospital Universitari Sant Joan de Reus, conformaven les factures per revisió analítica per comparació amb el nombre de pacients ingressats a l'hospital. Finalment, el Pius Hospital de Valls va conformar la factura amb els albarans d'entrega.

Tot i que la ràtio de 0,90 pensions per estada hospitalària és raonable, els centres hospitalaris han de tenir cura de la despesa en els serveis d'alimentació a pacients mitjançant sistemes de control intern que avalin la integritat de la despesa; és a dir, que el nombre d'àpats facturats pel proveïdor es correspongui amb el nombre d'àpats servits als pacients.

L'increment de preus anual, en general respon a la variació de l'índex de preus al consum. En el cas de l'Hospital de Puigcerdà l'increment de l'any 2006 respecte del 2005 va ser del 8,34% tot i que l'acord contractual era del 6%.

2.2.2.3. Control de la higiene alimentària

El Reial decret 3484/2000, del 29 de desembre, estableix les normes d'higiene per a l'elaboració, distribució i comerç de menjars preparats, que inclouen, entre altres, el consum d'àpats en col·lectivitats tals com els hospitals.

Aquesta disposició fa expressa l'obligació de desenvolupar i aplicar sistemes permanents d'autocontrol, els quals han de seguir els principis en què es fonamenta el sistema d'anàlisi de perills i punts de control crític, tenint en compte la naturalesa de l'aliment, els passos i processos posteriors a què s'ha de sotmetre l'aliment i la grandària de l'establiment. Aquest Reial decret també determina les condicions dels establiments, els requisits dels menjars preparats i estableix els indicadors de normes microbiològiques i les condicions d'emmagatzemament, de conservació i de servei amb regulació dels límits de temperatures. Així mateix disposa que els responsables dels establiments han de garantir que els manipuladors disposin d'una formació adequada en matèria d'higiene alimentària.

Per donar compliment a aquesta normativa, set dels onze centres hospitalaris que comprenen aquesta fiscalització en què els serveis d'alimentació estan gestionats per una empresa externa, disposaven d'un manual d'anàlisi de perills i punts de control crític. Aquests manuals no són específics del centre hospitalari sinó que es tracta de guies genèriques preparades per les diverses empreses adjudicatàries del servei. Aquests manuals s'actualitzen i milloren permanentment, i concreten els registres d'autocontrol a formalitzar a fi de detectar els punts crítics. L'any 2006 quatre centres no disposaven d'aquest manual –l'Hospital Casa de Maternitat de Barcelona, l'Hospital Comarcal Sant Bernabé de Berga, l'Hospital de Santa Maria de Lleida, i l'Hospital de Puigcerdà.

Tots els hospitals van formalitzar el grau de compliment dels diferents registres d'autocontrol (anàlisis bacteriològics d'aliments, recollida de mostres de plats testimoni, control de temperatures de càmeres i congeladors, control d'entrades i conservació de productes en magatzems, neteja de verdures, etc.). L'Hospital de Santa Maria de Lleida havia canviat d'empresa adjudicatària i no conservava aquests autocontrols i el Pius Hospital de Valls tampoc conservava els de l'any 2006.

Altrament, el Reglament 178/2002, del Parlament Europeu i del Consell, del 28 de gener de 2002, disposa que la traçabilitat (conjunt de procediments preestablerts i autosuficients que permeten conèixer la ubicació i la trajectòria d'un producte al llarg de la cadena de subministrament en un moment donat utilitzant eines determinades) ha d'assegurar-se en totes les etapes de la producció, de la transformació i de la distribució dels aliments. Aquest és un procediment que representa un punt feble de control en tots els hospitals ja que es troba en la fase inicial d'implementació.

La vigilància de la higiene en els establiments alimentaris la realitza l'àrea d'inspecció del Departament de Salut, des de les seves delegacions territorials, les quals s'han encarregat de tots els centres fiscalitzats, llevat dels corresponents a l'àrea d'inspecció de l'Ajuntament de Barcelona, que són, per una banda, l'Hospital Clínic i Provincial de Barcelona i l'Hospital Casa de Maternitat de Barcelona i per altra banda l'Hospital del Mar de Barcelona i l'Hospital de l'Esperança de Barcelona.

Les inspeccions als centres són periòdiques, llevat de l'Hospital de l'Esperança de Barcelona i de l'Hospital de Puigcerdà, que no consta que s'hi hagi fet cap inspecció durant l'any 2006.

2.2.2.4. Grau de satisfacció segons enquestes realitzades als pacients

Dels onze hospitals que tenien el servei d'alimentació a pacients externalitzat, el Servei Català de la Salut va realitzar enquestes analitzant el grau de satisfacció percebut pels pacients en cinc centres: Hospital Municipal de Badalona¹², Hospital de Santa Maria de Lleida, Hospital de Mataró, Hospital Universitari Sant Joan de Reus i Pius Hospital de Valls. En altres tres centres, Hospital de Mar de Barcelona, Hospital Casa de Maternitat de Barcelona i Hospital de Puigcerdà les enquestes les va realitzar el propi centre o l'empresa que gestionava el servei d'alimentació, i tres hospitals, Hospital de l'Esperança de Barcelona, Hospital Comarcal de Sant Bernabé de Berga i l'Institut Català d'Oncologia no disposaven de cap mecanisme de mesura del grau de satisfacció d'aquest servei.

De l'anàlisi dels resultats de les respectives enquestes efectuades es desprèn que el 77,00% dels pacients enquestats pel Servei Català de la Salut i el 76,32% dels pacients enquestats pel propi hospital o per l'empresa externa consideraven el menjar bo, molt bo o perfecte.

2.3. SERVEI DE BUGADERIA

L'objecte dels contractes del servei de bugaderia de la majoria dels centres hospitalaris fiscalitzats és el rentatge, la desinfecció, l'eixugada, el planxament, el plegatge i empaquetatge de la roba plana i de forma que es genera en els centres assistencials.

En aquells casos en què ha estat possible separar la despesa de bugaderia derivada de l'assistència a pacients aguts de la d'altres serveis sanitaris, la fiscalització s'ha centrat en el servei de bugaderia de la roba dels centres hospitalaris en els quals es presten serveis a aguts (quadre 2.A).

Els contractes de bugaderia normalment també comprenen la recollida de la roba bruta als magatzems interiors dels hospitals, el trasllat fins a les instal·lacions de les empreses adjudicatàries i el transport i lliurament de la roba neta als centres hospitalaris. No obstant això, en alguns centres hospitalaris algunes d'aquestes prestacions estan incloses en els contractes de neteja i no en els de bugaderia.

A més, determinats contractes inclouen tota o una part de la gestió interna de la roba; és a dir, la recollida de la roba bruta en les unitats dels hospitals on s'aplega, el seu transport fins als magatzems interiors dels centres hospitalaris, la recepció de la roba neta, la cosida i la reposició de la roba i la distribució de la roba neta a totes les seccions dels hospitals.

12. Text modificat per la introducció de "l'Hospital Municipal de Badalona" arrel de l'acceptació de l'al·legació B) *Avaluació de l'eficiència: procediments de control intern*, presentada per Badalona Serveis Assistencials.

El contracte del servei de bugaderia de l'Hospital Universitari Sant Joan de Reus i de l'Hospital Santa Caterina de Salt també incorpora la reposició de la roba hospitalària. Les entitats gestores d'aquests dos hospitals van cedir en ús a les empreses adjudicatàries del servei l'estoc inicial de roba; durant l'execució del contracte les empreses de bugaderia aporten i reposen la roba en les quantitats necessàries per al funcionament normal dels centres sanitaris i al final del contracte estan obligades a retornar al centre gestor l'estoc inicial cedit.

Els centres hospitalaris fiscalitzats han manifestat que esterilitzen la roba amb mitjans propis excepte l'Hospital Clínic i Provincial de Barcelona, que té dos contractes, un per a la prestació del servei de rentatge i esterilització de la roba que cal esterilitzar i l'altre per a la prestació del servei de bugaderia de la resta de roba.

L'any 2006 tots els hospitals tenien el servei de bugaderia externalitzat (quadre 2.3.A), però l'ens gestor de l'Hospital Santa Caterina de Salt, va contractar el servei a una empresa externa a partir de l'1 de juliol de 2006; fins a aquesta data, el personal propi prestava el servei.

La fiscalització del servei de bugaderia de l'Hospital Clínic i Provincial de Barcelona i de l'Hospital Casa de Maternitat de Barcelona s'ha realitzat de forma conjunta perquè les despeses derivades de la prestació d'aquest serveis als dos hospitals estan enregistrades en la comptabilitat de l'Hospital Clínic i Provincial de Barcelona, sense que s'hagin pogut separar les corresponents a un centre hospitalari i altre.

L'Hospital Clínic i Provincial de Barcelona comptabilitza les despeses derivades de la prestació assistencial hospitalària i especialitzada realitzada a l'Hospital Casa de Maternitat de Barcelona, arran de l'acord del 17 de juliol de 2000 entre l'Hospital Clínic i Provincial de Barcelona i el Consorci de Gestió Corporació Sanitària, entitat que gestiona l'Hospital Casa de Maternitat de Barcelona. En aquest acord ambdues entitats van pactar la integració de l'activitat i la gestió assistencial del Consorci amb l'homòloga que desplega l'Hospital Clínic i Provincial de Barcelona, la integració de les activitats en una estructura unificada i la gestió econòmica del conjunt de forma unitària, tant la d'ordre intern com la d'assumpció de despeses i de facturació. Posteriorment, en data 30 de gener de 2006, l'Hospital Clínic i Provincial de Barcelona es va subrogar en els drets i obligacions que dimanen del conveni subscrit entre el Servei Català de la Salut i el Consorci per a la prestació d'assistència hospitalària i especialitzada.

La relació de centres hospitalaris i la despesa del servei externalitzat de bugaderia en cadascun dels hospitals durant l'any 2006 consten en el quadre següent:

Quadre 2.3.A: Hospitals amb el servei de bugaderia externalitzat durant l'any 2006. Contractes fiscalitzats

Centre hospitalari	Empresa adjudicatària	Data del contracte	Despesa de l'exercici del servei externalitzat
Hospital Municipal de Badalona	Bugaderia Industrial Flisa Barcelona, SA	27.2.1995	218.312,78
	SD Gestió, SL (1)	1.1.1998	54.802,90
Hospital Clínic i Provincial de Barcelona i Hospital Casa de Maternitat de Barcelona (2)	Cipo Flisa, SL	7.10.2003	1.220.133,51
	Elenpunt, SA (3)	setembre 2003 (4)	722.353,84
Hospital del Mar de Barcelona (5)	Cipo Flisa, SL	14.1.2004	608.265,16
Hospital de l'Esperança de Barcelona (5)	Cipo Flisa, SL	14.1.2004	231.513,27
Hospital Comarcal de Sant Bernabé de Berga (6)	Taller Coloma, Associació pro Disminuïts Psíquics del Berguedà.	28.2.2006	75.043,15
Institut Català d'Oncologia (Hospital Duran i Reynals) (7)	Flisa Catalunya, SAU	31.5.2006	127.556,70
Hospital de Santa Maria de Lleida	Bugaderia Mercivan, SL	1.12.2004	164.789,29
Hospital de Mataró	Flisa Catalunya, SA	29.4.2005	496.371,33
Hospital Sant Jaume d'Olot	Tintoreria i bugaderia Núria	15.6.1992 (8)	100.878,43
Hospital de Puigcerdà	Carlos Rocha, SL (9)	31.10.1999	48.439,52
Hospital Universitari Sant Joan de Reus	Bugaderia Catalunya, SL	1.8.1991	338.871,19
Hospital Santa Caterina de Salt	Elenpunt, SA	1.7.2006 (10)	128.502,66
Pius Hospital de Valls	Bugaderia Callau (11)	1.1.1997	49.108,35
	Fundació Sociosanitària i Social Santa Tecla	1.9.2006	26.609,07
Total			4.678.006,13

Imports en euros.

Font: Elaborat per la Sindicatura de Comptes a partir de la documentació facilitada per les entitats gestores dels hospitals.

Notes:

- (1) Contracte per gestionar el rober, distribuir la roba neta i cosir-la.
- (2) L'Hospital Clínic i Provincial de Barcelona i el Consorci de Gestió Corporació Sanitària, ens gestor de l'Hospital Casa de Maternitat de Barcelona, van tramitar el contracte de bugaderia que es va adjudicar a Cipo Flisa, SL en un sol expedient.
- (3) El contracte amb Elenpunt, SA és pel rentatge i esterilització de la roba de l'Hospital Clínic i Provincial de Barcelona que calia esterilitzar i el contracte amb Cipo Flisa, SL és pel rentatge de la resta de roba.
- (4) Correspon al mes que l'empresa va començar a prestar els serveis i no a la data del contracte.
- (5) L'Institut Municipal d'Assistència Sanitària va tramitar en un sol expedient la contractació del servei de bugaderia de tots els seus centres assistencials, entre els quals figuren l'Hospital del Mar de Barcelona i l'Hospital de l'Esperança de Barcelona.
- (6) Amb anterioritat al 28 de febrer de 2006, Taller Coloma, Associació pro Disminuïts Psíquics del Berguedà prestava el servei de bugaderia sense contracte.
- (7) De l'1 de gener al 30 de maig de 2006 el servei de bugaderia a l'Institut Català d'Oncologia també el va prestar Flisa Catalunya, SAU, d'acord amb un contracte signat el 13 de gener de 2004.
- (8) La data que consta en el quadre correspon a la data en què es va adjudicar el servei de bugaderia, atès que l'ens gestor de l'Hospital Sant Jaume d'Olot no disposa del contracte formalitzat per escrit.
- (9) Carlos Rocha, SL va subcontractar el servei de bugaderia a l'empresa Netsec Cerdanya, SL.
- (10) Fins a l'1 de juliol de 2006, l'ens gestor de l'Hospital Santa Caterina de Salt prestava el servei de bugaderia amb personal propi.
- (11) Bugaderia Callau va prestar el servei de bugaderia fins al 31 d'agost de 2006.

2.3.1. Contractació

D'acord amb el que estableix l'article 1.2 del TRLCAP, els contractes del servei de bugaderia concertats pels ens gestors de l'Hospital del Mar de Barcelona i l'Hospital de l'Esperança de Barcelona estaven subjectes a la totalitat de les prescripcions del TRLCAP. D'acord amb el que regula l'article 1.3 del TRLCAP, els contractes del servei de bugaderia atorgats pels ens gestors de l'Hospital Clínic i Provincial de Barcelona, l'Hospital Comarcal Sant Bernabé de Berga, l'Institut Català d'Oncologia, l'Hospital de Santa Maria de Lleida, l'Hospital Santa Caterina de Salt i l'Hospital de Mataró estaven subjectes a la totalitat de les prescripcions del TRLCAP.

Segons la disposició addicional sisena de la Llei 13/1995, del 18 de maig i del TRLCAP estaven subjectes als principis de publicitat i concurrència, els contractes del servei de bugaderia del Pius Hospital de Valls de dates 1 de gener de 1997 i 1 de setembre de 2006 i el contracte per gestionar el rober, distribuir la roba neta i cosir-la de l'Hospital Municipal de Badalona de l'1 de gener de 1998.

No estaven subjectes a la normativa contractual vigent en el moment en què es va concertar, el contracte de data 1 d'agost de 1991 del servei de bugaderia de l'Hospital Universitari Sant Joan de Reus, el contracte de data 15 de juny de 1992, del servei de bugaderia de l'Hospital Sant Jaume d'Olot i el contracte de bugaderia de l'Hospital Municipal de Badalona del 27 de febrer de 1995.

Les observacions relatives a la tramitació del contracte del servei de bugaderia de l'Hospital de Puigcerdà s'han fet constar en l'apartat 2.1.1 de l'informe, que fa referència al servei de neteja, atès que la contractació dels serveis de neteja, alimentació a pacients i bugaderia d'aquest hospital es va realitzar de forma conjunta.

De la revisió del compliment de la legalitat contractual, d'acord amb els preceptes de la normativa que és d'aplicació als ens fiscalitzats, cal fer les observacions següents:

a) Adjudicacions de serveis no ajustades al procediment contractual

L'Hospital Clínic i Provincial de Barcelona va contractar directament a Elenpunt, SA la prestació del servei de bugaderia i esterilització de la roba de l'hospital que calia esterilitzar. Aquesta contractació es va efectuar de forma verbal i prescindint de tot procediment legalment establert en el TRLCAP. Atès que a l'Hospital Clínic i Provincial de Barcelona li és d'aplicació la totalitat del TRLCAP, la contractació d'aquest servei, el mes de setembre de 2003, s'havia d'haver regit, quant a la seva preparació, adjudicació, efectes i extinció, als procediments establerts en el TRLCAP. A més a més, el contracte no podia ser verbal atès que la Llei de contractes de les administracions públiques ho prohibeix de forma expressa en l'article 55.

La Fundació Hospital Sant Bernabé de Berga va contractar directament, i prescindint del procediment legalment establert en el TRLCAP, el servei de bugaderia de l'hospital a Taller Coloma, Associació pro Disminuïts Psíquics del Berguedà. La contractació d'aquest servei va ser verbal fins al 28 de febrer de 2006, data en què l'ens gestor de l'Hospital de Sant Bernabé de Berga i l'empresa adjudicatària del servei van signar una addenda al conveni de col·laboració signat entre les parts el 22 de febrer de 2006. Respecte a la contractació verbal, cal reiterar que el TRLCAP la prohibeix en l'article 55. Pel que fa al conveni de col·laboració, atès que el contracte de bugaderia és un típic contracte administratiu de serveis no s'hi pot aplicar la figura del conveni. Per tant, el servei de bugaderia de l'Hospital de Sant Bernabé de Berga s'havia d'haver regit, quant a la seva preparació, adjudicació, efectes i extinció, als procediments establerts en el TRLCAP.

Badalona Serveis Assistencials, SA va adjudicar directament a SD Gestió, SL el contracte de serveis de supervisió i gestió del rober de l'Hospital Municipal de Badalona, de data 1 de gener de 1998, sense ajustar-se als principis de publicitat i concurrència. Així, doncs, va incomplir la disposició addicional sisena de la Llei 13/1995, del 18 de maig, de contractes de les administracions públiques. L'any 2006 aquest servei el va realitzar Aisman,SL, empresa que també va prestar el servei de neteja; Badalona Serveis Assistencials ha informat que SD Gestió, SL va cedir el contracte a Aisman, SL però que no disposa de la documentació acreditativa d'aquesta cessió.

Gestió Pius Hospital de Valls, SA va adjudicar directament a Bugaderia Callau el contracte de serveis de bugaderia del Pius Hospital de Valls en data 1 de gener de 1997. En data 1 de setembre de 2006, la Fundació Sociosanitària i Social Santa Tecla va adquirir l'exploració de Bugaderia Callau, però no es va subrogar als drets i obligacions derivades del contracte signat l'1 de gener de 1997 sinó que la Fundació Sociosanitària i Social Santa Tecla va signar un nou contracte amb Gestió Pius Hospital de Valls per la prestació del servei de bugaderia de l'hospital. Per tant, Gestió Pius Hospital de Valls, SA va adjudicar directament a Bugaderia Callau, l'any 1997, i a la Fundació Sociosanitària i Social Santa Tecla, l'any 2006, els contractes del servei de bugaderia, sense ajustar-se als principis de publicitat i concurrència. Així, doncs, va incomplir la disposició addicional sisena de la Llei 13/1995, del 18 de maig, de contractes de les administracions públiques i la mateixa disposició incorporada posteriorment al TRLCAP.

b) Incidències en les actuacions administratives preparatòries de la licitació

En l'expedient de contractació del servei de bugaderia de l'Hospital Clínic i Provincial de Barcelona i de l'Hospital Casa de Maternitat de Barcelona, contractat el 7 d'octubre de 2003, i de l'Hospital de Mataró no hi constava l'informe que havia de determinar la insuficiència, la manca d'adequació o la conveniència de no ampliar els mitjans personals i materials amb què compta l'Administració per cobrir les necessitats que vol satisfer mitjançant el contracte, fet que incompleix el que estableix l'article 202 del TRLCAP. En

l'expedient de contractació del servei de bugaderia de l'Hospital de Santa Maria de Lleida hi constava l'esmentat informe, però no estava datat ni signat.

El plec de clàusules administratives particulars del contracte del servei de bugaderia de data 7 d'octubre de 2003 de l'Hospital Clínic i Provincial de Barcelona i de l'Hospital Casa de Maternitat de Barcelona no contenia la classificació que havien de tenir els licitadors, fet que incompleix el que regula l'article 67.7.b del RGLCAP. Tampoc comprenia els criteris d'adjudicació i el sistema de revisió de preus, tal com estableix l'article 67.2 del RGLCAP, sinó que aquests estaven inclosos en el plec de prescripcions tècniques, fet que incompleix l'article 68.3 de l'esmentat Reglament, que estableix que el plec de prescripcions tècniques no pot contenir clàusules que hagin de figurar en el plec de clàusules administratives particulars.

En el plec de prescripcions tècniques del contracte del servei de bugaderia de l'Hospital Clínic i Provincial de Barcelona i l'Hospital Casa de Maternitat de Barcelona de data 7 d'octubre de 2003 hi constava la puntuació màxima a atorgar a cada criteri d'adjudicació però no hi figuraven els subcriteris de caràcter objectiu que es seguien per a la puntuació concreta de cada oferta.

L'exclusiva publicitat de la puntuació màxima dels criteris d'adjudicació no és garantia suficient de l'objectivitat i la transparència de l'actuació administrativa, ja que les empreses licitadores formulen les seves propostes sense conèixer quins aspectes seran premiats o, al contrari, considerats mereixedors d'inferior valoració, en relació amb cada criteri d'adjudicació.

En aquest sentit, l'informe 7/2002, de 12 de juliol, de la Comissió Permanent de la Junta Consultiva de Contractació Administrativa de la Generalitat de Catalunya conclou: "els criteris d'adjudicació en el concurs han de ser explícits i clars i han d'incloure la seva ponderació. En el plec de clàusules administratives cal expressar els elements, els criteris i els factors de ponderació qualitativa i quantitativa per a l'aplicació dels criteris d'adjudicació i que la mesa de contractació aplicarà, amb la discrecionalitat que necessàriament concorre en la valoració tècnica de les proposicions dels licitadors."

c) Manca de documentació en l'expedient

En l'expedient de contractació del servei de bugaderia de l'Hospital de Santa Maria de Lleida no hi figurava la documentació justificativa de la capacitat d'obrar ni la corresponent classificació de l'empresa adjudicatària del servei de bugaderia. Tampoc hi constava que l'empresa adjudicatària hagués presentat la declaració responsable que no es trobava en cap prohibició per contractar amb l'Administració ni que estigués al corrent del compliment de les obligacions tributàries i amb la Seguretat Social. L'ens gestor d'aquest hospital tampoc disposava de l'oferta tècnica presentada per l'empresa adjudicatària, fet que no ha permès confrontar aquesta documentació amb els aspectes que la Mesa de Contractació va valorar per adjudicar el contracte del servei de neteja.

L'entitat gestora de l'Hospital de Santa Maria de Lleida ha informat que va destruir la documentació aportada per l'empresa per licitar en el concurs del servei de bugaderia.

Els ens gestors de l'Hospital Clínic i Provincial de Barcelona i de l'Hospital Casa de Maternitat de Barcelona no disposaven de la proposició tècnica de l'empresa adjudicatària del contracte del servei de bugaderia de data 7 d'octubre de 2003.

d) Criteris d'adjudicació incorrectes

Els ens gestors de l'Hospital Clínic i Provincial de Barcelona i de l'Hospital Casa de Maternitat de Barcelona, van fixar, entre altres, com a criteris d'adjudicació del contracte del servei de bugaderia de data 7 d'octubre de 2003, l'experiència en el rentatge hospitalari i el licitador. Amb el concepte licitador, es pretenia valorar l'experiència en altres hospitals i el fet de disposar de bugaderies a la ciutat, província o regió.

L'entitat gestora de l'Hospital de Santa Maria de Lleida va establir, entre altres criteris d'adjudicació, l'experiència en la prestació de serveis objecte del concurs.

L'ens gestor de l'Hospital de Mataró va fixar, entre altres criteris d'adjudicació, la descripció de l'equip tècnic i unitats tècniques participants en el contracte, els mitjans tècnics i materials i les titulacions acadèmiques i professionals dels empresaris i del personal de direcció de l'empresa.

L'entitat gestora de l'Hospital Santa Caterina de Salt va establir com a criteris d'adjudicació els mitjans de producció i distribució de les empreses, el fet d'estar en possessió de certificacions de qualitat i de disposar de certificacions que garanteixen que l'empresa compleix les normes de gestió mediambiental.

Tal com s'ha comentat en l'apartat 2.1.1 d'aquest informe, els criteris d'adjudicació anteriors són incorrectes ja que la majoria són mitjans de solvència tècnica o professional que s'han utilitzat com a criteris d'adjudicació, i contravenen les directives comunitàries i el mateix TRLCAP. La resta són aspectes socials que només es poden tenir en compte d'acord amb el que estableix la disposició addicional vuitena del TRLCAP.

D'altra banda, entre els criteris d'adjudicació del plec de clàusules administratives del contracte de bugaderia de l'Institut Català d'Oncologia hi figurava el preu, que podia puntuar fins a 50 punts sobre 100. Alhora el plec de prescripcions tècniques establí que l'empresa licitadora hauria d'especificar si el preu de quilo de roba es referia a roba neta o a roba bruta. A la licitació s'hi van presentar dues empreses. La que va resultar adjudicatària va oferir el servei de bugaderia a 0,7546€ el quilo de roba bruta i l'altra a 0,76€ el quilo de roba neta. La Mesa de Contractació va valorar les ofertes d'ambdues empreses licitadores sense tenir en compte que els preus oferts eren sobre productes diferents, un era el preu per quilo de la roba bruta i l'altre el preu per quilo de la roba neta, que pesa

menys que la bruta. Aquesta valoració és incorrecta ja que es van valorar en els mateixos termes el preu de diferents objectes que no eren comparables sense un coeficient corrector.

e) Manca o insuficiència de motivació de l'adjudicació del servei

En l'expedient de contractació del contracte de data 7 d'octubre de 2003 del servei de bugaderia de l'Hospital Clínic i Provincial de Barcelona i de l'Hospital Casa de Maternitat de Barcelona no hi constava la valoració de la proposta econòmica i tècnica de l'única empresa licitadora que es va presentar al concurs.

L'adjudicació del servei de bugaderia de l'Institut Català d'Oncologia no estava suficientment motivada atès que es va fonamentar en un informe tècnic en el qual no consta com s'havia valorat la proposta de l'empresa adjudicatària en relació a cadascun dels sub-criteris d'adjudicació detallats en el plec (solucions tècniques i metodologia de treball proposades i recursos materials, humans i mitjans auxiliars) sinó que només fa menció dels aspectes de la proposta de l'altra empresa licitadora, que no s'adequaven al plec de prescripcions tècniques. L'informe tècnic també esmenta que aquesta altra empresa licitadora no havia acreditat que disposava d'una pòlissa d'assegurances tot i que en l'expedient tampoc hi consta que l'empresa adjudicatària l'hagués subscripta, tal com exigia el plec de prescripcions tècniques.

La puntuació atorgada a les proposicions presentades per les empreses licitadores del concurs del servei de bugaderia de l'Hospital de Santa Maria de Lleida en relació a la valoració de les solucions tècniques, la metodologia del treball, els recursos materials i humans i l'experiència, no es troba suficientment motivada, atès que no consten els aspectes concrets que es van valorar respecte a cadascun dels criteris d'adjudicació esmentats sinó que aquesta valoració es va limitar a qualificar les propostes com a molt favorables i favorables en relació a cada criteri d'adjudicació.

La insuficiència de la motivació de l'adjudicació d'un contracte incompleix l'article 88.2 del TRLCAP, que estableix que el concurs s'adjudicarà després de motivar amb referència als criteris d'adjudicació que figurin en el plec.

f) Manca d'acreditació del compliment de les obligacions tributàries

Ens gestors de l'Hospital Clínic i Provincial de Barcelona i l'Hospital Casa de Maternitat de Barcelona en relació al contracte de data 7 d'octubre de 2003, i de l'Hospital de Mataró, no disposaven de documentació acreditativa que les empreses adjudicatàries dels respectius contractes del servei de bugaderia estiguessin al corrent del pagament de l'Impost sobre activitats econòmiques o en situació legal d'excepció en relació a aquest impost en la data en què va finalitzar el termini per presentar la documentació per participar en el concurs.

En l'expedient de contractació del servei de bugaderia de l'Hospital de Mataró tampoc hi constava la certificació positiva que l'empresa adjudicatària del servei es trobava al corrent d'obligacions tributàries amb l'Estat i la Generalitat i amb la Seguretat Social.

Aquests fets incompleixen l'article 79.2 del TRLCAP i l'article 13 del RGLCAP, que estableixen que abans de l'adjudicació l'empresa que resulti adjudicatària ha d'acreditar que en el moment de presentar la proposició estava al corrent del compliment de les obligacions tributàries i amb la Seguretat Social.

g) Garanties constituïdes fora termini

L'empresa adjudicatària del servei de bugaderia de l'Hospital de Mataró va posar a disposició de l'òrgan de contractació l'import de la garantia definitiva en dos terminis: la meitat de l'import de la garantia la va constituir amb anterioritat a la formalització del contracte i l'altra meitat la va constituir onze dies després de formalitzar-lo. L'empresa adjudicatària del contracte de data 7 d'octubre de 2003 del servei de bugaderia de l'Hospital Clínic i Provincial de Barcelona i de l'Hospital Casa de Maternitat de Barcelona va constituir la garantia definitiva catorze dies després d'haver-se formalitzat el contracte. La constitució de la garantia definitiva té per objecte la salvaguarda dels interessos públics, fet pel qual la seva constitució és requisit necessari per a la formalització del contracte, tal com estableix l'article 54.2 del TRLCAP; per tant, s'hauria d'haver constituït abans de la formalització del contracte.

h) Manca de publicitat de l'adjudicació del contracte en el BOE i DOUE

Els ens gestors de l'Hospital Clínic i Provincial de Barcelona, l'Hospital Casa de Maternitat de Barcelona, en relació al contracte de data 7 d'octubre de 2003, l'Hospital del Mar de Barcelona, l'Hospital de l'Esperança de Barcelona, l'Institut Català d'Oncologia, l'Hospital de Mataró i l'Hospital Santa Caterina de Salt, no van publicar al DOUE l'anunci d'adjudicació dels respectius contractes de bugaderia, fet pel qual van incomplir l'article 93 del TRLCAP. A més a més, els ens gestors de l'Institut Català d'Oncologia, de l'Hospital de Mataró i de l'Hospital Santa Caterina de Salt tampoc van publicar l'adjudicació del contracte del servei de bugaderia al BOE.

i) Manca de tramesa dels contractes al Registre públic de contractes

Els ens gestors de l'Hospital Clínic Provincial de Barcelona, l'Hospital Casa de Maternitat de Barcelona, l'Hospital del Mar de Barcelona i l'Hospital de l'Esperança de Barcelona, no van trametre el contracte, ni les seves pròrroques al Registre públic de contractes de la Junta Consultiva de Contractació Administrativa. L'ens gestor de l'Hospital del Mar de Barcelona i l'Hospital de l'Esperança de Barcelona, tampoc va trametre a l'esmentat Registre les modificacions del contracte.

j) Incidències en el contingut del contracte

El contracte del servei de bugaderia de l'Hospital Clínic i Provincial de Barcelona i l'Hospital Casa de Maternitat de Barcelona de data 7 d'octubre de 2003 i el contracte del servei de bugaderia de l'Hospital Comarcal de Sant Bernabé de Berga no contenen l'import límit del contracte, fet que contravé l'article 14 del TRLCAP, que estableix que els contractes han de tenir un preu cert, i l'article 71.7 del RGLCAP, que determina que el contracte ha d'especificar l'import màxim del compromís econòmic de l'Administració quan es refereix a serveis retribuïts per preus unitaris.

A més a més, el contracte del servei de bugaderia de l'Hospital Clínic i Provincial de Barcelona i l'Hospital Casa de Maternitat de Barcelona de data 7 d'octubre de 2003, no conté la conformitat de l'empresa contractista al plec de prescripcions tècniques, fet que incompleix l'article 73.3.*i* del RGLCAP.

k) Pròrroques per un termini superior al que estableix la normativa o que són procedents i pròrroques tàcites

Badalona Serveis Assistencials, SA va signar un contracte per a la prestació del servei de bugaderia de l'Hospital Municipal de Badalona en data 27 de febrer de 1995, que finalitzava el 31 de desembre de 1995, prorrogable tàcitament. L'Hospital Sant Joan de Reus, SA va subscriure un contracte per la prestació del servei de bugaderia de l'Hospital Universitari Sant Joan de Reus en data 1 d'octubre de 1991 per un termini de tres anys, sense que el contracte en preveïés la pròrroga. A la data de 31 de març de 2008, els dos contractes continuaven vigents.

A partir de l'entrada en vigor de la LCAP, el 9 de juny de 1995, derivada de l'adequació de la normativa interna de contractació a l'ordenament jurídic comunitari, les societats mercantils s'havien d'adaptar a aquesta nova normativa en el moment en què finalitzessin els contractes que estiguessin vigents; és a dir, a la data en què finalitzava la darrera pròrroga iniciada amb anterioritat a la nova llei, no havien de tornar-los a prorrogar sinó que els havien de licitar de nou, aplicant els principis de publicitat i concurrència establerts en la disposició addicional sisena de la LCAP, sens perjudici que també els fossin d'aplicació els procediments establerts en la Directiva 1992/50/CE, si els imports dels contractes licitats haguessin estat superiors al límit establert en l'esmentada Directiva.

La Fundació Privada Hospital Sant Jaume d'Olot va adjudicar el servei de bugaderia de l'Hospital Sant Jaume d'Olot el 15 de juny de 1992 per un termini d'un any. El plec regulador d'aquesta licitació establia que el contracte podia ser prorrogat per períodes d'un any. Aquest contracte continuava vigent el desembre de 2007; s'havia prorrogat de forma tàcita, excepte en una de les pròrroques, de data 1 de gener de 1998, que es va acordar per consentiment exprés de les parts. La viabilitat de les pròrroques dels con-

tractes han de ser resoltes d'acord amb la normativa en vigor a la data de la pròrroga; per això, a partir del 29 de març de 2000, data en què va entrar en vigor la Llei 53/1999, del 28 de desembre, que dóna una nova redacció a l'article 67.1 de la LCAP, les pròrroques tàcites han de ser rebutjades. Per tant, a partir del 29 de març de 2000 era procedent tornar a licitar el servei de bugaderia d'acord amb els procediments establerts en el TRLCAP.

El contracte del servei de bugaderia de l'Hospital Clínic i Provincial de Barcelona i de l'Hospital Casa de Maternitat de Barcelona de data 7 d'octubre de 2003, tenia una vigència d'un any, prorrogable un any més. Al mes de març de 2008, aquest contracte encara estava vigent. Les pròrroques d'aquest contracte incompleixen el plec de clàusules administratives i l'article 198 del TRLCAP, que estableix que les pròrroques no poden excedir ni aïlladament ni conjuntament el termini fixat en el contracte. Com que el contracte tenia un termini d'un any, aquest només es podia prorrogar un altre any, és a dir fins al 6 d'octubre de 2005, data en què cal considerar que el contracte es va extingir. D'altra banda, les pròrroques d'aquest contracte han estat tàcites, fet que contravé el que regula l'article 67 del TRLCAP, que estableix que les pròrroques han de ser expresses.

En data 28 de febrer de 2006, la Fundació Hospital Sant Bernabé de Berga va signar l'addenda al conveni de col·laboració per a la prestació del servei de bugaderia. Aquesta addenda va entrar en vigor a la data de la seva signatura i tenia una vigència d'un any, prorrogable per períodes d'un any si a l'arribada del seu termini no havia estat denunciada. El gener de 2008 l'addenda encara estava vigent i s'havia prorrogat mitjançant pròrroga tàcita. Les pròrroques tàcites són contràries al que regula l'article 67 del TRLCAP.

El contracte del servei de bugaderia de l'Hospital de Santa Maria de Lleida tenia una vigència d'un any, de l'1 de desembre de 2004 a l'1 de desembre de 2005, prorrogable fins a un màxim de quatre anualitats més. El contracte s'ha prorrogat fins al 31 de desembre de 2007. Les pròrroques d'aquest contracte incompleixen l'article 198 del TRLCAP, que estableix que no poden excedir ni aïlladament ni conjuntament el termini fixat en el contracte. Com que el contracte tenia un termini d'un any, aquest només es podia prorrogar un altre any, és a dir fins a l'1 de desembre de 2006.

I) Preu satisfet superior al pactat

En l'addenda de data 28 de febrer de 2006 al conveni de col·laboració signat entre la Fundació Hospital Sant Bernabé de Berga i l'empresa que presta el servei de bugaderia es va fixar que el preu de la prestació seria 0,8236€ per quilo de roba neta. No obstant això, aquest preu s'aplica sobre els quilos que pesa la roba bruta. En el sector, es considera que la roba bruta pesa un 3% més que la roba neta.

m) Incompliment del termini d'abonament del preu establert en el TRLCAP

Les entitats gestores de l'Hospital del Mar de Barcelona i de l'Hospital de l'Esperança de Barcelona, de l'Institut Català d'Oncologia, de l'Hospital de Mataró, de l'Hospital de Santa Maria de Lleida, en relació als serveis de bugaderia, i de l'Hospital Clínic i Provincial de Barcelona pel que fa als serveis de bugaderia i esterilització de la roba que calia esterilitzar, van satisfer els serveis de bugaderia als respectius adjudicataris en un termini mitjà superior als seixanta dies que fixa l'article 99.4 del TRLCAP, el qual estableix que l'Administració té l'obligació d'abonar el preu dins els seixanta dies següents a la data de l'expedició dels corresponents documents que acreditin la realització del contracte. D'acord amb la normativa, els centres gestors que no paguen en termini haurien d'abonar d'ofici un interès de demora.

n) Incompliment de les clàusules establertes en el contracte i en el plec de prescripcions tècniques

L'adjudicatària del servei de neteja de l'Hospital de Mataró, que també va prestar el servei de gestió interna de la roba, no va realitzar controls trimestrals sobre la qualitat de la roba i el servei de bugaderia, tal com fixava el plec de prescripcions tècniques.

L'empresa adjudicatària del servei de bugaderia de l'Hospital Santa Caterina de Salt no va realitzar enquestes al centre gestor de l'hospital en relació amb la qualitat amb què prestava el servei de bugaderia, tal com establia el contracte. Tampoc va implantar un sistema de gestió informatitzada pel control de l'estoc de roba.

L'empresa adjudicatària del servei de bugaderia de l'Hospital de Puigcerdà, que també va prestar el servei de gestió interna de la roba, no va enregistrar les incidències de la roba lliurada per l'empresa subcontractada per prestar el servei de bugaderia tal com fixava la seva oferta tècnica; aquesta manca de registre dona lloc a un incompliment contractual, ja que el contracte signat amb l'empresa adjudicatària del servei estableix que l'oferta presentada per l'esmentada empresa, juntament amb el contracte, té caràcter contractual.

Resum de les incidències contractuals

Les incidències contingudes en aquest apartat es mostren en dos quadres: un d'ells inclou les incidències dels centres hospitalaris en la tramitació dels contractes del servei de bugaderia que estaven subjectes a la totalitat de les prescripcions del TRLCAP i l'altre, les incidències en la tramitació dels contractes subjectes parcialment a les prescripcions de la Llei 13/1995 o del TRLCAP i dels contractes del servei de bugaderia que a la data en què es van subscriure no estaven subjectes a la normativa contractual.

Quadre 2.3.B: Incidències dels contractes del servei de bugaderia subjectes a la totalitat de les prescripcions del TRLCAP

Centre hospitalari	a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n
Hospital Clínic i Provincial de Barcelona i Hospital Casa de Maternitat de Barcelona (1)		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X			
Hospital Clínic i Provincial de Barcelona (2)	X												X	
Hospital del Mar de Barcelona								X	X				X	
Hospital de l'Esperança de Barcelona								X	X				X	
Hospital Sant Bernabé de Berga	X									X	X	X		
Institut Català d'Oncologia d'Hospitalet de Llobregat				X	X			X					X	
Hospital de Santa Maria de Lleida		X	X	X	X						X		X	
Hospital de Mataró		X		X		X	X	X					X	X
Hospital Santa Caterina de Salt				X				X						X

Clau:

- a) Adjudicacions de serveis no ajustades al procediment contractual (apartat 2.3.1.a).
- b) Incidències en les actuacions administratives preparatòries de la licitació (apartat 2.3.1.b).
- c) Manca de documentació en l'expedient (apartat 2.3.1.c).
- d) Criteris d'adjudicació incorrectes (apartat 2.3.1.d).
- e) Manca, o és insuficient, la motivació de l'adjudicació del servei (apartat 2.3.1.e).
- f) Manca d'acreditació del compliment de les obligacions tributàries (apartat 2.3.1.f).
- g) Garanties constituïdes fora de termini. Apartat 2.3.1.g.
- h) Manca de publicitat en el BOE i DOUE de l'adjudicació del contracte (apartat 2.3.1.h).
- i) Manca de tramesa dels contractes al Registre públic de contractes (apartat 2.3.1.i).
- j) Incidències en el contingut del contracte (apartat 2.3.1.j).
- k) Pròrrogues per un termini superior al que estableix la normativa o no procedents i pròrrogues tàcites (apartat 2.3.1.k).
- l) Preu satisfet superior al pactat (apartat 2.3.1.l).
- m) Incompliment del termini d'abonament del preu establert en el TRLCAP (apartat 2.3.1.m).
- n) Incompliment de les clàusules establertes en el contracte i en el plec de prescripcions tècniques (apartat 2.3.1.n).

Notes:

- (1) Contracte pel rentatge i l'esterilització de la roba que no cal esterilitzar de l'Hospital Clínic de Barcelona i de tota la roba de l'Hospital Casa de Maternitat.
- (2) Contracte pel rentatge i l'esterilització de la roba que cal esterilitzar.

Quadre 2.3.C: Incidències dels contractes del servei de bugaderia subjectes parcialment a les prescripcions de la Llei 13/1995 o del TRLCAP i incidències dels contractes no subjectes a la normativa contractual a la data del contracte

Centre hospitalari	a	k	n
Hospital Municipal de Badalona (1)		X	
Hospital Municipal de Badalona (2)	X		
Hospital Sant Jaume d'Olot		X	
Hospital de Puigcerdà			X
Hospital Universitari Sant Joan de Reus		X	
Pius Hospital de Valls (3)	X		

Clau:

- a) Adjudicacions de serveis no ajustades al procediment contractual (apartat 2.3.1.a).
- k) Pròrrogues per un termini superior al que estableix la normativa o no procedents i pròrrogues tàcites (apartat 2.3.1.k).
- n) Incompliment de les clàusules establertes en el contracte i en el plec de prescripcions tècniques (apartat 2.3.1.n).

Notes:

- (1) Contracte del servei de bugaderia
- (2) Contracte del servei de supervisió i gestió del rober
- (3) Contractes de bugaderia formalitzats l'1 de gener de 1997 i l'1 de setembre de 2006.

2.3.2. Gestió dels serveis externalitzats

L'avaluació de la gestió del servei de bugaderia ha consistit en una estimació del cost del servei i en la verificació dels mecanismes de control de qualitat que tenen establerts les entitats gestores dels centres hospitalaris.

En relació al cost s'han analitzat els circuits i controls establerts pels ens gestors dels hospitals per garantir que els quilos de roba i el preu facturat per les empreses de bugaderia havien estat els correctes. La Sindicatura ha avaluat les despeses per la prestació del servei de bugaderia i ha efectuat una estimació del cost per quilo de roba rentada a efectes comparatius entre els centres hospitalaris.

Amb relació a la qualitat del servei, s'han examinat els aspectes organitzatius i procedimentals implantats per cada entitat gestora dels centres hospitalaris per comprovar si els serveis prestats per l'empresa de bugaderia s'ajusten als requisits de qualitat exigits.

2.3.2.1. *Avaluació dels costos del servei de bugaderia*

Les empreses que presten el servei de bugaderia facturen a les entitats gestores dels centres hospitalaris els quilos de roba bruta o neta, depenent del contracte, a un preu per quilo. Per tant, el cost total del servei de bugaderia està determinat pels quilos de roba que cal rentar –bruta o neta–, i pel preu pactat.

L'any 2006, el preu dels serveis de bugaderia dels centres hospitalaris fiscalitzats es van incrementar en un percentatge proper al 3,7%, que correspon a la variació interanual experimentada per l'IPC del mes de novembre de 2005, excepte els preus del servei de bugaderia de l'Hospital Universitari Sant Joan de Reus, que es van incrementar un 5,5%, de l'Hospital de Puigcerdà, que van augmentar un 6,0% i del Pius Hospital de Valls, que es van incrementar en un 8,5%.

Les entitats gestores de l'Hospital Municipal de Badalona, l'Hospital de Santa Maria de Lleida, l'Hospital de Mataró, l'Hospital Sant Jaume d'Olot i del Pius Hospital de Valls pesaven la roba rentada, bruta i/o neta, per validar que els quilos facturats per l'empresa de bugaderia fossin els correctes. La Fundació Hospital Sant Bernabé de Berga no va pesar la roba però, de forma aleatòria, dues vegades al mes el seu personal es desplaçava a les instal·lacions de l'empresa de bugaderia per supervisar que les pesades de la roba que realitzava fossin les adequades. Al seu torn, les entitats gestores de l'Hospital Clínic i Provincial de Barcelona i de l'Hospital Casa de Maternitat de Barcelona, van comptar les unitats de roba rentada que no s'havia d'esterilitzar que els lliurava l'empresa de bugaderia i, per cada tipus de peça rentada, aplicaven un pes mitjà per unitat.

Una vegada obtinguts els quilos de roba rentats diaris, les entitats gestores dels hospitals confrontaven aquests quilos de les pesades validades o efectuades en els centres hospitalaris amb els que constaven en els albarans emesos per les empreses adjudicatàries del servei de bugaderia i, posteriorment, comprovaven que la suma dels quilos dels albarans de tot el mes coincidís amb els que constaven en la factura del mes corresponent

L'Institut Català d'Oncologia ha informat que va pesar la roba que va lliurar a l'empresa de bugaderia però no disposa de documentació que acrediti totes les pesades que va efectuar durant l'any 2006. En sentit contrari, les entitats gestores de centres hospitalaris que no van pesar la roba i que tampoc disposaven de sistemes alternatius de control que els permetessin comprovar que els quilos facturats per les empreses de bugaderia fossin els correctes van ser l'Hospital Clínic i Provincial de Barcelona en relació a la roba que s'havia de rentar i esterilitzar i els ens gestors de l'Hospital del Mar de Barcelona, l'Hospital de l'Esperança de Barcelona, l'Hospital de Puigcerdà, l'Hospital Universitari Sant Joan de Reus i l'Hospital de Santa Caterina de Salt.

Per aquells centres que pesen la roba, la Sindicatura ha confrontat els quilos de les pesades diàries realitzades pels centres hospitalaris amb els quilos facturats per les empreses que van prestar el servei de bugaderia. No han sorgit diferències entre ambdues pesades en el Pius Hospital de Valls i l'Institut Català d'Oncologia, (en aquest darrer hospital només s'han pogut analitzar les pesades d'un mes dels tres que es van sol·licitar ja que no disposava de la documentació acreditativa de les pesades d'aquests dos mesos no validats). Per contra, han aparegut diferències en l'Hospital Municipal de Badalona, l'Hospital de Santa Maria de Lleida, l'Hospital de Mataró i l'Hospital Sant Jaume d'Olot.

Les diferències que han sorgit entre les pesades d'aquests quatre hospitals i els quilos facturats per les empreses que van prestar el servei de bugaderia en els mesos analitzats de l'any 2006 no són mensualment significatives perquè es compensen entre elles, però en termes absoluts aquestes diferències són considerables: a l'Hospital Municipal de Badalona es van confrontar les pesades de tres mesos i la diferència en termes absoluts va ser de 8.978,20 quilos (un 12,56% dels quilos facturats per l'empresa de bugaderia, percentatge que va arribar en un dia al 28%), a l'Hospital de Santa Maria de Lleida també es van analitzar les pesades de tres mesos i la diferència va ascendir a 10.141 quilos (un 17,32% dels quilos facturats per l'empresa de bugaderia, percentatge que va arribar en un dia al 31,25%), a l'Hospital de Mataró es van comprovar les pesades de dos mesos i la diferència en valors absoluts va assolir els 14.201,40 quilos (un 12,86% dels quilos facturats per l'empresa de bugaderia, percentatge que va arribar en un dia al 49,55%) i a l'Hospital Sant Jaume d'Olot es van analitzar les pesades d'un mes i la diferència va ascendir a 815,70 quilos (un 7,67% dels quilos facturats per l'empresa de bugaderia, percentatge que va arribar en un dia al 28,04%).

Les entitats gestores de l'Hospital Municipal de Badalona i de l'Hospital de Santa Maria de Lleida no han sabut explicar les diferències entre els quilos de les pesades de la roba de

la seva bàscula i les de l'empresa de bugaderia; l'ens gestor de l'Hospital de Mataró ha informat que una possible causa són errades en les anotacions dels quilos pesats en la bàscula de l'hospital i l'ens gestor de l'Hospital Sant Jaume d'Olot ha comunicat que les diferències són degudes a que l'empresa que prestava el servei de bugaderia pesava erròniament.

Una part d'aquestes diferències podrien ser causades per errades en els quilos pesats en les bàscules dels hospitals, atès que les bàscules de l'Institut Català d'Oncologia, l'Hospital de Santa Maria de Lleida, l'Hospital de Mataró i el Pius Hospital de Valls no estaven calibrades l'any 2006. Només les bàscules de l'Hospital Municipal de Badalona i de l'Hospital Sant Jaume d'Olot estaven calibrades. Aquest fet pren més rellevància en el Pius Hospital de Valls atès que els quilos facturats per l'empresa de bugaderia són els quilos obtinguts en les pesades de la bàscula de l'hospital.

Amb objecte de comprovar que la suma dels quilos que constaven en els albarans coincidien amb la facturació del mes corresponent, la Sindicatura va sol·licitar a totes les entitats gestores dels hospitals fiscalitzats els albarans de tres mesos de l'any 2006. En tots els hospitals la suma dels quilos dels albarans va coincidir amb els quilos facturats, però aquesta comprovació no es va poder realitzar a l'Hospital Clínic i Provincial de Barcelona, en relació amb la roba que calia rentar i esterilitzar, i tampoc a l'Hospital del Mar de Barcelona i a l'Hospital de Puigcerdà, atès que les entitats gestores d'aquests hospitals no disposaven dels albarans sol·licitats. D'altra banda, l'Institut Català d'Oncologia només tenia els albarans d'un dels tres mesos demanats, l'ens gestor de l'Hospital Universitari de Reus tenia els albarans de dos mesos dels tres mesos sol·licitats i l'entitat gestora de l'Hospital Santa Caterina de Salt no tenia els albarans d'un dels tres mesos demanats que era el mes en què l'adjudicatària havia començat a prestar el servei.

D'altra banda, les entitats gestores de l'Hospital Municipal de Badalona, l'Hospital de Santa Maria de Lleida i l'Hospital de Mataró duien un control de la roba lliurada a l'empresa de bugaderia que consistia a pesar la roba bruta que s'emportava l'empresa i la roba neta que retornava i confrontar ambdues pesades. Per contra, les entitats gestores de l'Hospital Clínic i Provincial de Barcelona, l'Hospital Casa de Maternitat de Barcelona, l'Hospital del Mar de Barcelona, l'Hospital de l'Esperança de Barcelona, l'Hospital Comarcal de Sant Bernabé de Berga, l'Institut Català d'Oncologia, l'Hospital Sant Jaume d'Olot, l'Hospital de Puigcerdà i Gestió Pius Hospital de Valls, SA no duien cap control de la roba lliurada a l'empresa de bugaderia. Els ens gestors de l'Hospital Universitari Sant Joan de Reus i l'Hospital Santa Caterina de Salt no duien aquest control donat que l'empresa que realitzava el servei de bugaderia estava obligada a reposar la roba que necessitaven ambdós hospitals.

De la revisió de la comparació entre els quilos de la roba lliurats a l'empresa de bugaderia i els quilos de la roba que retornaven es desprèn que manquen, d'alguns dies, els quilos de les pesades de la roba de l'Hospital Municipal de Badalona i de l'Hospital de Santa Maria de Lleida, fet que implica que els ens gestors d'aquests dos centres hospitalaris no

confrontaven les dues pesades i consegüentment, no analitzaven la coherència entre els pesos de la roba bruta i la roba neta.

A tots aquests procediments de control intern cal afegir-hi el control que duen els ens gestors de l'Hospital de Mataró, del Pius Hospital de Valls i de l'Hospital Comarcal de Sant Bernabé de Berga de les unitats de roba perdudes durant l'any 2006. En l'Hospital de Mataró i en l'Hospital Comarcal de Sant Bernabé de Berga aquest control abasta la roba plana i de forma i en Pius Hospital de Valls només la roba plana. De l'anàlisi efectuada per la Sindicatura de les dades resultants d'aquest control en aquests centres es desprèn un nombre significatiu de pèrdues de peces de roba que oscil·la entre el 24% i el 42%. El caràcter limitat d'aquestes xifres per la seva escassa representativitat no impedeix que puguin ser orientatives de la situació.

Aquests tres hospitals, juntament amb l'Hospital de Santa Maria de Lleida duen un control de les peces retirades per estar malmeses, tot i que en l'Hospital de Mataró, en l'Hospital Comarcal de Sant Bernabé de Berga i en l'Hospital de Santa Maria de Lleida el control és sobre la roba plana i de forma i en el Pius Hospital de Valls només sobre la roba plana. Així, a l'Hospital de Mataró, es va retirar un 9,0% de les unitats de roba plana i de forma inventariades a inici del 2006 i comprades durant l'exercici i al Pius Hospital de Valls un 10,9% de la roba plana. A l'Hospital Comarcal de Sant Bernabé de Berga i a l'Hospital de Santa Maria de Lleida no s'ha pogut calcular el pes de la roba retirada sobre les unitats inventariades i comprades, atès que aquests centres hospitalaris no disposaven de les unitats en ús a l'inici de l'exercici.

Estimació comparativa de costos

A partir de la informació i documentació facilitada pels diferents centres fiscalitzats s'ha calculat el cost anual del servei de bugaderia, per posteriorment, en funció dels quilos de roba rentats de cada centre hospitalari, realitzar una comparació entre els costos unitaris per quilo de roba rentada.

La despesa anual del servei de bugaderia està integrat pel rentatge, desinfecció, eixugada, planxament, plegatge i transport de la roba. Amb l'objecte de comparar costos unitaris dels diferents centres hospitalaris de forma homogènia, s'ha exclòs del cost anual la despesa que corresponia a la gestió interna de la roba¹³ en aquells centres hospitalaris que aquesta prestació estava inclosa en el contracte, excepte en l'Hospital Santa Caterina de Salt que no s'ha pogut quantificar aquesta part del servei. Tampoc s'ha pogut quantificar i separar el cost que corresponia a la cosida i repàs de la roba d'alguns centres hospitalaris, tot i que la seva incidència en el cost per quilo de roba no és significativa. Els

13. La gestió interna de la roba comprèn la recollida de la roba bruta de les diferents àrees dels hospitals, el seu transport intern, el lliurament de la bugaderia al transportista, la recepció de la roba neta, la seva cosida i la classificació i distribució de la roba neta a tots els departaments de l'hospital.

centres hospitalaris en què en el cost anual del servei està inclòs la cosida i el repàs de la roba són l'Hospital Clínic i Provincial de Barcelona, l'Hospital de l'Esperança de Barcelona, l'Hospital Casa de Maternitat de Barcelona, l'Institut Català d'Oncologia, l'Hospital de Mataró i l'Hospital Santa Caterina de Salt.

Les empreses que presten el servei de bugaderia als hospitals facturen a algunes entitats gestores dels centres hospitalaris els quilos de roba bruta, i a altres, els quilos de roba neta.

Per poder comparar els diferents preus s'han homogeneïtzat les diferents magnituds, de manera que en aquells hospitals en què l'adjudicatària va facturar el pes de la roba bruta, s'han disminuït els quilos facturats en un 3%, ja que en el sector es considera que la roba bruta pesa aquest percentatge de més que la roba neta (quadre 2.3.D).

Quadre 2.3.D: Costos unitaris per quilo de roba neta

Centres hospitalaris	Despesa	Quilos	€/quilo
Hospital Clínic i Provincial de Barcelona i l'Hospital Casa de Maternitat de Barcelona (1)	1.136.998,35	1.767.255,00	0,643
Hospital de Santa Maria de Lleida	164.789,29	244.509,00	0,674
Hospital del Mar de Barcelona	608.265,16	841.136,47	0,723
Hospital de Mataró	496.371,33	680.181,00	0,730
Pius Hospital de Valls	75.717,42	103.608,90	0,731
Hospital de l'Esperança de Barcelona	231.513,27	312.630,03	0,741
Institut Català d'Oncologia	127.556,70	163.838,82	0,779
Hospital Municipal de Badalona	218.312,78	275.266,60	0,793
Hospital Sant Jaume d'Olot	100.878,43	127.021,50	0,794
Hospital de Puigcerdà	44.944,77	54.435,00	0,826
Hospital Comarcal Sant Bernabé de Berga	75.043,15	88.382,52	0,849
Import mitjà	298.217,33	423.478,62	0,753
Import màxim	1.136.998,35	1.767.255,00	0,849
Import mínim	44.944,77	54.435,00	0,643
Desviació estàndard			0,062
Coefficient de variació % (2)			9,64

Imports en euros i quilos.

Font: Elaborat per la Sindicatura de Comptes a partir de les factures pel servei de bugaderia.

Notes:

(1) Per tal d'homogeneïtzar el cost dels diferents centres hospitalaris, no s'han inclòs ni els quilos ni la despesa del rentatge i esterilització de la roba que requereix ser esterilitzada, ja que en la resta d'hospitals l'esterilització es realitza amb mitjans propis i no forma part del cost de bugaderia.

(2) És una mesura de dispersió calculada pel quocient entre la desviació estàndard i la mitjana.

La despesa anual del servei de bugaderia de l'Hospital Universitari Sant Joan de Reus i de l'Hospital Santa Caterina de Salt inclou, a més, la reposició de la roba hospitalària en les quantitats necessàries per al funcionament normal dels centres sanitaris. Per això el cost unitari per quilo de roba rentada d'aquests dos hospitals no és comparable amb el cost de la resta dels hospitals fiscalitzats i es presenta de forma separada (quadre 2.3.E).

Quadre 2.3.E: Costos unitaris per quilo de roba neta (inclouen la reposició de roba)

Centres hospitalaris	Despesa	Quilos	€/quilo
Hospital Universitari Sant Joan de Reus	338.871,19	356.735,27	0,950
Hospital Santa Caterina de Salt*	128.502,67	115.414,43	1,113

Imports en euros.

Font: Elaborat per la Sindicatura de Comptes a partir de la facturació pel servei de bugaderia.

* Despesa del servei de bugaderia a partir de l'1 de juliol de 2006, data en què l'ens gestor de l'Hospital Santa Caterina de Salt, va externalitzar el servei. La despesa, a diferència de la de l'Hospital Universitari Sant Joan de Reus, inclou la corresponent a recollir la roba bruta en les dependències on es genera i repartir la neta a les diferents seccions de l'hospital.

L'any 2006, rentar un quilo de roba va tenir un cost mitjà de 0,753€ en els dotze hospitals en què la prestació del servei de bugaderia no inclou la reposició de roba (desviació estàndard: 0,062). Els hospitals amb un cost menys elevat van ser l'Hospital Clínic i Provincial de Barcelona i l'Hospital Casa de Maternitat de Barcelona, 0,643€/quilo i l'Hospital de Santa Maria de Lleida, 0,674€/quilo. Els hospitals amb un cost més elevat van ser l'Hospital Comarcal Sant Bernabé de Berga, 0,849€/quilo i l'Hospital de Puigcerdà, 0,826€/quilo.

L'any 2006, l'ens gestor de l'Hospital Santa Caterina de Salt va satisfer pel rentatge, la reposició i la recollida la roba bruta des de les dependències on es genera i el repartiment la neta a les diferents seccions de l'hospital, 1,113€/quilo i l'Hospital Universitari Sant Joan de Reus pel rentatge i la reposició de la roba hospitalària 0,950€/quilo.

Finalment, cal dir que els ens gestors de l'Hospital Municipal de Badalona, l'Hospital de Mataró i l'Hospital Sant Joan de Reus utilitzaven indicadors per gestionar el servei de bugaderia. Aquestes tres entitats gestores van utilitzar l'indicador quilos de roba rentada per estada i els ens gestors de l'Hospital de Mataró i l'Hospital Universitari Sant Joan de Reus van emprar aquest mateix indicador però en termes de despesa, és a dir van utilitzar la ràtio despesa en bugaderia per estada. A més, l'ens gestor de l'Hospital Municipal de Badalona també utilitzava l'indicador quilos de roba rentada per llit i l'entitat gestora de l'Hospital Universitari Sant Joan de Reus va emprar l'indicador quilos de roba rentada per ingrés hospitalari.

2.3.2.2. Procediments d'avaluació de la qualitat del servei de bugaderia externalitzat

El procediment implantat per les entitats gestores dels centres hospitalaris per avaluar la qualitat de la prestació del servei de bugaderia són les inspeccions visuals de l'estat de la roba lliurada per l'empresa adjudicatària del servei.

Les inspeccions visuals consisteixen a revisar l'estat de la roba que entrega l'empresa de bugaderia amb l'objecte identificar les incidències en la roba rentada (roba bruta, amb taques, mal planxada o amb humitat excessiva), quantificar-les per determinar el nivell de

qualitat del servei i prendre les mesures correctores adients. Alguns centres gestors dels hospitals realitzen aquestes inspeccions en el moment en què la roba arriba al centre hospitalari, altres, quan utilitzen la roba rentada, i altres, en totes dues ocasions. Aquesta revisió s'efectua en totes les peces de roba lliurades per l'empresa de bugaderia o unes quantes peces seleccionades de forma aleatòria.

Totes les entitats gestores dels hospitals fiscalitzats han informat que l'any 2006 van realitzar inspeccions visuals. Només disposen de la documentació acreditativa d'haver-les efectuat els ens gestors de l'Hospital Sant Jaume d'Olot, l'Hospital Santa Caterina de Salt i l'Hospital Comarcal de Sant Bernabé de Berga.

Aquestes tres entitats enregistren les anomalies detectades en un registre d'incidències. Les irregularitats més freqüents van ser que la roba lliurada estava tacada, tenyida, poc neta, arrugada, mal planxada i mal plegada, excepte en l'Hospital Santa Caterina de Salt, en el qual la incidència que es va donar amb més assiduitat va ser la manca de reposició de la roba per part de l'empresa adjudicatària del servei, que estava obligada a fer segons el contracte del servei de bugaderia, seguida del lliurament de roba d'altres centres hospitalaris i de l'entrega de roba arrugada i lliurada sense haver repassat el que hi havia per cosir i els botons.

D'aquestes tres entitats només l'ens gestor de l'Hospital Sant Jaume d'Olot va quantificar el nombre de peces amb incidències en relació amb les peces rentades (el detall de les xifres, ja que mostren un percentatge significatiu de deficiències detectades, és el següent: un 18,29% de la roba lliurada estava bruta, un 13,87% trencada, un 57,32% mal planxada, un 77,86% mal plegada, un 17,79% tenyida i un 70,15% estava aspra).

Respecte a les mesures que es van prendre per resoldre les anomalies detectades, gairebé totes les entitats gestores dels hospitals fiscalitzats han informat que van exposar les seves queixes a l'empresa de bugaderia. El resultat d'aquestes converses ha comportat una aportació de roba hospitalària nova a l'Hospital de Santa Caterina de Salt, fet pel qual l'any 2007 va gairebé desaparèixer la incidència més freqüent de l'any 2006, que era la manca de roba.

La roba que l'empresa de bugaderia lliurava als centres hospitalaris sense estar suficientment neta es tornava a rentar. El cost d'aquest rentatge va anar a càrrec de l'empresa de bugaderia en l'Hospital de Santa Maria de Lleida i en el Pius Hospital de Valls i a càrrec de les entitats gestors dels centres hospitalaris¹⁴ en l'Hospital Municipal de Badalona, l'Hospital Clínic i Provincial de Barcelona, l'Hospital Casa de Maternitat de Barcelona,

14. Alguns centres gestors dels hospitals han informat que el cost de tornar a rentar la roba que l'empresa de bugaderia ha lliurat sense estar suficientment neta és inferior al cost d'establir els circuits que permetin detectar i separar aquesta roba de la resta.

Hospital Sant Jaume d'Olot, l'Hospital de Puigcerdà, l'Hospital Sant Joan de Reus. D'altra banda, l'Institut Català d'Oncologia ha informat que desconeix si l'any 2006 va assumir el cost del rentatge d'aquesta roba.

L'ens gestor de l'Hospital del Mar de Barcelona i de l'Hospital de l'Esperança de Barcelona ha informat que diàriament l'empresa adjudicatària del servei de bugaderia descomptava 50 quilos i 35 quilos, respectivament, de roba per pal·liar l'efecte de la roba no rentada correctament i els ens gestors de l'Hospital de Sant Bernabé de Berga, l'Hospital de Mataró i l'Hospital Santa Caterina de Salt, disposaven dels circuits adequats que permetien separar la roba que no estava suficientment neta de la resta de roba bruta generada per l'activitat hospitalària, però cap de totes aquestes entitats gestores posseeix documentació que acrediti que l'empresa de bugaderia no els havia facturat la neteja d'aquesta roba, atès que aquesta no facturació no quedava reflectida en cap document, ni en les factures ni en els albarans emesos per l'empresa de bugaderia.

Pel que fa a la percepció de la qualitat del servei de bugaderia de les diferents persones que utilitzen la roba hospitalària només els ens gestors de l'Hospital Clínic i Provincial de Barcelona i l'Hospital Casa de Maternitat de Barcelona van realitzar enquestes als usuaris dels hospitals sobre la qualitat del servei de bugaderia. En aquestes enquestes s'observa que un 39,5% dels enquestats va considerar el servei molt bo i un 56,7% bo.

2.4. SERVEI DE DIRECCIÓ I D'ASSESSORAMENT

L'objecte dels contractes del servei de direcció i d'assessorament realitzat per empreses externes respon, en termes generals, a l'exercici de la direcció de la gestió i de l'administració del centre hospitalari, mitjançant l'assignació d'una persona per al càrrec de gerent que forma part de la plantilla de l'empresa externa, a qui s'atorguen poders amb particularitats i facultats per exercir les funcions pròpies de gerència del centre hospitalari.

Les entitats gestores de quatre dels catorze hospitals subjectes a la fiscalització havien contractat aquest servei de gerència a una empresa externa, totes elles a l'empresa CHC, Consultoria i Gestió, SA, que té com a únic accionista el Consorci Hospitalari de Catalunya.

D'altra banda, un dels catorze hospitals subjectes a la fiscalització, l'Hospital Universitari Sant Joan de Reus, va contractar els serveis de gerència amb GINSA, Gestió Integral Sanitària i Assistencial, AIE, que és una agrupació d'interès econòmic, el capital social de la qual pertany en un 79,10% a empreses participades directament o indirectament per l'Ajuntament de Reus (el 51,82% l'Hospital de Sant Joan de Reus, SAM, el 18,18% Gestió Comarcal Hospitalària, SA i el 9,10% altres entitats); un 15,45% a una empresa que té com

a únic accionista l'Ajuntament de Tortosa; i un 5,45% a una empresa que té com a únic accionista l'Ajuntament d'Amposta.

El contracte del servei de gerència de l'Hospital Universitari Sant Joan de Reus, a més de funcions de gerència, abasta entre d'altres, la gestió dels recursos humans, la gestió economicofinancera, la gestió de les compres, la gestió de la informàtica, la gestió de la qualitat, la gestió de les estadístiques i la gestió de la formació.

La contractació dels serveis de direcció a empreses externes al grup és una mesura que té un significat rellevant en tant que deriva del si de les entitats el nucli fonamental de la direcció.

La despesa de direcció i assessorament correspon a la prestació d'aquest servei en tots els centres assistencials (de pacients aguts, sociosanitaris, de salut mental, d'atenció primària, i de residències per a gent gran) de les entitats que gestionen els hospitals, ja que la majoria de contractes de direcció i assessorament abasten la gestió gerencial de tots els centres.

Quadre 2.4.A: Centres assistencials amb servei extern de direcció i assessorament durant l'any 2006.
Contractes fiscalitzats

Entitat gestora	Centres gestionats	Empresa adjudicatària	Data del contracte o encàrrec	Despesa de l'exercici del servei externalitzat
Badalona Serveis Assistencials, SA	Hospital Municipal de Badalona, SA, centre de pacients aguts. Centre Sociosanitari El Carme, SA. Badalona Gestió Assistencial, SL. Altres	CHC, Consultoria i Gestió, SA	15.4.2004	285.645,36
Patronat Municipal de l'Hospital de Sant Bernabé de Berga	Hospital Comarcal de Sant Bernabé, centre de pacients aguts i sociosanitaris Residència per a gent gran	CHC, Consultoria i Gestió, SA	19.5.2000	238.090,61
Consorci Sanitari del Maresme	Hospital de Mataró, centre de pacients aguts i sociosanitaris, tres àrees bàsiques de Salut (atenció primària), i residència per a gent gran	CHC, Consultoria i Gestió, SA	18.5.2005	344.035,19
Fundació Privada Hospital de Pobres de Puigcerdà	Hospital de Puigcerdà, centre de pacients aguts i sociosanitari, i residència per a gent gran	CHC, Consultoria i Gestió, SA	1.1.2002	254.330,42
Hospital Sant Joan de Reus, SA	Hospital Universitari Sant Joan de Reus, centre de pacients aguts i sociosanitari	Gestió Integral Sanitària i Assistencial, AIE (GINSA)	1.1.2006	1.998.279,12
Total				3.120.380,70

Imports en euros.

Font: Elaboració pròpia a partir de la documentació facilitada per les entitats gestores dels centres hospitalaris.

2.4.1. Contractació

El contracte de direcció i assessorament formalitzat per la Fundació Hospital Sant Bernabé de Berga i el formalitzat pel Consorci Sanitari del Maresme, estaven subjectes al conjunt de les prescripcions del TRLCAP, d'acord amb l'article 1.3.

El contracte de direcció i assessorament formalitzat per Badalona Serveis Assistencials, SA d'acord amb l'article 2.1 del TRLCAP, estava subjecte a les prescripcions d'aquesta llei relatives a la capacitat de les empreses, publicitat, procediments de licitació i formes d'adjudicació.

El contracte de direcció i assessorament de la Fundació Privada Hospital de Pobres de Puigcerdà no estava subjecte a la Llei de contractes vigent a la data en què es va formalitzar. No obstant això, aplicant el criteri descrit en els apartats anteriors de l'informe, segons el qual una mala transposició d'una directiva europea no allibera els operadors jurídics d'aplicar correctament la normativa europea, el contracte de direcció i assessorament formalitzat per la Fundació Privada Hospital de Pobres de Puigcerdà, atès l'import del contracte estava subjecte a les prescripcions que establí la directiva 1992/50/CEE,¹⁵ les quals feien referència a la capacitat de les empreses, publicitat, procediments de licitació i formes d'adjudicació.

Els serveis de direcció i assessorament a l'Hospital Universitari Sant Joan de Reus es pres-ten mitjançant un encàrrec de gestió de l'entitat gestora d'aquest hospital a una agrupació d'interès econòmic, de la qual l'entitat gestora n'és sòcia. Els encàrrecs de gestió, d'acord amb l'article 3.1./ del TRLCAP estan exclosos del seu àmbit d'aplicació.

De la revisió del compliment de la legalitat contractual, d'acord amb els preceptes de la normativa que és d'aplicació als ens fiscalitzats, cal fer les observacions següents:

a) Adjudicacions de serveis no ajustades al procediment contractual

La Fundació Hospital Sant Bernabé de Berga i l'ens gestor l'Hospital Municipal de Badalona van adjudicar directament a l'entitat CHC, Consultoria i Gestió, SA la prestació del servei de direcció i assessorament tot i que la contractació d'aquest servei, en el cas de la Fundació Hospital Sant Bernabé de Berga, s'havia d'haver regit quant a la seva preparació, adjudicació, efectes i extinció als procediments establerts en el TRLCAP, i en el cas de l'Hospital Municipal de Badalona s'hauria d'haver ajustat a les prescripcions del TRLCAP relatives a la capacitat de les empreses, publicitat, procediments de licitació i formes d'adjudicació.

15. Directiva que estava vigent a la data del contracte i que ja havia d'estar transposada a l'ordenament jurídic de l'Estat espanyol.

b) Manca de publicitat de la licitació del contracte

L'ens gestor de l'Hospital de Mataró no va publicar l'anunci de la licitació del contracte del servei de direcció i assessorament ni en el BOE ni en el DOUE, fet que incompleix el que disposen els articles 78 i 203.2 del TRLCAP.

c) Criteris d'adjudicació incorrectes

L'ens gestor de l'Hospital de Mataró va fixar com a criteri d'adjudicació del servei de direcció i d'assessorament, la capacitat de l'empresa; aquest criteri es va concretar en subcriteris, entre els quals figurava l'experiència. L'experiència empresarial no pot ser en cap cas emprada com a criteri d'adjudicació dels contractes administratius sinó únicament pot ser emprada com a criteri de solvència, a examinar i valorar en una fase prèvia a l'adjudicació del contracte.

d) Import insuficient de les garanties provisional i definitiva

L'empresa adjudicatària del servei de gestió gerencial de l'Hospital de Mataró va constituir la garantia provisional i definitiva per 6.659,21 € i 13.318,43 € respectivament, imports que corresponen al 2% de l'import d'una anualitat del pressupost del contracte i al 4% de l'import d'una anualitat del contracte. L'import d'aquestes garanties correspon a la meitat de la xifra que estableixen els articles 35 i 36 del TRLCAP, ja que el pressupost del contracte i el preu del contracte és la suma de les anualitats en què s'executarà el contracte. Atès que el contracte de gestió gerencial té una durada de dos anys, les garanties provisional i definitiva s'haurien d'haver constituït per 13.318,43 € i per 26.540,80 € respectivament.

e) Manca de publicitat de l'adjudicació del contracte

L'ens gestor de l'Hospital de Mataró no va publicar en el BOE ni en el DOUE l'anunci d'adjudicació del contracte de direcció i d'assessorament, fet pel qual va incomplir l'article 93 del TRLCAP.

f) Inici d'execució del contracte amb anterioritat a la seva formalització

Els contractes del servei de gerència subscrits pels ens gestors de l'Hospital Comarcal de Sant Bernabé de Berga i de l'Hospital de Mataró es van formalitzar amb posterioritat a la data en què se'n va iniciar l'execució. Així, el contracte de gestió gerencial subscrit per l'ens gestor de l'Hospital de Mataró, es va formalitzar en data 18 de maig de 2005 però amb efectes retroactius des del 24 d'abril de 2005, i el subscrit per la Fundació Hospital Sant Bernabé de Berga es va formalitzar amb data 19 de maig de 2000 però la seva execució s'havia iniciat el dia 6 de maig de 2000. El fet d'executar un contracte sense estar prèviament formalitzat contravé l'article 54.4 del TRLCAP.

g) Pròrroques per un termini superior al que estableix la normativa o no procedents

El contracte dels serveis de gerència de l'Hospital de Municipal de Badalona, SA, de data 15 d'abril de 2004, inclou en la clàusula de vigència del contracte la possibilitat de pròrroques per anualitats successives a partir dels quatre anys de la durada inicial del contracte. Aquesta clàusula contravé l'article 67 del TRLCAP, que estableix que les pròrroques han de ser expresses sense que el contracte es pugui prorrogar per consentiment tàcit de les parts.

La Fundació Privada Hospital de Pobres de Puigcerdà va adjudicar a l'entitat CHC, Consultoria i Gestió, SA la prestació del servei d'administració i gestió de l'Hospital de Puigcerdà; el contracte es va formalitzar l'1 de gener de 2002 per a un termini de quatre anys amb possibilitat de pròrroques anuals tàcites. Com a conseqüència d'aquest contracte, el servei prestat durant l'any 2006 es regia per una pròrroga tàcita.

En data 1 de gener de 2004 va entrar en vigor una reforma del TRLCAP en virtut de la qual a les fundacions del sector públic que complissin els requisits establerts en les directives europees els eren d'aplicació les prescripcions relatives a la capacitat, publicitat, procediments de licitació i formes d'adjudicació del TRLCAP en aquells contractes d'import igual o superior als llindars comunitaris. Així, doncs, a partir d'aquesta modificació, recollida en l'article 2.1 del TRLCAP, la Fundació Privada Hospital de Pobres de Puigcerdà s'hauria d'adaptar a aquest nou règim contractual en el moment en què finalitzés el contracte en vigor; és a dir, aquesta entitat no hauria d'haver prorrogat tàcitament un any més el contracte anterior sinó que l'hauria hagut de tornar licitar d'acord amb els principis de publicitat i concurrència i d'acord amb les prescripcions relatives a la capacitat d'empreses, publicitat, procediments i formes d'adjudicació regulats en el TRLCAP.

h) Modificacions contractuals que no s'ajusten a la normativa

El contracte de serveis de gestió gerencial de l'Hospital Comarcal de Sant Bernabé de Berga, formalitzat amb data 19 de maig de 2000, fixava una vigència del contracte de dos anys, comptats a partir del 6 de maig de 2000, i en preveia la pròrroga tàcita per períodes d'un any. Posteriorment, en data 14 de febrer de 2002, es va signar una addenda al contracte que va modificar la vigència del contracte i la va fixar en sis anys, comptats a partir del 6 de maig de 2000, i va mantenir-ne la pròrroga tàcita per períodes d'un any. Durant tot l'any 2006 el contracte encara estava vigent.

La modificació de la durada del contracte és contrària al TRLCAP, atès que l'article 198 d'aquesta normativa estableix que els contractes de consultoria i assistència i de serveis no poden tenir un termini de vigència superior a dos anys, sense que la durada total del contracte, incloent-hi les pròrroques, pugui excedir de quatre anys. D'altra banda, les

pròrroques tàcites previstes en el contracte i la seva posterior modificació contravenen l'article 68 de la Llei 13/1995,¹⁶ de contractes de les administracions públiques, i posteriorment l'article 67 del TRLCAP, que estableixen que les pròrroques han de ser expresses sense que el contracte es pugui prorrogar per consentiment tàcit de les parts. Per tant, aquest contracte només podia estar vigent fins al 6 de maig de 2002.

La Fundació Privada Hospital de Pobres de Puigcerdà el 18 de setembre de 2006 va signar una addenda d'ampliació del contracte per a la codirecció per la part catalana de l'Hospital Comú Transfronterer que donarà servei a ciutadans de Catalunya i França. L'ampliació del contracte, que comporta una despesa de 71.200 € a l'any, no és procedent, ja que el contracte que amplia es trobava a l'empara d'una pròrroga que no complia la normativa de contractació administrativa a què estava subjecta la Fundació, tal com s'ha descrit en la lletra *g* anterior, així com perquè no responia a un objecte diferent del contracte que modifica.

i) Pagaments realitzats sense l'acreditació que estableix el contracte

El preu del contracte de serveis de gerència de l'Hospital de Mataró, estava compost d'una part fixa i d'una part variable. La part variable, d'acord amb la proposta econòmica que forma part del contracte, en cap cas podia ser superior al 10% de l'import fix anual, i s'havia d'acreditar en un 50% amb el compliment dels objectius pressupostaris i l'altre 50% amb la qualitat global dels serveis assistencials prestats per l'hospital. El Consorci Sanitari del Maresme va pagar el màxim establert per a la part variable, tot i que no disposa de la justificació del compliment dels objectius de qualitat global dels serveis assistencials.

Els contractes de serveis de gerència de l'Hospital Comarcal Sant Bernabé de Berga i de l'Hospital de Puigcerdà estableixen el pagament d'una part fixa i una part variable com a incentiu en funció al grau d'assoliment dels objectius pressupostaris i de la qualitat global dels serveis assistencials. Aquestes entitats van pagar per aquest concepte el màxim permès al contracte, tot i que com a única justificació al compliment dels objectius disposaven d'un document signat pel director de Gestió de l'empresa adjudicatària CHC, Consultoria i Gestió, SA i pel gerent de l'entitat, que al mateix temps és personal de l'empresa adjudicatària, sense el vistiplau dels respectius òrgans rectors, com exigia el contracte.

16. La prohibició de les pròrroques tàcites va ser per l'article únic de la Llei 53/1999, de 28 de desembre que va modificar la Llei 13/1995 de contractes de les administracions públiques.

Resum de les incidències contractuals

Les incidències contingudes en les observacions de l'apartat anterior es mostren en aquest epígraf mitjançant dos quadres: un inclou les incidències en la tramitació dels contractes del servei de direcció i assessorament dels centres hospitalaris que estaven subjectes a la totalitat del TRLCAP i l'altre, les incidències en la tramitació dels contractes subjectes parcialment a les prescripcions del TRLCAP i/o a la Directiva 1992/50/CE i les incidències dels contractes que en el moment en què es van atorgar no estaven subjectes a la normativa contractual.

Quadre 2.4.B: Incidències dels contractes del servei de direcció i assessorament subjectes a la totalitat de les prescripcions del TRLCAP

Centre hospitalari	a	b	c	d	e	f	g	h	i
Hospital Comarcal de Sant Bernabé	X					X		X	
Hospital de Mataró		X	X	X	X	X			X

Clau:

- a) Adjudicacions de serveis no ajustades al procediment contractual (apartat 2.4.1.a).
- b) Manca de publicitat de la licitació del contracte (apartat 2.4.1.b).
- c) Criteris d'adjudicació incorrectes (apartat 2.4.1.c).
- d) Import insuficient de les garanties provisional i definitiva (apartat 2.4.1.d).
- e) Manca de publicitat de l'adjudicació del contracte (apartat 2.4.1.e).
- f) Inici d'execució del contracte amb anterioritat a la seva formalització (apartat 2.4.1.f).
- g) Pròrroques per un termini superior al que estableix la normativa, o no procedent (apartat 2.4.1.g).
- h) Modificacions contractuals que no s'ajusten a la normativa (apartat 2.4.1.h).
- i) Pagaments realitzats sense l'acreditació que estableix el contracte (apartat 2.4.1.i).

Quadre 2.4.C: Incidències dels contractes del servei de direcció i assessorament subjectes parcialment a les prescripcions de la Llei 13/1995 o del TRLCAP i/o a la Directiva 1992/50/CE i incidències dels contractes no subjectes a la normativa contractual a la data del contracte

Centre hospitalari	a	g	h	i
Hospital Municipal de Badalona, SA	X	X	X	
Hospital de Puigcerdà		X	X	X

Clau:

- a) Adjudicacions de serveis no ajustades al procediment contractual (apartat 2.4.1.a).
- g) Pròrroques per un termini superior al que estableix la normativa o no procedent (apartat 2.4.1.g).
- h) Modificacions contractuals que no s'ajusten a la normativa (apartat 2.4.1.h).
- i) Pagaments realitzats sense l'acreditació que estableix el contracte (apartat 2.4.1.i).

2.4.2. Gestió dels serveis externalitzats

L'avaluació comparativa de la gestió del servei de direcció en termes de costos unitaris és de difícil quantificació atesa la diversitat de funcions que recullen els contractes, així com les diferents dimensions i tipus d'activitat dels centres gestionats, com és el cas de la gestió corresponent a llits de pacients aguts que comporta més recursos que la dels llits per a pacients sociosanitaris o en residències per a gent gran.

Així mateix, el tipus d'exercici de la funció gerencial també depèn en gran mesura de l'estructura organitzativa del centre, atès que en alguns casos en la funció gerencial es poden incloure tasques que en altres centres les poden desenvolupar altres òrgans (directors de serveis generals, caps d'unitats o de gabinets).

Les entitats gestores dels centres sanitaris no disposen d'indicadors que permetin mesurar el nivell d'assoliment dels objectius a aconseguir, tot i que els hospitals fiscalitzats pertanyen a la XHUP, per la qual cosa tots ells tenen el compromís d'assolir determinats objectius del Pla de Salut de Catalunya, la qual cosa hauria de comportar la disponibilitat d'indicadors que recollissin el grau de compliment dels objectius fixats. A més, en els contractes de gerència de tres d'aquestes entitats una part del seu cost està en funció del grau de compliment d'objectius genèrics com ara la qualitat global dels serveis assistencials.

En el quadre 2.4.D es presenta una relació per entitat gestora del cost del servei gerencial per llit, així com del volum de despeses d'explotació de les entitats gestores dels hospitals.

Quadre 2.4.D: Cost del servei de direcció i assessorament extern per llit

Entitat gestora / Centre gestionat d'aguts	Nombre de llits de pacients				Empresa adjudicatària	Despesa del servei de direcció	Cost per llit	Despesa del servei de direcció respecte a l'import de les despeses d'explotació de l'entitat gestora %
	Aguts	Socio-sanitaris	Residència gent gran	Total				
Consorci Sanitari del Maresme / Hospital de Mataró	344	124	62	530	CHC, Consultoria i Gestió, SA	344.035,19	649,12	0,39
	3 àrees bàsiques de salut							
Badalona Serveis Assistencials, SA / Hospital Municipal de Badalona	124	210		334	CHC, Consultoria i Gestió, SA	285.645,36	855,22	0,81
	5 àrees bàsiques de salut							
Patronat Municipal de l'Hospital de Sant Bernabé de Berga / Hospital Comarcal de Sant Bernabé	57	52		109	CHC, Consultoria i Gestió, SA	238.090,61	2.184,32	1,37
Fundació Privada Hospital de Pobres de Puigcerdà / Hospital de Puigcerdà	30	60	60	150	CHC, Consultoria i Gestió, SA	254.330,42	1.695,54	1,84
Hospital Universitari Sant Joan de Reus / Hospital Universitari Sant Joan de Reus	262	42		304	Gestió Integral Sanitària i Assistencial, AIE (GINSÀ)	1.998.279,12	6.573,29	2,51

Imports en euros.

Font: Elaboració pròpia a partir de la documentació facilitada per les entitats gestores dels centres hospitalaris.

Els imports del cost del servei de direcció i assessorament extern de l'Hospital Universitari Sant Joan de Reus no és estrictament comparable amb el d'altres centres donat que incorpora un nombre de prestacions diferents.

3. CONCLUSIONS

L'objecte d'aquest informe ha estat la fiscalització de la contractació de serveis no assistencials per part de catorze hospitals públics d'aguts de la xarxa hospitalària d'utilització pública de Catalunya, així com l'avaluació de l'eficiència en la prestació d'aquests serveis.

Els serveis analitzats han estat, respectivament, el de neteja, el d'alimentació de pacients, el de bugaderia i el de direcció i assessorament a gerència. Pel que fa als tres primers, la major part dels centres fiscalitzats tenien, en l'exercici de 2006, la prestació del servei externalitzada mitjançant contractació externa. En relació a la direcció, s'ha observat que cinc centres hospitalaris tenien externalitzat el servei de gerència. Les observacions que es deriven del treball de fiscalització respecte als procediments contractuals es detallen en l'apartat següent.

Pel que fa a l'avaluació de l'eficiència en la prestació dels serveis, l'anàlisi s'ha centrat en dos aspectes: un ha consistit a analitzar els procediments establerts en cadascun dels centres hospitalaris per avaluar i mantenir el control de la qualitat en la prestació dels serveis de neteja, alimentació a pacients i bugaderia, i l'altre aspecte ha consistit a efectuar una estimació d'algun indicador de costos per a cadascun dels serveis prestats per poder fer una comparació entre els diversos centres hospitalaris. La interpretació dels indicadors de costos, s'ha d'efectuar en el context de l'anàlisi realitzada. En els apartats corresponents de l'informe es detallen la metodologia utilitzada en el càlcul de cada un dels indicadors, els aspectes que s'han de tenir en compte a l'hora d'interpretar-los i els principals resultats obtinguts.

3.1. OBSERVACIONS

Aquest apartat conté aquells fets que s'han considerat incorrectes, ja sigui per incompliment de la normativa que era d'aplicació, o perquè s'ha observat alguna incoherència administrativa.

1) Adjudicacions de serveis no ajustades al procediment establert en la Llei de contractes de les administracions públiques

L'Hospital Clínic i Provincial de Barcelona, en relació amb el servei de bugaderia i esterilització de la roba que cal esterilitzar, la Fundació Hospital Sant Bernabé de Berga, en relació al servei de bugaderia i al servei de direcció i assessorament, i l'ens gestor de l'Hospital Municipal de Badalona, pel que fa al servei de direcció i assessorament, van contractar directament la prestació d'aquests serveis prescindint dels procediments establerts en el TRLCAP. Aquesta contractació, en el cas de l'Hospital Clínic i Provincial de Barcelona i la Fundació Hospital Sant Bernabé de Berga s'havia d'haver regit quant a la

seva preparació, adjudicació, efectes i extinció als procediments establerts en el TRLCAP i en el cas de l'Hospital Municipal de Badalona a les prescripcions del TRLCAP relatives a la capacitat de les empreses, publicitat, procediments de licitació i formes d'adjudicació. A més a més, el servei de bugaderia i esterilització de la roba de l'Hospital Clínic i Provincial de Barcelona i el servei de bugaderia de la Fundació Hospital Sant Bernabé de Berga prestat fins al 28 de febrer de 2006, van ser contractats de forma verbal, fet que prohibeix de forma expressa l'article 55 del TRLCAP.

Les entitats gestores de l'Hospital Municipal de Badalona i l'Hospital Universitari de Sant Joan de Reus, en relació amb el contracte del servei de neteja, i l'entitat gestora del Pius Hospital de Valls, respecte als contractes del servei de bugaderia, van adjudicar els respectius contractes sense ajustar-se als principis de publicitat i concurrència, i, per tant, van contravenir la disposició addicional sisena de la Llei 13/1995 i del TRLCAP. L'ens gestor de l'Hospital Municipal de Badalona també va adjudicar directament el contracte per a la recollida de deixalles i roba bruta i el contracte de serveis de supervisió i gestió del rober sense ajustar-se als principis esmentats.

En els expedients de contractació del servei de neteja del Pius Hospital de Valls de data 1 de maig de 1999 i del servei d'alimentació a pacients de l'Hospital Universitari Sant Joan de Reus i del Pius Hospital de Valls no constava que els ens gestors dels centres hospitalaris haguessin efectuat la publicitat de la licitació dels respectius contractes, tot i que era obligatòria, d'acord amb la disposició addicional sisena de la Llei 13/1995 i del TRLCAP (apartats 2.1.1.a, 2.2.1.a, 2.3.1.a i 2.4.1.a).

2) Incidències en el contingut dels plecs de clàusules administratives particulars i de prescripcions tècniques

El plec de clàusules administratives particulars de l'expedient de contractació del servei d'alimentació a pacients de l'Hospital Casa de Maternitat de Barcelona no determinava el termini d'execució ni les garanties a constituir, ni tampoc contenia la documentació que havien d'aportar els licitadors per acreditar la seva capacitat i solvència tècnica, econòmica i financera i per acreditar que es trobaven al corrent del compliment de les obligacions tributàries i amb la Seguretat Social, el plec tampoc fixava els aspectes econòmics i tècnics objecte de la negociació.

Els plecs de clàusules administratives particulars dels contractes del servei de neteja de l'Hospital Clínic i Provincial de Barcelona i de l'Hospital de Santa Maria de Lleida i del servei de bugaderia de l'Hospital Clínic i Provincial de Barcelona i de l'Hospital Casa de Maternitat de Barcelona de data 7 d'octubre de 2003 no contenien la classificació que havien de tenir els licitadors i el plec del servei d'alimentació a pacients de l'Institut Català d'Oncologia no feia referència a la revisió del preu del contracte.

Els plecs de l'expedient de contractació del servei de bugaderia de l'Hospital Clínic i Provincial de Barcelona i l'Hospital Casa de Maternitat de Barcelona no establien els sub-criteris de caràcter objectiu per a la puntuació concreta de cada oferta. L'exclusiva publicitat de la puntuació màxima dels criteris d'adjudicació no garanteix suficientment l'objectivitat i la transparència de l'actuació administrativa.

D'altra banda, el plec de prescripcions tècniques de l'expedient de contractació del servei d'alimentació a pacients de l'Institut Català d'Oncologia incloïa una clàusula per realitzar una inversió amb una amortització de deu anys que, en cas de rescissió del contracte, havia d'assumir la nova empresa adjudicatària per la part pendent d'amortitzar; aquesta clàusula és improcedent atès que l'Administració no pot subjectar les inversions a futurs i hipotètics contractistes (apartats 2.1.1.b, 2.2.1.b i 2.3.1.b).

3) Manca de publicitat de la licitació dels contractes

L'ens gestor de l'Hospital Santa Maria de Lleida no va publicar en el BOE ni en el DOUE l'anunci de licitació del contracte del servei de neteja i l'ens gestor de l'Hospital de Mataró no va publicar en aquests diaris l'anunci de la licitació del contracte del servei de direcció i assessorament, fets que van incomplir els articles 78 i 203.2 del TRLCAP (apartat 2.1.1.c i 2.4.1.b).

4) Manca de classificació de l'empresa contractista

L'empresa adjudicatària del servei de neteja de l'Hospital Clínic i Provincial de Barcelona no disposava de la corresponent classificació a la data que va concloure el termini per presentar la proposició per licitar en el concurs de neteja. El requeriment de la classificació de l'empresa contractista és requisit indispensable per contractar aquests serveis, d'acord amb el que disposa l'article 25 del TRLCAP (apartat 2.1.1.d).

5) Manca de documentació en l'expedient

En els expedients de contractació del servei de neteja, del servei de bugaderia i del servei d'alimentació a pacients de l'Hospital de Santa Maria de Lleida no hi figurava la documentació justificativa de la capacitat d'obrar, de la suficient solvència econòmica, financera i tècnica i professional de l'empresa contractista. Tampoc hi constava que els respectius adjudicataris haguessin presentat la declaració responsable que no es trobaven en cap prohibició per contractar amb l'Administració ni que estiguessin al corrent del compliment de les obligacions tributàries i amb la Seguretat Social. A més, l'ens gestor d'aquest hospital no disposa de l'oferta econòmica ni de la proposta tècnica de l'empresa adjudicatària del servei de neteja, ni de la proposta tècnica de l'empresa adjudicatària del servei de bugaderia. L'entitat gestora d'aquest hospital ha informat que va destruir la documentació aportada per l'empresa per prendre part en els concursos dels serveis fiscalitzats, fet que contravé el que disposa l'Ordre del 12 de març de 1999.

Els ens gestors de l'Hospital Clínic i Provincial de Barcelona i de l'Hospital Casa de Maternitat de Barcelona no disposaven de la proposta tècnica de l'empresa adjudicatària del servei de bugaderia contractada en data 7 d'octubre de 2003 (apartats 2.1.1.e, 2.2.1.c i 2.3.1.c).

6) Criteris d'adjudicació incorrectes

Els òrgans de contractació dels serveis de neteja i bugaderia de l'Hospital de Mataró i de l'Hospital de Santa Caterina de Salt, del servei de neteja de l'Hospital Clínic i Provincial de Barcelona i de l'Institut Català d'Oncologia, del servei d'alimentació a pacients de l'Hospital de Santa Maria de Lleida, del servei de bugaderia de l'Hospital de Santa Maria de Lleida i l'Hospital Clínic i Provincial de Barcelona i l'Hospital Casa de Maternitat de Barcelona, i del servei de direcció i assessorament de l'Hospital de Mataró van utilitzar com a criteris d'adjudicació alguns mitjans per determinar la solvència tècnica o professional de l'empresa contractista. D'acord amb el que estableixen les directives europees, així com el que es desprèn del TRLCAP, no es poden utilitzar com a criteris per a l'adjudicació els mitjans per determinar la solvència tècnica o professional de l'empresa contractista.

Els òrgans de contractació del servei de neteja de l'Hospital de Santa Caterina de Salt i del servei de bugaderia de l'Hospital Clínic i Provincial de Barcelona i de l'Hospital Casa de Maternitat de Barcelona, en relació al contracte de data 7 d'octubre de 2003, van valorar una ubicació determinada de les instal·lacions dels licitadors en la selecció de la proposició més avantatjosa. Aquest criteri és discriminatori i comporta un obstacle a la lliure concurrència i una vulneració de la normativa comunitària.

L'òrgan de contractació del servei de neteja de l'Institut Català d'Oncologia va valorar en el procediment d'adjudicació del servei aspectes socials que no podien ser considerats criteris d'adjudicació perquè no estaven vinculats directament a l'objecte del contracte. També va valorar com a millores aportades per l'empresa que va resultar adjudicatària del servei de neteja, algunes prestacions que s'exigien en el plec de prescripcions tècniques, fet pel qual obligaven l'empresa des del moment que va presentar la seva oferta i que, consegüentment, no es podien valorar com a millores. Pel que fa al servei de bugaderia, l'Institut Català d'Oncologia va valorar el preu per quilo de roba bruta i de roba neta en els mateixos termes, tot i que la bruta pesa més que la neta (apartats 2.1.1.f, 2.2.1.d, 2.3.1.d i 2.4.1.c).

7) Manca o insuficiència de motivació de l'adjudicació del servei i errada en la puntuació d'ofertes

En l'expedient de contractació del contracte de data 7 d'octubre de 2003 del servei de bugaderia de l'Hospital Clínic i Provincial de Barcelona i de l'Hospital Casa de Maternitat de Barcelona no hi consta la valoració de la proposta econòmica i tècnica de l'únic licitador que es va presentar al concurs.

No estan suficientment motivades les adjudicacions dels contractes del servei de neteja i de bugaderia de l'Hospital de Santa Maria de Lleida, del servei d'alimentació a pacients de l'Hospital Casa de Maternitat i del servei de bugaderia de l'Institut Català d'Oncologia, atès que les respectives entitats no van expressar les raons per les quals van atorgar preferència a l'empresa adjudicatària enfront de la resta de concursants. La manca o insuficiència de la motivació de l'adjudicació d'un contracte incompleix l'article 88.2 del TRLCAP, que estableix que el concurs s'ha d'adjudicar després de motivar d'acord amb els criteris d'adjudicació que figurin en el plec.

En la valoració de les ofertes presentades pels licitadors del contracte d'alimentació a pacients de l'Institut Català d'Oncologia es va aplicar un criteri d'adjudicació de forma errònia. Si s'hagués aplicat correctament, l'empresa adjudicatària del servei hauria estat un altre licitador diferent del seleccionat (apartats 2.1.1.g, 2.2.1.e i 2.3.1.e).

8) Manca d'acreditació del compliment de les obligacions tributàries

Els expedients de contractació del servei de neteja de l'Hospital de Mataró, del servei d'alimentació a pacients de l'Hospital Casa de Maternitat de Barcelona i del servei de bugaderia de l'Hospital de Mataró i de l'Hospital Clínic i Provincial de Barcelona i l'Hospital Casa de Maternitat de Barcelona contractat el 7 d'octubre de 2003 no contenen la documentació acreditativa que els adjudicataris dels respectius serveis estiguessin al corrent del pagament de l'Impost sobre activitats econòmiques o en situació legal d'excepció en relació a aquest impost.

En els expedients de contractació del servei d'alimentació a pacients i del servei de bugaderia de l'Hospital de Mataró no consta la certificació positiva que els adjudicataris dels respectius serveis es trobessin al corrent d'obligacions tributàries amb l'Estat, la Generalitat i amb la Seguretat Social. L'empresa adjudicatària del servei d'alimentació a pacients de l'Hospital Casa de Maternitat de Barcelona va presentar les certificacions positives d'estar al corrent de les obligacions tributàries amb l'Estat, la Generalitat i la Seguretat Social amb posterioritat a l'adjudicació.

En l'expedient de contractació del servei de neteja de l'Hospital de Mataró no hi consta que l'adjudicatària del servei estigués al corrent del compliment de les obligacions tributàries amb la Generalitat de Catalunya.

Aquests fets incompleixen els articles 79.2 del TRLCAP i 13 del RGLCAP, que estableixen que abans de l'adjudicació l'empresa que resulti adjudicatària ha d'acreditar que en el moment de presentar la proposició estava al corrent del compliment de les obligacions tributàries i amb la Seguretat Social (apartats 2.1.1.i, 2.2.1.g i 2.3.1.f).

9) Manca de constitució de garanties, import de les garanties insuficient i constitució de garanties fora termini

El contracte del servei de neteja de l'Hospital Clínic i Provincial de Barcelona fixava en concepte de garantia l'import de les factures, fet que incompleix el que estableix l'article 36 del TRLCAP, que determina que la garantia definitiva s'ha de constituir per un import concret, un 4% de l'import de l'adjudicació i en un dels mitjans que esmenta la mateixa Llei.

Els adjudicataris del servei de neteja de l'Institut Català d'Oncologia i de l'Hospital de Mataró, del servei d'alimentació a pacients de l'Hospital de Santa Maria de Lleida i del servei de gestió gerencial de l'Hospital de Mataró van constituir la garantia definitiva per la meitat de l'import que estableix l'article 36 del TRLCAP.

La garantia definitiva es va constituir amb posterioritat a la formalització del contracte del servei de neteja de l'Hospital del Mar de Barcelona i de l'Hospital de l'Esperança de Barcelona; del servei d'alimentació a pacients de l'Hospital Casa de Maternitat de Barcelona; del servei de bugaderia de l'Hospital Clínic i Provincial de Barcelona i l'Hospital Casa de Maternitat de Barcelona contractat el 7 d'octubre de 2003 i del servei de bugaderia de l'Hospital de Mataró; La constitució de la garantia definitiva té per objecte la salvaguarda dels interessos públics, fet pel qual la seva constitució és requisit necessari per a la formalització del contracte, tal com estableix l'article 54.2 del TRLCAP (apartats 2.1.1.j, 2.2.1.h, 2.3.1.g i 2.4.1.d).

10) Manca de publicitat en el DOUE i BOE de l'adjudicació del contracte

No es van publicar al DOUE ni al BOE els anuncis de l'adjudicació dels contractes del servei de neteja de l'Institut Català d'Oncologia i de l'Hospital de Santa Maria de Lleida; del servei d'alimentació a pacients de l'Hospital del Mar de Barcelona, de l'Hospital de l'Esperança de Barcelona, de l'Hospital Casa de Maternitat de Barcelona, de l'Institut Català d'Oncologia, de l'Hospital de Santa Maria de Lleida i de l'Hospital de Mataró; del servei de bugaderia de l'Institut Català d'Oncologia, de l'Hospital de Mataró i de l'Hospital Santa Caterina de Salt; i del servei de direcció i assessorament de l'Hospital de Mataró. La manca de publicitat de l'adjudicació incompleix l'article 93 del TRLCAP.

No es van publicar al DOUE els anuncis de l'adjudicació dels contractes del servei de neteja de l'Hospital Clínic i Provincial de Barcelona, de l'Hospital de Mataró i de l'Hospital Santa Caterina de Salt; del servei de bugaderia de l'Hospital Clínic i Provincial de Barcelona i de l'Hospital Casa de Maternitat de Barcelona i de l'Hospital del Mar de Barcelona i l'Hospital de l'Esperança de Barcelona. La manca de publicitat de l'adjudicació d'un contracte incompleix l'article 93 del TRLCAP (apartats 2.1.1.k, 2.2.1.i, 2.3.1.h i 2.4.1.e).

11) Manca de tramesa dels contractes al Registre públic de contractes

Els contractes del servei de neteja, d'alimentació a pacients i de bugaderia de l'Hospital del Mar de Barcelona i de l'Hospital de l'Esperança de Barcelona; del servei de neteja de l'Hospital Clínic Provincial de Barcelona; del servei d'alimentació a pacients de l'Hospital Casa de Maternitat de Barcelona; i del servei de bugaderia de l'Hospital Clínic i Provincial de Barcelona i de l'Hospital Casa de Maternitat de Barcelona no es van trametre al Registre públic de contractes de la Junta Consultiva de Contractació Administrativa. Les entitats gestores d'aquests hospitals tampoc van trametre al Registre públic les pròrroques i les modificacions dels contractes esmentats en el paràgraf anterior, en els casos que n'hi van haver. Els ens gestors de l'Hospital de Santa Maria de Lleida i de l'Hospital de Mataró, tot i que van enviar al Registre esmentat els contractes de neteja i, si era procedent, les pròrroques, no hi van trametre les respectives modificacions. El fet de no trametre el contracte, les modificacions i les pròrroques contravé el que estableixen els article 118 del TRLCAP i 115 del RGLCAP (apartats 2.1.1.i, 2.2.1.j i 2.3.1.j).

12) Incidències en el contingut del contracte

Els contractes del servei d'alimentació a pacients de l'Hospital Casa de Maternitat de Barcelona i de l'Hospital de Mataró i del servei de bugaderia de l'Hospital Clínic i Provincial de Barcelona i l'Hospital Casa de Maternitat de Barcelona de data 7 d'octubre de 2003 i el contracte del servei de bugaderia de l'Hospital Comarcal de Sant Bernabé de Berga no contenen l'import límit del contracte, fet que incompleix l'article 71.7 del RGLCAP, que estableix que el contracte ha d'especificar l'import màxim limitatiu del compromís econòmic de l'Administració quan es refereix a serveis retribuïts per preus unitaris.

Els contractes del servei de neteja de l'Hospital Clínic i Provincial de Barcelona i del servei de bugaderia de data 7 d'octubre de 2003 de l'Hospital Clínic i Provincial de Barcelona i de l'Hospital Casa de Maternitat de Barcelona i del servei d'alimentació a pacients de l'Hospital Casa de Maternitat de Barcelona no contenen la conformitat de l'empresa contractista en el plec de prescripcions tècniques, fet que incompleix l'apartat i de l'article 71.3 del RGLCAP. A més, el contracte del servei d'alimentació a pacients de l'Hospital Casa de Maternitat tampoc contenia la conformitat de l'empresa contractista al plec de clàusules administratives particulars (apartats 2.1.1.m, 2.2.1.k i 2.3.1.j).

13) Inici d'execució del contracte amb anterioritat a la seva adjudicació i formalització

L'execució dels contractes del servei d'alimentació a pacients de l'Hospital de l'Esperança de Barcelona i de l'Hospital Casa de Maternitat de Barcelona es van iniciar tres i nou dies, respectivament, abans de la resolució de l'adjudicació del contracte. A més, la

prestació del servei d'alimentació a pacients de l'Hospital Casa de Maternitat de Barcelona es va iniciar vuit dies abans que la Mesa de Contractació formulés la proposta d'adjudicació.

Els contractes del servei de gerència subscrits pels ens gestors de l'Hospital Comarcal de Sant Bernabé de Berga i de l'Hospital de Mataró es van formalitzar amb posterioritat a la data en què van iniciar-ne l'execució. El fet d'executar un contracte sense estar prèviament formalitzat contravé l'article 54.4 del TRLCAP (apartats 2.2.1./i 2.4.1.f).

14) Revisió de preus que no s'ajusta a la normativa

L'Hospital Clínic i Provincial de Barcelona va revisar els preus del contracte del servei de neteja des de l'inici de la vigència del contracte i dos mesos després de la seva adjudicació i l'ens gestor de l'Hospital de Mataró va revisar els preus del contracte del servei de neteja vuit mesos després de la seva adjudicació. Aquestes revisions del preu incompleixen el que regula l'article 103 del TRLCAP, que estableix que no poden ser objecte de revisió els contractes no s'hagin executat en un 20% del seu import i que no hagi transcorregut un any des de la seva adjudicació.

D'altra banda, l'Hospital Clínic i provincial de Barcelona mitjançant pròrroga del contracte del servei de neteja va modificar el sistema de revisió de preus fixat en el plec. La pròrroga d'un contracte només amplia el període de la realització de l'activitat contractada i no se'n pot modificar cap altre dels seus elements.

L'Institut Català d'Oncologia va incrementar els preus del contracte del servei de neteja durant l'execució del contracte i, per tant va incomplir el que estableix el plec de clàusules administratives particulars, que només preveia la seva revisió en cas de pròrroga del contracte, i va utilitzar una fórmula de revisió de preus diferent de la que constava en el plec. D'acord amb l'article 49.5 del TRLCAP el plec de clàusules administratives particulars es considera part integrant dels contractes i per tant, obliga les parts al que ha estat expressament pactat (apartat 2.1.1.n).

15) Pròrroques per un termini superior al que estableix la normativa i pròrroques tàcites

La durada de les pròrroques considerades de forma conjunta dels contractes del servei de neteja i bugaderia de l'Hospital de Santa Maria de Lleida, del servei de bugaderia de l'Hospital Clínic i Provincial de Barcelona i de l'Hospital Casa de Maternitat de Barcelona va ser superior a la dels contractes. Aquest fet contravé el que estableix l'article 198 del TRLCAP.

L'Institut Català d'Oncologia de l'Hospitalet de Llobregat va prorrogar per a l'any 2007 el contracte del servei d'alimentació a pacients de forma improcedent, atès que el plec de clàusules administratives particulars no preveia la possibilitat de prorrogar-lo, tal com exigeix l'article 67 del TRLCAP.

El contracte del servei de neteja de l'Hospital Clínic de Barcelona, el contracte del servei de bugaderia de data 7 d'octubre de 2003 de l'Hospital Clínic i Provincial de Barcelona i l'Hospital Casa de Maternitat de Barcelona i el contracte del servei de bugaderia i del servei de gerència de l'Hospital Sant Bernabé de Berga s'han prorrogat de forma tàcita. D'altra banda el contracte del servei de gerència de l'Hospital Municipal de Badalona, que encara és vigent, preveu la seva pròrroga tàcita. Les pròrrogues tàcites dels contractes són contràries al que estableix l'article 67 de la Llei de contractes de les administracions públiques (apartats 2.1.1.o, 2.1.1.p, 2.2.1.m, 2.3.1.k, 2.4.1.g i 2.4.1.h).

16) Manca d'adequació als canvis de la normativa de contractes

Les societats mercantils gestores de l'Hospital Municipal de Badalona i l'Hospital Universitari Sant Joan de Reus, pel que fa a la contractació dels serveis de neteja, bugaderia i alimentació a pacients, l'ens gestor del Pius Hospital de Valls, en relació amb el servei de neteja contractat l'1 de maig de 1999 i la fundació que gestiona l'Hospital de Puigcerdà, respecte al servei de gestió gerencial havien prorrogat els contractes dels serveis esmentats. A partir de l'entrada en vigor de la Llei 13/1995, del 18 de maig, de contractes de les administracions públiques i de cadascuna de les modificacions, derivades de l'adaptació de la normativa contractual espanyola a la comunitària, que han introduït una major subjecció de les societats mercantils públiques i de les fundacions al règim contractual administratiu, aquestes entitats haurien d'haver adaptat la contractació d'aquests serveis al règim contractual vigent del moment que van finalitzar els respectius contractes; és a dir, aquestes entitats no havien de prorrogar els contractes que tenien subscrits sinó que els haurien d'haver licitat de nou.

Els contractes del servei de neteja de l'Hospital de Sant Bernabé de Berga i del servei de bugaderia de l'Hospital Sant Jaume d'Olot, subscrits amb anterioritat a l'entrada en vigor de la LCAP, s'han anat prorrogant mitjançant acords tàcits. A partir de l'entrada en vigor de la Llei 53/1999, del 28 de desembre, que estableix la prohibició de les pròrrogues tàcites, aquestes entitats no haurien d'haver prorrogat els contractes sinó que els haurien d'haver tornat a licitar de conformitat amb els procediments que estableix el TRLCAP (apartats 2.1.1.o, 2.2.1.m, 2.3.1.k i 2.4.1.g).

17) Incompliment del principi de risc i ventura

Durant el període que abasta els anys 2003 al 2006, diverses resolucions judicials van reconèixer el dret de les treballadores de l'empresa adjudicatària de la neteja de

l'Hospital Clínic i Provincial de Barcelona que tenien la categoria professional de netejadores a percebre el plus d'activitat. Aquestes sentències van tenir dos efectes en el contracte del servei de neteja de l'hospital. D'una banda, l'Hospital Clínic i Provincial de Barcelona es va fer càrrec, a partir del mes d'abril de 2006, de l'increment del cost salarial del personal de neteja de l'adjudicatària derivat de les sentències esmentades, per un import de 21.548,52 € mensuals i també va satisfer la meitat de l'import d'aquest mateix concepte dels tres primers mesos de l'any 2006. D'altra banda, en data 1 de setembre de 2006 el contracte del servei de neteja es va prorrogar per tres anys més, fins al 31 d'agost de 2009, amb objecte que l'empresa adjudicatària pogués fer front a l'import de 444.621,71 € que havia de satisfer als seus treballadors per sentència judicial.

D'acord amb el principi de risc i ventura, l'empresa adjudicatària del servei de neteja hauria d'haver assumit el cost de les sentències judicials en la seva totalitat en la mesura que això es preveia en el plec de clàusules tècniques i l'Hospital Clínic i Provincial de Barcelona no hauria d'haver prorrogat el contracte fins al 31 d'agost de 2009 –pròrroga que excedia la limitació temporal establerta en l'article 198 del TRLCAP– sinó que hauria d'haver licitat de nou del servei de neteja.

A més a més, l'Hospital Clínic i Provincial de Barcelona no disposava de l'acord de l'òrgan de contractació que autoritzava la modificació del contracte de neteja que va comportar un increment en l'import de la prestació del servei en 21.548,52 € mensuals, ni de cap document que justificués la causa i l'import de la modificació (apartat 2.1.1.p).

18) Modificacions contractuals que no s'ajusten a la normativa

L'1 de febrer de 2006 es va modificar el contracte del servei de neteja de l'Hospital de Santa Maria de Lleida a conseqüència de l'ampliació d'aquest servei a la residència i centre de dia per a gent gran Lleida-Balàfia per import de 12.443,85 € mensuals. En tant que aquesta ampliació va alterar substancialment l'objecte i l'import del contracte, un 33,53% hauria d'haver estat objecte d'una nova licitació.

El contracte del servei de neteja de l'Hospital de Mataró es va modificar amb l'increment del preu del contracte en 59.735,71 €/any. L'ens gestor de l'Hospital de Mataró ha informat que desconeix el motiu pel qual es va ampliar el contracte per aquest import.

L'ens gestor de l'Hospital de Mataró, en el mes següent d'entrar en vigor el contracte del servei d'alimentació a pacients, va modificar les condicions contractuals mitjançant la subrogació de tretze treballadors de l'empresa adjudicatària. Aquesta modificació no compleix els requisits de l'article 101 del TRLCAP, que estableix que les modificacions contractuals han de ser conseqüència de necessitats noves o causes imprevistes que han de constar degudament justificades a l'expedient. La incorporació del personal al Consorci s'hauria d'haver articulat amb anterioritat a la licitació del contracte a fi i efecte

que tots els licitadors tinguessin les mateixes oportunitats de conèixer la despesa de personal que havien d'assumir. Aquest fet s'hauria d'haver justificat en l'àmbit laboral mitjançant actes de negociació amb els representants de personal i amb el compliment dels requisits d'accés a l'ens gestor de l'hospital establerts en la normativa d'aplicació.

L'ens gestor del Pius Hospital de Valls va modificar diverses vegades el contracte del servei d'alimentació a pacients d'aquest hospital. El resultat d'aquestes modificacions va ser l'ampliació de la durada del contracte, que va passar de dos a deu anys, la realització per part de l'empresa adjudicatària d'una inversió i l'acord de contribució de l'hospital al manteniment de l'equilibri financer del contracte com a conseqüència de les retribucions del personal. Aquestes modificacions són alteracions dels elements essencials del contracte, les quals suposen un obstacle al principi de lliure concurrència que ha de presidir la contractació de les administracions públiques, atès que els possibles licitadors diferents de l'empresa adjudicatària podien haver realitzat les seves propostions de forma diferent si les haguessin conegut.

L'ens gestor de l'Hospital Sant Bernabé de Berga va modificar el contracte del servei de gerència mitjançant una ampliació del termini fins a sis anys. Aquesta modificació no compleix els requisits que estableix l'article 101 del TRLCAP i, a més, la durada del contracte contravé el que disposa l'article 198 de la mateixa normativa.

L'entitat gestora de l'Hospital de Puigcerdà el 18 de setembre de 2006 va signar una addenda d'ampliació del contracte del servei de gerència per a la codirecció per la part catalana de l'Hospital Comú Transfronterer que donarà servei a ciutadans de Catalunya i França. L'ampliació del contracte, que comporta una despesa de 71.200 € a l'any, no és procedent, en tant que el contracte que amplia es trobava a l'empara d'una pròrroga que no complia la normativa de contractació administrativa i per respondre a un objecte diferent de l'objecte del contracte que modifica (apartats 2.1.1.q, 2.2.1.n i 2.4.1.h).

19) Despesa excedida de l'import contractat i treballs facturats fora de contracte

L'import de la despesa derivada dels contractes del servei d'alimentació a pacients de l'Institut Català d'Oncologia i de l'Hospital de Mataró va excedir l'import contractat.

Els adjudicataris del servei de neteja de l'Hospital Clínic i Provincial de Barcelona, de l'Hospital del Mar de Barcelona, l'Hospital de Santa Maria de Lleida i de l'Hospital de Mataró van prestar serveis de neteja periòdics no inclosos en el contracte, sense tramitar l'oportuna modificació contractual (apartats 2.1.1.r i 2.2.1.o).

20) Preus satisfets superiors als pactats i pagaments realitzats sense l'acreditació corresponent

El preu per quilo de roba rentada de l'Hospital de Sant Bernabé s'aplica sobre els quilos de roba bruta tot i que es va pactar que el preu s'aplicaria als quilos de roba neta, que pesa menys que la bruta.

Els contractes de serveis de gerència de l'Hospital de Mataró, l'Hospital Comarcal Sant Bernabé de Berga i de l'Hospital de Puigcerdà, estableixen el pagament d'una part fixa i una part variable, en funció del grau d'assoliment dels objectius pressupostaris i de la qualitat global dels serveis assistencials. Totes aquestes entitats van pagar el màxim permès en el contracte tot i que l'ens gestor de l'Hospital de Mataró no disposava de documentació que justifiqués l'assoliment dels objectius de qualitat. Els ens gestors de l'Hospital Comarcal Sant Bernabé de Berga i de l'Hospital de Puigcerdà disposaven, com a justificació del compliment dels objectius, d'un document signat pel director de l'empresa adjudicatària del servei i pel gerent de l'entitat, que és personal de l'empresa adjudicatària, sense el vistiplau dels respectius òrgans rectors com exigia el contracte (apartats 2.3.1./i 2.4.1./i).

21) Incompliment del termini d'abonament del preu establert en el TRLCAP

Les entitats gestores de l'Hospital del Mar de Barcelona, l'Hospital de l'Esperança de Barcelona, l'Institut Català d'Oncologia i l'Hospital de Santa Maria de Lleida pel que fa als serveis de neteja, bugaderia i alimentació a pacients, l'Hospital de Mataró en relació als serveis de bugaderia i alimentació a pacients i l'Hospital Clínic i Provincial de Barcelona pel que fa als serveis de bugaderia i esterilització de la roba que cal esterilitzar van satisfer els serveis esmentats als respectius adjudicataris en un termini mitjà superior als seixanta dies que fixa l'article 99.4 del TRLCAP, el qual estableix que l'Administració té l'obligació d'abonar el preu dins els seixanta dies següents a la data de l'expedició dels corresponents documents que acreditin la realització total o parcial del contracte (apartats 2.1.1.s, 2.2.1.p i 2.3.1.m).

22) Incompliment de les clàusules establertes en el contracte i en el plec de prescripcions tècniques

L'empresa adjudicatària del servei de neteja de l'Hospital del Mar de Barcelona i de l'Hospital de l'Esperança de Barcelona no va efectuar les dues enquestes de qualitat del servei de neteja que fixaven el plec de prescripcions tècniques ni els control biològics ambientals que, d'acord amb la seva oferta, havia de realitzar a les àrees quirúrgiques dues vegades a l'any. L'empresa adjudicatària del servei d'alimentació a pacients de l'Hospital Casa de Maternitat de Barcelona no va acreditar haver obtingut la certificació ISO 9001:2000 o similar.

L'Institut Català d'Oncologia no disposava de documentació que acredités que es van realitzar inspeccions visuals de l'estat de la neteja de l'hospital en el període de gener a maig de 2006. L'Institut desconeixia amb quina freqüència l'empresa adjudicatària del servei va netejar els vials exteriors tot i que va valorar aquesta periodicitat a l'hora de seleccionar l'oferta més avantatjosa. Els consums d'energia elèctrica i d'aigua per la cuina i les cafeteries van ser satisfets per l'Institut Català d'Oncologia tot i que, el plec de prescripcions tècniques establí que havien d'anar a càrrec de l'empresa adjudicatària del servei d'alimentació a pacients.

L'empresa adjudicatària del serveis de neteja, bugaderia i d'alimentació a pacients de l'Hospital de Puigcerdà no va satisfer el cànon d'explotació de les màquines expenedores de begudes i d'aliments, no va definir un percentatge de qualitat del servei de neteja per a les diferents zones de l'hospital i no va enregistrar documentalment les incidències de la roba lliurada per l'empresa subcontractada per prestar el servei de bugaderia.

L'empresa adjudicatària del servei de neteja de l'Hospital de Mataró no va elaborar una memòria que continguéssin una avaluació de la prestació del servei de neteja i una anàlisi d'incidències i propostes de millores; tampoc va realitzar controls trimestrals sobre la qualitat de la roba, el servei de bugaderia i la gestió interna de residus. D'altra banda, l'ens gestor de l'hospital va satisfer la totalitat del cost dels serveis de telèfon exterior, men-sàfons, fax i fotocòpies ja que a la data d'aquesta fiscalització l'ens gestor de l'hospital no havia fixat els límits en el consum d'energia elèctrica, gas, aigua i telèfon exterior per sobre dels quals la despesa havia d'anar a càrrec de l'empresa adjudicatària del servei d'alimentació a pacients.

L'empresa adjudicatària del servei de neteja de l'Hospital Santa Caterina de Salt no va posar en marxa un programa informàtic per planificar, realitzar i administrar els serveis de neteja, no va aportar bujols per a la recollida selectiva per a les fraccions de paper, plàstic i vidre, no va efectuar auditories trimestrals del servei de neteja a l'Hospital, no va elaborar la memòria de l'any 2006 amb les dades més significatives del servei i no va contractar cap empresa externa perquè supervisés i realitzés controls de qualitat del servei de neteja mensuals. Pel que fa al servei de bugaderia, l'empresa adjudicatària del servei no va implantar un sistema de gestió informatitzada pel control de l'estoc de roba ni va realitzar cap enquesta al centre gestor de l'hospital en relació amb la qualitat amb què prestava el servei de bugaderia.

Les empreses adjudicatàries del servei de neteja de l'Institut Català d'Oncologia, de l'Hospital de Puigcerdà i de l'Hospital Santa Caterina de Salt no van realitzar controls bacteriològics de superfície i l'empresa adjudicatària del servei de neteja de l'Hospital Clínic i Provincial de Barcelona va realitzar un únic control microbiològic de superfície tot i que els havia d'efectuar amb una freqüència trimestral.

Totes aquestes accions eren d'obligat compliment atès que estaven incloses en els contractes, en els plecs de prescripcions tècniques o es concretaven en l'oferta de l'empresa adjudicatària i havien estat considerats en la valoració com a millora en el procés de selecció de l'oferta més avantatjosa (apartats 2.1.1.t, 2.2.1.q i 2.3.1.n).

3.2. RECOMANACIONS

En aquest apartat s'exposen aquelles propostes que es consideren més adients per tal de millorar el control intern i la gestió dels ens gestors dels centres hospitalaris en relació amb els serveis que han estat objecte de fiscalització i que convindria que les entitats gestores dels hospitals apliquessin, en la mesura que no hagin estat ja implementades.

1) Costos dels serveis i utilització d'indicadors

Les entitats gestores dels centres hospitalaris que l'any 2006 tenien uns costos unitaris de neteja (cost per metre quadrat de baix, mitjà o alt risc i cost per hora contractada de serveis de neteja addicionals al contracte) i bugaderia (cost per quilo de roba rentada) més elevats dels hospitals fiscalitzats haurien d'estudiar les raons per les quals aquest costos unitaris són superiors i, si és el cas, prendre les mesures oportunes per millorar l'eficiència econòmica en la prestació dels serveis.

Totes les entitats gestores dels centres hospitalaris haurien d'implantar els procediments de control intern que considerin adequats per validar que els quilos facturats per l'empresa de bugaderia siguin els correctes i en cas de discrepància entre els quilos de roba rentada obtinguts mitjançant els procediments instaurats pels ens gestors dels centres hospitalaris i els quilos facturats per les empreses de bugaderia, analitzar la causa de les diferències. També caldria implantar controls de la roba lliurada a l'empresa de bugaderia i de la roba que retorna neta, així com procediments que permetessin conèixer les unitats de roba perdudes i les retirades en un període determinat.

També seria convenient que totes les entitats gestores dels hospitals definissin indicadors que els permetessin analitzar l'evolució de la despesa en els serveis fiscalitzats al llarg dels exercicis i en cas de desviació del valor dels indicadors respecte als valors de referència temporals o dels millors comportaments en altres centres, estudiar les causes de les desviacions i prendre, si escau, les mesures adequades per a la contenció de la despesa.

Les entitats gestores dels tres centres hospitalaris que no disposaven de les dades necessàries per calcular el cost de neteja per metre quadrat en funció del risc dels espais dels hospitals, cal que realitzin un esforç per obtenir informació objectiva i fiable

que els permeti conèixer els costos unitaris dels serveis, cosa que els pot ajudar a prendre decisions en la gestió dels serveis.

2) Procediments implantats per avaluar la qualitat dels serveis

En relació amb el servei de neteja, totes les entitats gestores dels hospitals haurien de disposar de la documentació acreditativa de les inspeccions que s'efectuen en les diferents àrees dels hospitals. En aquests documents de control hi hauria de constar la quantificació o qualificació de l'estat de la neteja de l'àrea inspeccionada ja que això permetria valorar l'estat global de la neteja de l'hospital. Els ens gestors dels centres hospitalaris haurien de deixar constància escrita, en aquells casos en què no es fa, de les anomalies detectades en les inspeccions, de les mesures correctores aplicades i dels resultats obtinguts arran de les disposicions aplicades.

Pel que fa al servei de bugaderia, les entitats gestores haurien de deixar constància escrita, per a aquells casos que no es fa, de les inspeccions de l'estat de la roba lliurada per l'empresa de bugaderia i identificar les incidències trobades (roba bruta, amb taques, mal planxada o amb humitat excessiva), quantificar-les per determinar el nivell de qualitat del servei, prendre les mesures oportunes correctores adients i analitzar el resultat de l'aplicació d'aquestes mesures.

3) Contractació independent del servei d'alimentació a pacients i les inversions en cuines

Els contractes del servei d'alimentació de l'Hospital Municipal de Badalona, de l'Institut Català d'Oncologia de l'Hospitalet de Llobregat, de l'Hospital de Santa Maria de Lleida, de l'Hospital de Puigcerdà i del Pius Hospital de Valls, comporten l'execució d'inversions en obres, equipaments i millores en les cuines per part de l'empresa adjudicatària, el cost de les quals es repercuteix en el preu del servei, ja sigui explícitament, com és el cas de Puigcerdà, o bé implícitament com són la resta d'hospitals. Aquesta pràctica comporta que el cost de les inversions en actius fixos es transfereixi al cost de les despeses corrents, i per tant es desvirtuï la seva naturalesa, al mateix temps que dificulta la determinació del cost real del servei i consegüentment la gestió i presa de decisions sobre aquest àmbit.

Atesa la importància d'un bon coneixement dels costos de les inversions i dels serveis per a la seva gestió transparent, i atès que es tracta de dos aspectes independents entre si, la Sindicatura recomana que la prestació dels serveis d'alimentació dels hospitals i les inversions en cuines es realitzin mitjançant contractes diferents.

4) Contractació de serveis externs al grup de direcció i assessorament

En relació al servei de direcció i d'assessorament per empreses externes a les entitats gestores dels centres hospitalaris caldria, en qualsevol cas, que, els òrgans d'administració superiors d'aquestes entitats establissin uns procediments per exercir un major control sobre els actes executius de la direcció, en especial d'aquells que afectin activitats vinculades amb la societat adjudicatària del contracte de gerència i amb les entitats vinculades a l'adjudicatària.

4. TRÀMIT D'AL·LEGACIONS

A l'efecte previst per l'article 6 de la Llei 6/1984, de 5 de març, de la Sindicatura de Comptes, modificada per la Llei 15/1991, de 4 de juliol, la Llei 7/2002, de 25 d'abril i per la Llei 7/2004, de 16 de juliol, el present projecte d'informe de fiscalització fou tramès, al llarg del mes de març de 2009, als diferents hospitals fiscalitzats per tal que, si fos el cas, presentessin les al·legacions corresponents en els terminis establerts.

A continuació es transcriuen els escrits de les al·legacions rebudes de les entitats gestores de cadascun dels següents hospitals:

- Hospital Municipal de Badalona
- Hospital Clínic i Provincial de Barcelona i Hospital Casa de Maternitat de Barcelona
- Hospital del Mar i Hospital de l'Esperança (Barcelona)
- Hospital Comarcal de Sant Bernabé (Berga)
- Institut Català d'Oncologia (Hospital Duran i Reynals) (l'Hospitalet de Llobregat)
- Hospital de Santa Maria (Lleida)
- Hospital de Mataró
- Hospital Sant Jaume (Olot)
- Hospital de Puigcerdà
- Hospital Universitari Sant Joan de Reus
- Hospital Santa Caterina (Salt)
- Pius Hospital de Valls

Hospital Municipal de Badalona

La documentació annexa, a la qual es refereixen les al·legacions, no ha estat reproduïda i s'ha dipositat a l'arxiu de la Sindicatura de Comptes de Catalunya.

Sr. Agustí Colom i Cabau
Síndic
Sindicatura de Comptes de Catalunya
Av. Litoral, 12-14
08005 Barcelona

ASSUMPTE: BADALONA SERVEIS ASSISTENCIALS, SA- AL·LEGACIONS AL PROJECTE D'INFORME 18/2007-C, CORRESPONENT A LA CONTRACTACIÓ DE SERVEIS EXTERNS EN ELS HOSPITALS XHUP, EN AQUEST CAS, HOSPITAL MUNICIPAL DE BADALONA, EXERCICI 2006

Li fem a mans l'escrit d'al·legacions per part de Badalona Serveis Assistencials, SA referent al Projecte d'Informe de fiscalització núm. 18/2007-C, corresponent a la Contractació de serveis externs de la XHUP, en el nostre cas, corresponent a l'**Hospital Municipal de Badalona**, exercici 2006.

Així mateix, adjuntem com annex el Pla d'Enquestes de Satisfacció d'Assegurats del CatSalut, per a que pugueu comprovar un dels punts al·legats en el present escrit.

Aquest mateix escrit va ser tramès per correu electrònic ahir dimecres 1 d'abril, a l'adreça pcanet@sindicatura.org

Atentament,

[Signatura]

Ma. Àngels Cabezas Torres
Gerent
Badalona, a 2 d'abril de 2009.

BADALONA SERVEIS ASSISTENCIALS, SA – AL·LEGACIONS AL PROJECTE D'INFORME 18/2007- C, CORRESPONENT A LA CONTRACTACIÓ DE SERVEIS EXTERNS EN ELS HOSPITALS XHUP, EN AQUEST CAS, HOSPITAL MUNICIPAL DE BADALONA, EXERCICI 2006

A data 18 de març de 2009 es va presentar a la gerència de Badalona Serveis Assistencials, SA l'informe 18/2007 sobre contractació de serveis externs en els Hospitals de la XHUP exercici 2006.

La fiscalització realitzada inclou el servei de neteja, servei d'alimentació a pacients, servei de bugaderia i servei de direcció i d'assessorament.

L'àmbit subjectiu de la fiscalització s'ha centrat en l'Hospital Municipal de Badalona (d'ara en endavant HMB), centre d'aguts gestionat per Badalona Serveis Assistencials, SA. (d'ara en endavant BSA, SA)

Atès que l'informe fa referència a l'anàlisi del compliment de la legalitat i a l'avaluació de l'eficiència, s'ha cregut convenient separar les al·legacions en dos blocs:

- A) Anàlisi del compliment de la legalitat
- B) Avaluació de l'eficiència: procediments de control intern.

Les incidències contractuals recollides a l'informe seran al·legades seguint el mateix ordre que el del projecte d'informe:

A) Anàlisi del compliment de la legalitat

A.1. Contracte de Servei de Neteja:

a.1.1. El contracte pròpiament de **prestació de servei de neteja**: En el punt 2.1., concretament a la pàgina 28 de l'informe, s'estableix que *l'adjudicació d'aquest contracte no s'ajusta al procediment contractual establert a la Llei de Contractes de les Administracions Públiques ja que el contracte es va formalitzar al 1998, i que la pròrroga s'ha establert per un termini superior al que estableix la normativa.*

Si bé l'informe planteja que l'HMB hauria d'adaptar-se al nou règim contractual en el moment que finalitzessin els contractes vigents, informem que BSA, SA està preparant els Plecs que, dins la tècnica de regulació de la nova Llei de Contractes del Sector Públic 30/2007 de 31 d'octubre, identifica aquest contracte com a contracte subjecte a regulació harmonitzada. BSA, SA preveu publicar els esmentats durant el 2009, amb la deguda notificació al proveïdor actual.

a.1.2. el contracte de **recollida de deixalles** és de 2006:

l'informe recull la següent incidència: *"l'adjudicació d'aquest contracte no s'ajusta al procediment contractual establert al Text Refós de la Llei de Contractes de les Administracions Públiques"*. Si bé per import, l'objecte d'aquest contracte no hauria d'estar actualment subjecte a la regulació harmonitzada, sinó que s'ajustaria a la llei fent-ne publicitat a través del Perfil del contractant, BSA ha inclòs en els esmentats plecs aquest servei de recollida de deixalles dins l'objecte de contracte del servei de neteja i per tant subjecte a regulació harmonitzada (punt anterior a.1.1.)

A.2. Contracte de Serveis d'Alimentació a pacients.

En el punt 2.2 del Projecte d'Informe es fa referència a que en el contracte de Servei d'Alimentació a pacients *"la pròrroga s'ha establert per un termini superior al que estableix la normativa comunitària de 1992 ja que l'import del contracte de 1991 es trobava per sobre els llindars comunitaris."*

BSA té la voluntat de complir amb la Llei. Aquesta voluntat queda palesa quan amb la posada en marxa del nou centre sociosanitari que gestiona BSA des del 2003, es van aplicar els principis de publicitat i concurrència per a la contractació dels serveis de cuina, cafeteria i vending; si bé aquest centre no ha estat objecte del present informe. És per això que volem traslladar a la Sindicatura de Comptes que BSA donarà compliment al nou règim contractual per tal d'ajustar-la.

A.3. Contracte de Serveis de Supervisió i gestió del rober.

Respecte al Servei de Supervisió i gestió del rober del punt 2.3 del Projecte d'Informe, s'estableix que BSA va *"adjudicar directament a l'empresa que gestiona el rober de l'HMB, sense ajustar-se als principis de publicitat i concurrència; per la qual cosa va incomplir la disposició addicional sisena de la Llei 13/1995, de 18 de maig"*. BSA té previst donar compliment aquests principis de publicitat i concurrència a través del seu perfil del contractant, publicitat oficial i publicitat al DOUE, ja que inclourà aquest servei de gestió del rober en el contracte de prestació de serveis de neteja que s'emmarcaria dins del contracte subjecte a regulació harmonitzada abans esmentat (a.1.1)

A.4. Contracte de Servei de Bugaderia

L'Hospital Municipal de Badalona, segons recull el punt 2.3 del Projecte d'Informe, *"estava parcialment subjecte a les prescripcions de la Llei 13/1995 pel que fa al contracte de servei de bugaderia i les incidències són per adjudicació no ajustada al procediment contractual de la Llei i per pròrroques per un termini superior al que estableix la normativa."*

BSA es planteja fer un concurs pel rentat, recollida i transport de roba i de la uniformitat durant l'any 2010.

A.5. Contracte de Servei de Direcció i Assessorament

En el punt 2.4 del Projecte d'Informe de la Sindicatura de Comptes es fa referència a la contractació per part de Badalona Serveis Assistencials, SA del servei de direcció i d'assessorament realitzat per empreses externes, el qual, segons afirma l'esmentat apartat *respon, en termes generals, a l'exercici de la direcció de la gestió i de l'administració del centre hospitalari, mitjançant l'assignació d'una persona per al càrrec de gerent que forma part de la plantilla de l'empresa externa, a qui se li atorguen poders amb particularitats i facultats per exercir les funcions pròpies de gerència del centre hospitalari.*

Per altra banda, és de l'interès d'aquesta part recordar a la Sindicatura que en l'any de referència encara no havia entrat en vigor la nova normativa, molt més estricta - Llei 30/2007, de 30 d'octubre, de Contractes del Sector Públic (LCSP)-, la qual, en el seu article 4.1.c) només permet que s'exclouin del seu àmbit d'aplicació els convenis de col·laboració entre les entitats que fins aquell moment preveia l'article 3.c) de l'antic TRLCAP si, *per la seva naturalesa*, no tenen la consideració de contractes subjectes a la regulació de la nova norma.

No obstant, i a títol informatiu de cara a propers exercicis, es fa saber a la Sindicatura que el CHC, respecte de BSA, SA, i de conformitat amb l'article 4.1.n) de la LCSP —el qual exclou de l'àmbit d'aplicació de la norma *"els negocis jurídics en virtut dels quals s'encarregui a una entitat que, conforme el que indica l'article 24.6, tingui atribuïda la condició de mitjà propi i servei tècnic del mateix, la realització d'una determinada prestació (...)"*—, té la condició de mitjà propi i servei tècnic

BSA, SA és una societat mercantil de capital íntegrament públic que figura en la llista d'associats del CHC.

Per tal d'adaptar-se a les exigències legals actuals (que no existien en les dates objecte de fiscalització per part de l'informe de la Sindicatura), el CHC ha modificat l'article 5.9 dels seus Estatuts. La redacció del nou precepte, mitjançant la qual es declara i es fa oficial la condició de mitjà propi i servei tècnic del CHC respecte dels seus associats, és la següent:

"5.9. El Consorci Hospitalari de Catalunya té la consideració de mitjà propi i servei tècnic del Consorci i de tots i cadascun dels seus associats, als efectes de l'article 24.6. de la Llei de Contractes del Sector Públic. Les tasques que se li encomanin s'acompanyaran de la corresponent dotació pressupostària per al cobriment de tots els costos que la seva execució comporti per al Consorci d'acord amb les tarifes que, en el seu cas, aprovi l'entitat associada."

Per tot l'exposat, i amb tots els respectes, se sol·licita a la Sindicatura de Comptes que modifiqui en l'informe definitiu l'afirmació de l'apartat 2.4.1 i 3.1 relativa a les presumptes irregularitats comeses amb el negoci jurídic erròniament qualificat per la Sindicatura com a contractació del servei de direcció i d'assessorament, ja que aquesta no és tal sinó un conveni de col·laboració subscrit entre dues entitats del sector públic i, conseqüentment està exclòs de l'àmbit d'aplicació del TRLCAP. Així mateix, se sol·licita que es tingui en consideració la informació relativa a l'adaptació estatutària, per part del CHC, a la nova regulació, més exigent, de la LCSP.

B) Avaluació de l'eficiència: procediments de control intern

En el punt 2.2.2.4 –pàgina 54- del Projecte d'Informe, es fa referència a que *l'Hospital no disposava de cap mecanisme de mesura del grau de satisfacció del servei d'alimentació.*

L'any 2006, l'Hospital Municipal de Badalona, com a centre proveïdor del CatSalut va ser inclòs en el Pla d'Enquestes de Satisfacció d'assegurats del CatSalut.

Per tot l'exposat, se sol·licita a la Sindicatura de Comptes que modifiqui l'informe definitiu, incloent a l'Hospital Municipal de Badalona en el primer paràgraf de la pàgina 54 on diu *"dels onze hospitals que tenien el servei d'alimentació a pacients externalitzat, el Servei Català de la Salut va realitzar enquestes analitzant el grau de satisfacció percebut pels pacients en quatre centres....."* hauria de dir en cinc centres. Adjuntem el Pla d'Enquestes de Satisfacció d'assegurats del CatSalut del 2006 per a que la Sindicatura de Comptes pugui comprovar la inclusió de l'Hospital Municipal de Badalona en el mateix.

En el punt 2.1.2.2. Avaluació de la qualitat del servei de neteja externalitzat, es fa referència a que l'HMB no disposava de documentació acreditativa de les inspeccions visuals realitzades. BSA vol informar que si bé s'estan fent els controls visuals, a partir d'aquest moment, es registraran aquest controls per tal d'acreditar les inspeccions realitzades.

[Signatura]

Ma. Àngels Cabezas Torres
Gerent de Badalona Serveis Assistencials, SA
Badalona, a 1 d'abril de 2009

Hospital Clínic i Provincial de Barcelona i Hospital Casa de Maternitat de Barcelona

L'Hospital Clínic va demanar una ampliació de 15 dies naturals addicionals del termini de presentació d'al·legacions que la Sindicatura va concedir fins el 15 d'abril de 2009.

SINDICATURA DE COMPTES

Agustí Colom i Cabau

Av. Litoral, 12-14

08005 Barcelona

Barcelona, 16 d'abril de 2009

Distingit senyor,

Hem terminat la revisió del projecte d'informe de fiscalització 18/2007-C (en endavant, l'"Informe") que amablement ens va lliurar el passat 13 de març en la nostra reunió. Li informem que ja hem presentat al·legacions al mateix per correu administratiu. Annexa a aquesta carta, li avancem còpia d'aquestes al·legacions. En paral·lel a aquesta carta i seguint les seves instruccions li enviarem copia de les mateixes per correu electrònic.

Com podrà comprovar només es tracta de dos al·legacions menors a la part corresponent al contracte de serveis d'alimentació i el servei de bugaderia (apartats 2.2 i 2.3 de l'Informe).

Com ja sabeu, la transferència a la Generalitat de Catalunya de les funcions i competències de l'Estat sobre l'Hospital Clínic (i indirectament en l'Hospital Casa de Maternitat) va tenir lloc al gener de 2008. Als pocs mesos d'aquest fet i de l'arribada del nou equip gestor que lidero, vam començar a detectar defectes procedimentals en la contractació pública. Aquests defectes eren especialment importants en el període anterior a l'entrada en vigor de la nova legislació de contractes (el període examinat a l'Informe).

L'Informe recull la situació existent de manera molt complerta i acurada. Malauradament aquesta situació s'estén (amb poques excepcions) a altres procediments de contractació que es van seguir durant el període examinat.

Aquestes constatacions han sigut un dels motius fonamentals en les reestructuracions que des del mes de novembre de 2008 han tingut lloc a l'Hospital i que han afectat, entre d'altres, tant a l'àrea d'Assessoria Jurídica com l'Àrea de Serveis Generals (que eren les encarregades d'aquests procediments). També han sigut un element de pes en la desvinculació de l'antic Gerent de l'Hospital (d'on depenien ambdues àrees).

També cal dir que abans de la nostra arribada i amb motiu de l'entrada en vigor de la nova Llei, el procediment ja s'havia començat a revisar i regularitzar, tot i que tímidament. Fruit d'aquesta labor i del treball dels últims mesos hem de dir que actualment els procediments que s'estan tramitant o s'han adjudicat recentment

compleixen gairebé tots els paràmetres examinats a l'Informe (que continuen vigents tot i el canvi de la normativa aplicable).

No obstant això, el nou Secretari General continua treballant en la revisió i regularització dels procediments de contractació pública amb l'objectiu de complir plenament amb totes les exigències de la normativa aplicable. Fruit d'aquests treballs es previsible que a finals de l'any 2009 s'assolirà la plena regularització d'aquests procediments.

Rebeu una cordial salutació,

[Signatura]

Dr. Raimon Belenes i Juárez

SINDICATURA DE COMPTES

Av. Litoral, 12-14,
08005, Barcelona

- **Referència:** *Informe Fiscalització 18/2007 – C*
- **Interessat:** *Hospital Clínic i Provincial de Barcelona*
- **Tràmit:** *Al·legacions al projecte de l'Informe de referència*

A LA SINDICATURA DE COMPTES

PABLO DARNA GALOBART, major d'edat, amb domicili professional que expressament assenyalo a efectes de notificacions al carrer Villarroel 170, 08036 Barcelona, proveït de Número de Identificació Fiscal 46.137.905-C, en nom i representació de la entitat **HOSPITAL CLÍNIC I PROVINCIAL DE BARCELONA** (en endavant també com "HCB"), davant la Sindicatura de Comptes, comparec en la representació adduïda y, com millor en Dret procedeixi,

EXPOSU

Primer.- Que en data 13 de març de 2009, la Sindicatura de Comptes ens va notificar a la meua representada el projecte d'Informe de fiscalització 18/2007-C (en endavant el "**Projecte**").

Segon.- Que amb la carta adjunta al Projecte se li atorgava a la meua representada un termini de 15 dies naturals per tal de que formulés, en cas d'estimar-ho oportú, escrit d'al·legacions al mateix.

Tercer.- Que a sol·licitud de l'HCB, el esmentat termini es va estendre per la Sindicatura de Comptes fins al 15 d'abril de 2009.

Quart.- Que dins del termini conferit per la Sindicatura, mitjançant el present escrit es procedeix a formular **ESCRIT D'AL·LEGACIONS** al Projecte en el que es detallen determinats fets rellevants per l'elevació a definitiu del mateix.

AL·LEGACIONS

Primera.- Fiscalització del contracte de serveis d'alimentació a pacients (apartat 2.2 del Projecte)

a) Acreditació de l'alta en el Impost d'Activitats Econòmiques (IAE):

En el apartat 2.2.1.g) es fa constar que l'expedient de contractació no incloïa la documentació acreditativa que l'adjudicatari del servei estigués al corrent del pagament de l'IAE o en situació legal d'exempció en relació a aquest impost.

No es necessari acreditar per l'adjudicatari que està al corrent del pagament de l'IAE o en situació legal d'exempció en relació a aquest impost. D'acord amb els articles 13.1 i 15.1 del Reial Decret 1098/2001, de 12 d'octubre pel que s'aprova el Reglament General de la Llei de Contractes de les Administracions Públiques es suficient amb l'acreditació de l'alta en el referit Impost, sempre que s'exerceixin activitats subjectes a aquest Impost, acreditat mitjançant el alta en el referit impost o còpia de l'últim rebut i declaració responsable de que l'adjudicatari no s'ha donat de baixa d'aquest impost.

b) Acreditació de l'alta en el Impost d'Activitats Econòmiques (IAE):

En el apartat 2.1.I) es fa constar que la prestació del servei es va iniciar nou dies abans de la resolució d'adjudicació del contracte i la proposta d'adjudicació de la Mesa de contractació també va ser posterior a l'inici de l'execució del contracte en vuit dies.

La prestació del servei es va iniciar excepcionalment en aquest cas abans de l'adjudicació a fi de no deixar desatès el servei degut a la marxa de l'anterior adjudicatari. A la data de l'inici de l'execució les valoracions del procediment negociat ja estaven confeccionades i eren conegudes pels membres de la Mesa de Contractació, que havien consentit la mateixa informalment i per tant essent del tot improbable que tant la Mesa com l'Òrgan de Contractació resolgués en sentit diferent de la proposta.

En el cas de que contra tot pronòstic la Mesa de Contractació i/o l'Òrgan de Contractació hagués resolgut adjudicar el concurs a un tercer diferent de l'empresa que havia començat l'execució, s'hauria pogut justificar la prestació d'aquest servei durant nou dies com una contractació menor.

Segona.- Fiscalització del contracte de serveis de bugaderia (apartat 2.3 del Projecte)

En el apartat 2.3.1.f) es fa constar que l'expedient de contractació no incloïa la documentació acreditativa que l'adjudicatari del servei estigués al corrent del pagament de l'IAE o en situació legal d'exempció en relació a aquest impost.

Donem aquí per reproduïts els arguments inclosos en l'al·legació primera, apartat a) al respecte.

Per virtut de tot el que s'ha exposat,

A LA SINDICATURA DE COMPTES, SOL·LICITO, que es tingui per presentat el present escrit, es tinguin per efectuades les anteriors al·legacions i, es modifiqui conseqüentment el Projecte.

Barcelona, 15 d'abril de 2009.

[Signatura]

PABLO DARNA GALOBART

Hospital del Mar i Hospital de l'Esperança (Barcelona)

VISTES LES OBSERVACIONS EFECTUADES PER LA SINDICATURA DE COMPTES DE CATALUNYA EN EL PROJECTE D'INFORME 18/2007 RELATIUS ALS EXPEDIENTS DE CONTRACTACIÓ DE SERVEIS EXTERNS EFECTUATS PER L'INSTITUT MUNICIPAL D'ASSISTÈNCIA SANITÀRIA (IMAS) PER L'HOSPITAL DEL MAR I L'HOSPITAL DE L'ESPERANÇA I LA SEVA SUBJECCIÓ A LA LLEI DE CONTRACTES DEL SECTOR PÚBLIC, ES PRESENTEN LES SEGÜENTS AL·LEGACIONS:

1.- Contracte del servei de neteja de l'Hospital del Mar i de l'Hospital de l'Esperança (exp. 47/2005).

1.1 Respecte al manifestat en la pàgina 20 de l'informe que diu "l'adjudicatària del servei de neteja de l'Hospital del Mar i l'Hospital de l'Esperança va constituir la garantia del contracte 26 dies després d'haver-se formalitzat el contracte", s'al·lega el següent:

El contracte es va adjudicar el dia 29 de juliol de 2005 a la mateixa empresa que ja estava contractada pels serveis de neteja en els centres esmentats anteriorment.

Donada l'època estival es va comunicar ràpidament i es va imprimir el document de formalització del contracte amb la mateixa data, per la persona que habitualment realitza els contractes, restant en el Negociat de Contractació de l'Institut Municipal d'Assistència Sanitària (IMAS), ubicat a l'Hospital de l'Esperança, pendent de la constitució de la fiança i de la seva posterior signatura.

L'adjudicatària del servei va tenir dificultats per constituir la fiança, donat que era el mes d'agost i com era l'adjudicatària de la contractació anterior, per no interrompre el servei i va continuar efectuant-lo amb el document d'adjudicació i quan va poder constituir la fiança el 30 d'agost, va signar el contracte que ja estava redactat i que per un error es va mantenir a data 28 de juliol de 2005, contradient el dia en que amb exactitud es va signar el contracte i això es demostra pel fet de que en text del mateix posa la data de la fiança que era de 30 d'agost de 2005.

1.2 Amb referència al segon punt, en la pàgina 21 "els ens gestors del contracte del servei de neteja de l'Hospital del Mar i de l'Esperança de Barcelona no van trametre

el contracte ni les seves modificacions al Registre Públic de contractes de la Junta Consultiva de Contractació Administrativa”, es manifesta:

Que efectivament, l'article 118 del Reial Decret Legislatiu 2/2000 de 16 de juny pel que s'aprova el text refós de la Llei de Contractes de les Administracions Públiques, establia la creació del Registre Públic de Contractes per la Junta Consultiva de Contractació dels òrgans corresponents de les Administracions Públiques i també estableix que “reglamentàriament” es determinaria la forma en que es s'haurien de comunicar les dades sobre els contractes adjudicats i les seves modificacions i pròrrogues.

La cap de Contractació de l'IMAS a partir d'aquesta data va demanar telefònicament diverses vegades a la Junta Consultiva de Contractació Administrativa de la Generalitat de Catalunya, informació del que devia fer per complimentar el manifestat en el text de la Llei i també, a l'Ajuntament de Barcelona com a organisme autònom públic que és l'Institut Municipal d'Assistència Sanitària, sense obtenir resposta definitiva al respecte. Finalment, va optar per la tramesa dels expedients a la Sindicatura de Comptes de Catalunya, en tant no es determinés per la institució corresponent que s'havia de fer.

A partir de l'any 2007, de conformitat amb l'establert en la nova Llei de Contractes dels sector públic, s'envien determinats expedients a la Sindicatura de Comptes de Catalunya i tots els expedients al Registre Públic de Contractes de la Junta Consultiva de Contractació de la Generalitat de Catalunya.

2.- Contracte del servei d'alimentació a pacients de l'Hospital del Mar i de l'Esperança (exp. 29/2004 i 31/2006).

2.1 En l'informe de la Sindicatura de Comptes s'exposa a la pàgina 43 que “els ens gestors de l'Hospital del Mar i de l'Esperança no van publicar en el DOUE ni en el BOE, els anuncis d'adjudicació dels respectius contractes del servei d'alimentació a pacients incomplint les previsions de l'article 93 de TRLCAP”.

A tal efecte, es manifesta que es va considerar que aquests contractes quant a l'anunci de licitació estaven dintre de la categoria 17 de l'article 206 del Text Refós i per tant, no estaven subjectes a l'obligació continguda en el paràgraf 1 i 2 de l'article 203 de l'esmentat text sobre l'obligació de la publicació en el diari oficial de les Comunitats europees i en el BOE, sinó que estàvem només obligats a l'anunci en el Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya i es va considerar que l'anunci d'adjudicació havia de fer-se en el mateix mitjà de comunicació (DOGC) que l'anunci de licitació, sense tenir en compte el manifestat en l'article 93 de l'esmentat Text Refós.

2.2 Respecte al manifestat en la pàgina 44 de l'informe de la Sindicatura, quant a que “la prestació del servei d'alimentació a pacients a l'Hospital de l'Esperança es va iniciar tres dies abans de la resolució d'adjudicació del contracte” es manifesta que la data de proposta de la mesa d'adjudicació va ser el 21 de juny de 2006, amb la mateixa empresa que estava realitzant el servei anteriorment. L'adjudicació no obstant, no va poder-se signar per l'òrgan de contractació competent fins la data de 4 de juliol de 2006 i per dificultats de la pròpia empresa, no es va poder efectuar la fiança per part d'ells fins el 27 de juliol de 2006, data en la que immediatament es va procedir a la formalització i la signatura del contracte, sense deixar en cap moment

de complir amb les prestacions objecte del contracte, que era l'alimentació a pacients dels hospitals.

3.- Servei de bugaderia Hospital del Mar i de l'Esperança (exp. 90/2003).

En referència al manifestat en aquest apartat, pàgina 63 de l'informe de la Sindicatura de Comptes sobre que "no es va publicar al DOUE l'anunci d'adjudicació dels respectius contractes de bugaderia, fet pel qual van incomplir l'article 93 del TRCAP", es reitera:

El manifestat en el punt 2.1 d'aquest escrit amb referència a la publicació dels contractes dels serveis d'alimentació de l'Hospital del Mar i de l'Esperança.

També amb referència a la "manca de tramesa dels contractes al Registre Públic de Contractes" es reitera l'exposat en el punt 1.2 d'aquest escrit relatiu al contracte dels serveis de neteja d'ambdós hospitals, sobre la trajectòria seguida pel Negociat de Contractació respecte al Registre Públic de Contractes durant el període que va durar la seva posada en marxa.

[Signatura]

Jaume Raventós i Monjo
Conseller delegat de l'IMAS

Barcelona, 13 de març de 2009.

Hospital Comarcal Sant Bernabé (Berga)

**A LA SINDICATURA DE COMPTES
DE CATALUNYA**

El Sr. RICARD BOSCH, gerent de la FUNDACIÓ HOSPITAL COMARCAL SANT BERNABÉ DE BERGA, en nom i representació del mateix, segons consta acreditat en el document que s'acompanya, davant la SINDICATURA DE COMPTES DE CATALUNYA compareix i, com millor procedeixi en dret, EXPOSA:

Que mitjançant el present escrit, en la representació que ostenta, formula contra el *PROJECTE D'INFORME 18/2007 relatiu a la CONTRACTACIÓ DE SERVEIS EXTERNS EN ELS HOSPITALS DE LA XHUP EXERCICI 2006*, les següents

AL·LEGACIONS

PRIMERA.- CONTRACTACIÓ DELS SERVEIS DE NETEJA

Reconeixem que el contracte de neteja s'hauria d'haver resolt amb anterioritat al què es va fer, per convocar una nova licitació a l'efecte i adjudicar-lo d'acord amb les

previsions de la Llei de Contractes de les Administracions Públiques abans del què es va fer (2007), si bé en descàrrec d'aquesta part volem posar de manifest que aquesta situació es va solucionar i que durant l'exercici 2007 es va tramitar el procediment de contractació del servei de neteja de l'Hospital Comarcal Sant Bernabé (expedient HCSB 1/07) de conformitat amb les prescripcions del Reial Decret Legislatiu 2/2000, de 16 de juny, pel qual s'aprova el Text Refós de la Llei de Contractes de les administracions públiques i del Reial Decret 1098/2001, de 12 d'octubre, pel què s'aprova el Reglament general de la Llei de Contractes de les administracions públiques.

L'Hospital fa saber a la Sindicatura que posa a la seva disposició tota la documentació acreditativa del seguiment de les exigències de la normativa en la tramitació de l'expedient HCSB 1/07 relatiu a la contractació del servei de neteja l'any 2007 d'acord amb les disposicions de la Llei de Contractes de les Administracions Públiques

Per tot això, sol·licita que la Sindicatura de Comptes, en l'elaboració de l'informe definitiu, tingui en consideració l'esmena de les irregularitats en exercicis posteriors al què ha estat objecte d'informe, així com la voluntat manifesta de l'Hospital Comarcal Sant Bernabé de Berga de, en endavant, donar ple compliment a les exigències de la normativa en matèria de contractació.

SEGONA.- CONTRACTACIÓ DEL SERVEI DE BUGADERIA

El formalitzat amb Taller Coloma, Associació Prodisminuïts psíquics del Berguedà no és un contracte de serveis de bugaderia, és un conveni de col·laboració subscrit entre l'Hospital de Berga i l'esmentat Centre Especial de Treball per promoure la formació i inserció dels discapacitats psíquics mitjançant la teràpia ocupacional, tal i com consta al text del propi conveni. És cert que una de les activitats que es desenvolupa en el marc del conveni és la bugaderia de l'Hospital, però aquesta no constitueix ni el nucli essencial ni la causa del conveni, que no és altra que la col·laboració per a la inserció sociolaboral dels disminuïts psíquics.

Amb l'actual legislació en vigor de la Llei de Contractes del Sector Públic, el conveni amb el Centre Especial de Treball té empara legal en Disposició Addicional Setena relativa als contractes reservats, que procedeix de la transposició de la Directiva 2004/18/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 31 de març de 2004, sobre coordinació dels procediments d'adjudicació dels contractes públics d'obres, de subministrament i de serveis. Aquesta norma comunitària permet als Estats membres reservar determinats contractes públics a tallers protegits o reservar la seva execució en el marc de programes de treball protegit quan la majoria dels treballadors afectats siguin persones amb discapacitats.

Aquest és el sentit de l'informe 53/08, de 29 de gener de 2009, relatiu a "Mesures que contribueixin i fomentin la integració de persones discapacitades", de la Junta Consultiva de Contratación del Estado, el qual, tot i ser posterior a l'any del contracte fiscalitzat, fa referència als contractes reservats.

Considerem que si l'informe de la Sindicatura es basa en moltes ocasions en "l'esperit" de la norma comunitària més enllà del text literal de la seva transposició a la legislació espanyola, bé podria aplicar el mateix esperit europeista a aquesta

categoria de contractes reconeguda per la nova regulació i ja present en la normativa comunitària des de l'any 2004, entenent que no es tracta d'un incompliment del Text Refós de la Llei de Contractes de les Administracions Públiques subscriure un conveni de col·laboració amb un Centre Especial de Treball que tingui per objecte la teràpia ocupacional i la inserció i integració sociolaboral dels disminuïts psíquics.

Des d'un punt de vista ètic, creiem que no hauria de ser qüestionat que es col·labori amb un Centre Especial de Treball per a la inserció de disminuïts psíquics, i encara menys que en ares d'una interpretació restrictiva de la normativa es pretengui posar en competència a aquest tipus d'entitats amb les empreses pures i dures que presten serveis de bugaderia. Simplement no són comparables.

TERCERA.- PRÒRROQUES PER UN TERMINI SUPERIOR AL QUÈ ESTABLEIX LA NORMATIVA O NO PROCEDENTS I PRÒRROQUES TÀCITES

En la fiscalització de la contractació dels serveis de neteja, alimentació de pacients i bugaderia la Sindicatura ha incorporat un apartat, sota al títol que figura a la rúbrica d'aquesta al·legació, que fa referència, entre d'altres, a una incidència concreta, respecte a la qual aquesta part es permet discrepar.

La Sindicatura afirma que, a partir de l'entrada en vigor de la LCAP, el 9 de juny de 1995, les entitats afectades s'haurien d'adaptar a aquesta nova normativa en el moment en què finalitzessin els contractes vigents, considerant que aquests contractes ja adjudicats no es poden prorrogar en els termes que el propi contracte hagi establert si no que s'han de tornar a adjudicar conforme a la nova normativa.

La Disposició Transitòria Primera de la LCAP conté una previsió al respecte, establint que *els expedients de contractació en curs en els què no s'hagi produït l'adjudicació es regiran pel disposat en la present llei, sense que, no obstant, en cap cas sigui obligatori el reajustament a la present llei de les actuacions ja realitzades*.

De la lectura del precepte es desprèn clarament que els contractes ja adjudicats en el moment d'entrada en vigor de la norma se seguiran regint per la normativa conforme a la què van ser adjudicats i per les seves pròpies previsions. En conseqüència, si les pròpies previsions del contracte estableixen la possibilitat que aquest es prorrogui, no es començarà a aplicar la nova legislació fins que hagin finalitzat la vigència del contracte i de les pròrroques acordades a l'empara d'aquest.

Aquest mateix raonament és aplicable a les modificacions introduïdes per la Llei 67/2003, ja que la mateixa introdueix modificacions en el règim contractual però no incorpora cap Disposició Transitòria que estableixi que els contractes ja adjudicats s'han de sotmetre a la nova regulació. Per tant, els contractes adjudicats amb anterioritat a l'entrada en vigor de dita llei i les pròrroques d'aquests fetes a l'empara de les seves pròpies previsions es podien seguir regint per la normativa conforme a la què van ser adjudicats.

Per l'exposat, se sol·licita a la Sindicatura que, en atenció a l'exposat en aquesta al·legació, modifiqui en aquest sentit en l'elaboració de l'Informe Definitiu.

CINQUENA.- CONTRACTACIÓ DEL SERVEI DE DIRECCIÓ I D'ASSESSORAMENT

En el punt 2.4 del projecte d'informe de la Sindicatura de Comptes es fa referència a la contractació per part de l'Hospital Comarcal Sant Bernabé de Berga del servei de direcció i d'assessorament realitzat per empreses externes, el qual, segons afirma l'esmentat apartat *respon, en termes generals, a l'exercici de la direcció de la gestió i de l'administració del centre hospitalari, mitjançant l'assignació d'una persona per al càrrec de gerent que forma part de la plantilla de l'empresa externa, a qui se li atorguen poders amb particularitats i facultats per exercir les funcions pròpies de gerència del centre hospitalari.*

La Sindicatura afirma que es tracta d'un contracte de serveis entre l'Hospital Comarcal de Berga i el CHC, Consultoria i Gestió, SA i que, per tant, aquest està subjecte al Reial Decret Legislatiu 2/2000, de 16 de juny, pel qual s'aprova el Text Refós de la Llei de Contractes de les administracions públiques (en endavant TRLCAP).

Nogensmenys, entenem que es tracta d'un negoci jurídic exclòs de l'àmbit d'aplicació de la referida norma de conformitat amb l'article 3er de la mateixa. L'esmentat precepte en l'apartat c) afirma que queden fora de l'àmbit d'aplicació del TRLCAP *els convenis de col·laboració que celebri l'Administració General de l'Estat amb la Seguretat Social, les Comunitats Autònomes, les entitats Locals, els seus respectius organismes autònoms i les restants entitats públiques o qualsevol d'ells entre sí*, motiu pel qual, el conveni de col·laboració formalitzat entre l'Hospital Comarcal Sant Bernabé de Berga -organisme autònom local- i el Consorci Hospitalari de Catalunya -entitat pública de caràcter associatiu- no es regeix per la normativa de contractes de l'Administració Pública, si no que es tracta d'una comanda de gestió entre entitats públiques de les regulades a l'article 15 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de Règim Jurídic de les Administracions Públiques i del Procediment Administratiu Comú

El propi conveni de col·laboració entre l'Hospital Comarcal Sant Bernabé i el Consorci Hospitalari de Catalunya per a l'encàrrec de gestió i assessorament incorpora en el seu articulat una clàusula que permet que, en base a la seva capacitat d'autoorganització, el Consorci Hospitalari de Catalunya pugui encarregar l'execució de d'algunes tasques del conveni a alguna entitat del Grup CHC -entre les que s'inclou Consorci Hospitalari de Catalunya Consultoria i Gestió, SA-, sense que aquest encàrrec pugui ser considerat cessió ni subcontractació. No existeix, en conseqüència, un contracte entre l'Hospital Comarcal Sant Bernabé i la societat mercantil Consorci Hospitalari de Catalunya Consultoria i Gestió, SA (que consta que és de capital 100% públic del Consorci Hospitalari de Catalunya) si no que, quan aquesta executa una tasca de les previstes en el conveni subscrit entre els altres dos, ho fa en exercici de la capacitat d'autoorganització del CHC com a entitat matriu del Grup.

Per altra banda, és de d'interès d'aquesta part recordar a la Sindicatura que en l'any de referència encara no havia entrat en vigor la nova normativa, molt més estricta -Llei 30/2007, de 30 d'octubre, de Contractes del Sector Públic (LCSP)-, la qual, en el seu article 4.1.c) només permet que s'excloquin del seu àmbit d'aplicació els convenis de col·laboració entre les entitats que fins aquell moment preveia l'article

3.c) de l'antic TRLCAP si, *per la seva naturalesa*, no tenen la consideració de contractes subjectes a la regulació de la nova norma.

No obstant, i a títol informatiu de cara a propers exercicis, es comunica a la Sindicatura que el CHC, respecte de l'Hospital Comarcal Sant Bernabé, i de conformitat amb l'article 4.1.n) de la LCSP –el qual exclou de l'àmbit d'aplicació de la norma “*els negocis jurídics en virtut dels quals s'encarregui a una entitat que, conforme el que indica l'article 24.6, tingui atribuïda la condició de mitjà propi i servei tècnic del mateix, la realització d'una determinada prestació (...)*”–, té la condició de mitjà propi i servei tècnic.

L'Hospital Comarcal Sant Bernabé és una entitat pública que figura en la llista d'associats del CHC.

Per tal d'adaptar-se a les exigències legals, el CHC ha modificat l'article 5.9 dels seus Estatuts, deixant constància escrita d'una situació que ja es venia produint de fet: La redacció del nou precepte, mitjançant la qual es declara i es fa oficial la condició de mitjà propi i servei tècnic del CHC respecte dels seus associats, és la següent:

“5.9. El Consorci Hospitalari de Catalunya té la consideració de mitjà propi i servei tècnic del Consorci i de tots i cadascun dels seus associats, als efectes de l'article 24.6. de la Llei de Contractes del Sector Públic. Les tasques que se li encomanin s'acompanyaran de la corresponent dotació pressupostària per al cobriment de tots els costos que la seva execució comporti per al Consorci d'acord amb les tarifes que, en el seu cas, aprovi l'entitat associada.”

Per tot l'exposat, i amb tots els respectes, se sol·licita a la Sindicatura de Comptes que modifiqui en l'informe definitiu l'afirmació de l'apartat 2.4.1 i 3.1 relativa a les presumptes irregularitats comeses amb el negoci jurídic erròniament qualificat com a contractació del servei de direcció i d'assessorament, ja que aquesta no és tal sinó un conveni de col·laboració subscrit entre dues entitats públiques i, conseqüentment està exclòs de l'àmbit d'aplicació del TRLCAP. Així mateix, se sol·licita que es tingui en consideració la informació relativa a l'adaptació estatutària, per part del CHC, a la nova regulació, més exigent, de la LCSP.

En base a tot l'exposa't,

SOL·LICITA: Que es tingui per presentat aquest escrit, juntament amb el document que s'acompanya, se serveixi admetre'l i, en mèrits de l'exposa't, tinguin per realitzades les precedents al·legacions contra el PROJECTE D'INFORME 18/2007 relatiu a la CONTRACTACIÓ DE SERVEIS EXTERNS EN ELS HOSPITALS DE LA XHUP EXERCICI 2006 i, estimant-les per la seva procedència, dicti resolució per la què esmeni les errades i incorreccions que figuren en dit informe.

[Signatura]

Ricard Bosch i Amat
Gerent de l'Hospital Comarcal Sant Bernabé
Berga, a 26 de març de 2009

Institut Català d'Oncologia (Hospital Duran i Reynals) (L'Hospitalet de Llobregat)

SINDICATURA DE COMPTES
DE CATALUNYA
Sr. Agustí Colom i Cabau
Av. Litoral, 12-14
08005 Barcelona

Senyor,

Ens plau trametre les al·legacions que hem estat preparant referent al projecte d'informe de fiscalització nº 18/2007-C corresponent a la "Contractació de Serveis externs en els Hospitals de la XHUP".

Aprofito l'avinentsa per manifestar la valoració positiva del contingut d'aquest informe

Restem a la seva disposició per a qualsevol aclariment.
Atentament,

[Signatura]

Joaquim Esperalba i Iglesias
Direcció General
L'Hospitalet, 27 de Març de 2009

**AL·LEGACIONS AL PROJECTE D'INFORME DE FISCALITZACIÓ NUM. 18/2007-C
DE LA SINDICATURA DE COMPTES DE CATALUNYA CORRESPONENT A LA
CONTRACTACIÓ DE SERVEIS EXTERNS DELS HOSPITALS DE LA XHUP**

2.1 SERVEI DE NETEJA

f) Criteris d'adjudicació incorrectes

En relació als criteris d'adjudicació del Servei de neteja van estar desglossats en tres criteris i a la vegada per subcriteris per cadascun d'ells que són els següents:

1. Compliment dels requeriments mínims exigits en el Plec de condicions tècniques compostat per 13 subcriteris
2. Solucions tècniques i la metodologia de treball proposades compostat per 7 subcriteris
3. Es valorarà els recursos materials, humans i mitjans auxiliars, valorant la seva suficiència i adequació per a la realització dels treballs compostat per 12 subcriteris

Del total dels 32 subcriteris que es van valorar per l'adjudicació d'aquest contracte, les següents puntualitzacions només afectaven a dos d'ells. La valoració de

disposició dels certificats ISO consistien en poder donar una valoració del nivell tècnic reconegut per acreditacions homologades externes donat que les empreses licitadores totes tenen un reconeixement tècnic en el mercat suficientment conegut.

En el cas de la disposició d'un departament o responsable de qualitat i de formació del personal i tenir un servei de prevenció i d'estudis i anàlisis de riscos laborals es tenen en compte per puntuar quin nivell de requeriment presenten ja que es suposa que tots compleixen aquests requisits. La seva ponderació es troba inclosa dins d'un sol dels subcriteris utilitzats per la valoració tècnica.

Tenir en plantilla un nombre de treballadors minusvàlids no inferior a 2% tot i que es deixa constància en les valoracions dels licitadors la seva consideració no ha estat en cap cas un criteri que hagi marcat l'adjudicació d'una oferta o altre. Però com empresa pública s'ha deixat de manifest la seva consideració tal com ens regeixen els plecs de clàusules administratives informats favorablement per el Catsalut.

En la valoració de les millores presentades tot i que van haver licitadors que hi van fer constar prestacions que eren requisits sol·licitats en el plec tècnic. En l'informe de la proposta d'adjudicació que va realitzar la Mesa de contractació es van desglossar les millores presentades en aquelles que formaven part del plec tècnic i les que realment ho eren i les puntuacions d'aquest criteri es va realitzar en funció de les propostes que suposaven una millora a les prestacions presentades.

Manifestem la intenció de que no es consideri com a valor a quantificar en els requeriments tècnics aquestes característiques que es poden considerar de valoració tècnica de les empreses licitadores o si es el cas es deixi constància la clarificació més exhaustiva del seu component valoratiu.

j) Manca de constitució de les garanties, import de les garanties insuficient i garanties constituïdes fora de termini

En posterioritat a aquests expedients **s'han regularitzat els criteris de constitució de les garanties definitives**, que en tot cas es constitueixen pel total del contracte adjudicat, inclòs la totalitat del període de vigència del contracte i també aquells que està aprovada la revisió de preus, es constitueix una garantia complementaria per l'increment del import del contracte, quan escau.

k) Manca de publicitat en el DOUE i BOE de l'adjudicació del contracte

Les adjudicacions dels contractes sempre que ho requereix la legislació estan publicats mitjançant l'Edicte corresponen signat per l'òrgan de contractació de l'ICO en el DOUE i BOE i es dona publicitat en els taulells o Internet. **Farem que aquest procediment sempre es porti a terme en tot expedient que ho requereixi.**

n) Revisió de preus que no s'ajusta a la normativa contractual

En els plecs que van estar informats favorablement per l'assessoria jurídica del Catsalut de data 21 de juny de 2006 i de data 20 de juny de 2008 s'ha inclòs la modificació de la clàusula, per la seva adaptació a la realitat on queda de manifest

que: “La revisió de preus del contracte únicament procedirà una vegada transcorregut un any des de la seva signatura o en els supòsit de que es prorrogués la seva durada, sempre i quan hagi transcorregut aquest termini. Llevat que en el quadre de característiques s’indiqui un altre procediment de revisió, l’actualització s’efectuarà en funció de la variació experimentada per l’índex de preu al consum per al conjunt nacional.....”

t) Incompliment de les clàusules establertes en el contracte i en el plec de prescripcions tècniques

Els controls bacteriològics de superfície que es demanaven dins dels servei de neteja fem constar que en l’àmbit del nostra Hospital es realitzen pel Servei de Medicina preventiva de l’Hospital Universitari de Bellvitge segons es regula en el conveni de col·laboració entre les dues Institucions.

Respecte als altres punts que es mencionen dir que actualment les inspeccions visuals conjuntes amb l’empresa adjudicatària es realitzen periòdicament i es guarda la documentació corresponent. Així com es té coneixement de les periodicitat de la neteja dels vials exteriors.

2.1.2.1. Avaluació dels costos dels servei de neteja

Actualment es disposa de les dades necessàries per calcular el cost de neteja per metro quadrat en funció del espais.

2.2. SERVEI D’ALIMENTACIÓ A PACIENTS

b) Incidències en les actuacions administratives preparatòries de la licitació

En els plecs que van estar informats favorablement per l’assessoria jurídica del Catesalut de data 21 de juny de 2006 i de data 20 de juny de 2008 s’ha inclòs la modificació de la clàusula, per la seva adaptació a la realitat on queda de manifest que: “La revisió de preus del contracte únicament procedirà una vegada transcorregut un any des de la seva signatura o en els supòsit de que es prorrogués la seva durada, sempre i quan hagi transcorregut aquest termini. Llevat que en el quadre de característiques s’indiqui un altre procediment de revisió, l’actualització s’efectuarà en funció de la variació experimentada per l’índex de preu al consum per al conjunt nacional.....”

La naturalesa d’aquest contracte es de gestió de serveis públics. I els plecs de clàusules administratives particulars informats per l’assessoria jurídica del Catesalut eren de caràcter especial i mixta.

En el capítol VI Instal·lacions i equipaments, clàusula 34 Manteniment i reposició exposa: “.....aniran a càrrec de l’adjudicatari les inversions necessàries en reposició dels equipaments i instal·lacions, a fi de garantir en qualsevol moment el correcte funcionament dels serveis objectes del present contracte”

En la clàusula 39 Compte d'ingressos i despeses queda de manifest que: "els licitadors han de presentar un compte d'ingressos i despeses anual de l'explotació desglossat en els seus elements constitutius i que en detall els valors. Hi ha de figurar com a mínim: l'amortització de les instal·lacions i equipaments, amb els imports i els terminis, el manteniment i la reparació de les instal·lacions i equipaments, el cost de les matèries primeres en queviures i altres aprovisionaments, el nombre d'empleats i el cost unitari, les assegurances, les despeses generals i el benefici industrial.....

En aquest compte d'ingressos i despeses s'ha de justificar l'equilibri financer de l'operació"

Donada aquesta informació el cost d'aquestes petites inversions no es transfereix al cost de les despeses corrents donat que ho ha d'assumir l'adjudicatari amb el seu marge d'explotació del servei.

e) Motivació insuficient de l'adjudicació del servei i errada en la puntuació de les ofertes

En l'annex 3 del plec de prescripcions tècniques per a la contractació dels serveis d'alimentació pels pacients ingressats de l'ICO i per l'explotació del menjador laboral i la cafeteria de l'Hospital Duran i Reynals es reproduïx l'escandall de preus que han de presentar els licitadors i el seu desgloss, on consta com a preu unitari màxim de pensió distribució planta 9,14€ i com a preu unitari màxim distribució peu de llit 2,26€ i IVA de 0,8€. Els dos licitadors que no varen ser adjudicataris del concurs varen presentar un preu unitari de pensió distribució planta més elevat que el preu màxim de preu de sortida.

La Mesa de contractació va fer la proposta d'adjudicació tenint en compte que la distribució a peu de llit podia modificar-se en el futur i assumir-ho amb personal propi de l'hospital i que no totes les unitats utilitzen el servei de distribució a peu de llit. L'anàlisi del preu el va realitzar valorant separatament el de la pensió i el de la distribució a peu de llit.

Per aquests motius es va considerar que l'adjudicatari més adequat segons les ofertes rebudes va estar el proposat per unanimitat per la Mesa de contractació.

f) Acord d'adjudicació sense documentar i acord de la Mesa de contractació amb incidències

La documentació que tenien que presentar eren els certificats d'hisenda, de la tresoreria de la seguretat social i certificat positiu de la Generalitat i IAE.

Aquests certificats positius es poden validar en el Registre de licitadors de l'ICS i en el RELI de tots aquells proveïdors que estan registrats. No essent necessària la recepció del document original.

Tot i que aquesta documentació es reclamada a totes les empreses licitadores es deixa constància en l'acta que l'empresa adjudicatària ha tingut que fer entrega d'aquesta documentació abans de seguir amb els procediments administratius.

i) Manca de publicitat en l'adjudicació

Les adjudicacions dels contractes sempre que ho requereix la legislació estan publicats mitjançant l'Edicte corresponent signat per l'òrgan de contractació de l'ICO en el DOUE i BOE i es dóna publicitat en els taulells o Internet. **Farem que aquest procediment sempre es porti a terme en tot expedient que ho requereixi.**

m) Pròrrogues per un termini superior al que estableix la normativa o no procedent

En els plecs que van estar informats favorablement per l'assessoria jurídica del Catsalut de data 21 de juny de 2006 i de data 20 de juny de 2008 s'ha inclòs la modificació de la clàusula, per una aplicació més idònia on queda de manifest que: "el termini màxim d'execució del contracte serà el que estableix el quadre de característiques que s'adjunta. Sense perjudici d'això, el contracte podrà ser prorrogat de forma expressa, amb els límits....."

o) Despesa excedida de l'import contractat

L'import que excedeix del contracte dels servei d'alimentació a pacients de l'ICO es de 21.604,98€ donat que el número de menús per pacients ingressats poden tenir una variació en funció de l'activitat i/o altes dels pacients. Aquesta desviació per l'any 2006 es d'un 3,85%.

El resta de facturació de l'any 2006 per un total de 73.504,17€ no correspon a l'objecte d'aquest contracte. Es tracta de serveis de catering per altres conceptes i que tenen una partida de finançament finalista.

q) Incompliment de les clàusules establertes en el contracte i en el plec de prescripcions tècniques

Les despeses generades pel consum d'energia elèctrica i d'aigua per la cuina que han d'estar repercutides a l'empresa adjudicatària tot i que no hi ha comptadors individuals i es desconeixia l'import. Actualment s'està analitzant com poder fer aquesta repercussió de costos de la manera més adequada.

2.3. SERVEI DE BUGADERIA

d) Criteris d'adjudicació incorrectes

La Mesa de contractació no va aplicar un índex corrector del preu donat que l'adjudicació estava fonamentalment basada en la valoració tècnica. Donat que l'altra empresa licitadora no complia tots els requisits exigits en el Plec tècnic.

e) Manca o insuficiència de motivació de l'adjudicació del servei

Es van presentar dues empreses per licitar per aquest contracte. Donat que l'empresa adjudicatària va presentar una oferta suficientment complerta per poder ser valorada es dóna la seva valoració positiva dels aspectes tècnics. L'altra empresa licitadora no adjudicatària no complia més que un dels requisits exigits en el Plec tècnic i no facilitava suficient documentació per poder ser valorada.

Posteriorment a aquests expedients, s'han inclòs millores en les redaccions dels informes tècnics que són base per la proposta d'adjudicació. Fent constar de forma expressa de que es compleix suficientment tots els requisits necessaris tot i que només una entitat compleixi els requisits.

h) Manca de publicitat de l'adjudicació del contracte en el BOE i DOUE

Les adjudicacions dels contractes sempre que ho requereix la legislació estan publicats mitjançant l'Edicte corresponent signat per l'òrgan de contractació de l'ICO en el DOUE i BOE i es dóna publicitat en els taulells o Internet. **Farem que aquest procediment sempre es porti a terme en tot expedient que ho requereixi**

2.3.2.1. Avaluació dels costos dels servei de bugaderia

Van ser detectades mancances en els controls i s'han aplicat millores en el servei de bugaderia en els següents aspectes:

- Control visual de la roba que entra anotant les incidències i les actuacions correctores
- Control de pes d'entrada i sortida de la roba en el Registre
- Control mensual del personal actiu per retirar roba no utilitzable
- Definir l'estoc d'entrega diària de cada unitat per número de peces
- Inventari mensual d'estoc del magatzem
- Control de la roba entregada diàriament
- Manteniment de la bàscula (calibratge)
- Definir taxes els carros
- Control de l'ordre i classificació de la llenceria per par del cap d'hoteleria

VALORACIÓ

L'informe ha identificat una sèrie d'àmbits o aspectes dels procediments contractuals que caldrà prestar una especial atenció per tal d'eliminar les deficiències detectades. **Manifestem la valoració positiva del contingut de l'informe i un compromís de millorar la pràctica contractual de l'entitat a partir de les seves observacions.**

Institut Català d'Oncologia
Hospitalet, 27 de març de 2009

Hospital de Santa Maria (Lleida)

Sr. Agustí Colom i Cabau
Síndic
Sindicatura de Comptes de Catalunya
Avda. Litoral, 12-14
08005 Barcelona

Senyor,

Acusem rebuda del projecte d'informe de fiscalització núm. 18/2007-C, corresponent a la Contractació de serveis externs en els hospitals de la XHUP, exercici 2006, de l'empresa pública **Gestió de Serveis Sanitaris**.

Havent revisat el seu contingut, us faig arribar les al·legacions referides a les conclusions de l'informe, que prego que tingueu en consideració.

Resto a la vostra disposició.

Ben cordialment,

[Signatura]

Felip Infiesta García
Gerent

Lleida, 25 de març de 2009

Projecte d'Informe de fiscalització núm. 18/2007- C
Contractació de serveis externs en els hospitals de la XHUP - Exercici 2006

AL·LEGACIONS

L'empresa pública **Gestió de Serveis Sanitaris**, en endavant **GSS**, considera oportú formular les següents al·legacions al projecte d'informe de fiscalització de contractació de serveis externs, vinculades a l'apartat de les conclusions de l'informe i a les recomanacions a què es refereixen.

Conclusió 5: Incidències per manca de documentació en l'expedient

GSS ha sol·licitat en tots els expedients de contractació la classificació empresarial corresponent, com a requisit bàsic en la documentació de caràcter administrativa corresponent al sobre A dels concursos, òbviament en funció de la quantia dels mateixos. No es va poder aportar còpia de la classificació empresarial dels licitadors perquè la documentació continguda en el sobre A va ser destruïda.

GSS no pot aportar la documentació justificativa de la capacitat d'obrar, de la solvència econòmica financera i tècnica i professional dels contractistes, la de-

claració responsable de que no es trobaven en cap prohibició per contractar amb l'Administració, la declaració d'estar al corrent del compliment de les obligacions tributaries i amb la seguretat social, la oferta econòmica i l'oferta tècnica perquè la documentació continguda en el sobre A va ser destruïda.

Els contractes subscrits per GSS annexen signada pels contractistes i per l'òrgan de contractació la següent documentació:

- plec de clàusules administratives particulars
- i prescripcions tècniques corresponents

Conclusió 6:

Incidències per criteris d'adjudicació incorrectes

GSS va adjudicar els expedients de contractació d'acord amb els criteris assenyalats en les clàusules administratives particulars dels Servei Català de la Salut i amb el vist-i-plau de la intervenció delegada a Lleida.

Conclusió 9:

Incidències per manca de constitució de garanties, import de les garanties insuficient i constitució de garanties fora de termini

GSS no va sol·licitar fiança complementària del contracte de neteja de a l'empresa Clanser, SA perquè en aquell moment s'estava ja en fase preparatòria del nou concurs de neteja i l'empresa ho va assolir com una ampliació de l'anterior contracte i de forma transitòria.

Conclusió 11:

Incidències per manca de tramesa dels contractes al Registre Públic de Contractes

GSS tramet la informació dels contractes al Registre Públic de Contractes des de l'1 de gener del 2006.

Conclusió 18:

Incidències per modificacions contractuals que no s'ajusten a la normativa

A partir de l'1 de gener es va començar a posar en marxa un servei de neteja a la Residència Lleida-Balàfia i el seu Centre de dia, gestionats per GSS, perquè els ingressos d'usuaris havien de ser imminents.

Una vegada equipada la Residència va haver de ser contractada el servei de neteja per tal d'assumir tant la neteja de posada en marxa com la de manteniment del centre i va contemplar com una ampliació de l'expedient de contractació 022003 de serveis de neteja dels diferents centres de l'empresa pública **Gestió de Serveis Sanitaris**.

L'import màxim del contracte va ser purament estimatiu ja que el programa de posada en marxa de la Residència es va realitzar mitjançant l'assoliment de diferents fases, en funció dels diferents tipus d'usuaris destinats en diferents plantes de la Residència, la qual cosa va comportar que a l'inici del contracte l'import resultant del servei de neteja era proporcional al nombre de places ocupades per usuaris.

Conclusió 19:

Despesa excedida de l'import contractat i treballs facturats fora de contracte

La despesa excedida de l'import contractat del servei de neteja deriva del reforç a l'àrea quirúrgica, no previsible, ja que aquesta activitat realitzada és conseqüència de la resposta a la demanda assistencial de la Regió Sanitària de Lleida.

Conclusió 21:

Incompliment del termini d'abonament del preu establert en el text refós de la LCAP

El termini d'abonament del preu establert en el text refós de la LCAP, de 60 dies.

GSS ha reduït notablement els seus terminis de pagament, essent actualment de 60 dies en el cas de neteja i alimentació i 90 dies en el cas de bugaderia, precisant en ocasions per puntes de tresoreria la utilització de compte de crèdit.

El criteri que **GSS** fixa per al tràmit de pagament mensual té en compte la data de la factura i el termini mencionat. En cas de no existir incidències, es fa efectiu el pagament en aquest termini, amb el decalatge de termini corresponent al dia del mes que es materialitza. Habitualment **GSS** fa efectiu el pagament a proveïdors entre el dia 20-23, segons el calendari, que són els dies que cal afegir al termini establert.

GSS en cap cas ha rebut reclamació i/o sol·licitud d'interessos de demora.

El client majoritari de **GSS** és CatSalut, que té un termini de pagament de 75 dies.

Recomanació 1:

Costos dels serveis i utilització d'indicadors

GSS arran de l'anàlisi de la despesa del servei de neteja per part de la Sindicatura de Comptes, va iniciar un estudi de càrregues de treball per persona i lloc de treball segons les 22 classificacions del zones de risc, del que se'n desprèn per cadascun dels tipus de risc el promig de rati actual i la diferència amb els ratis de mercat.

Recomanació 2:

Procediments implantats per avaluar la quantitat dels serveis

GSS des de fa més d'un any i arrel del procés d'Acreditació de centre hospitalari d'aguts de CatSalut, ha instaurat un sistema de control de neteja de les diferents unitats, en la que consten diferents ítems d'observació i la puntuació final de la zona, així com els temes pendents, subscrits per l'encarregada general del servei de neteja.

Aquesta informació serveix d'eix per a la reordenació del personal i assignació de tasques tant pel personal propi com per al de l'empresa contractista, a l'objecte de rebaixar costos aproximant-nos als ratis del mercat.

Recomanació 3:

Contractació independent del servei d'alimentació a pacients i les inversions en cuines

GSS va executar obres en la sala de descans del personal de l'Hospital Santa Maria. Les obres es van finançar amb l'import del cànon i la millora econòmica ofertada destinada a inversions en l'àrea del servei de restauració, pel contractista adjudicatari. L'adjudicació de les obres es va tramitar d'acord amb la llei de contractes de les administracions públiques."

Hospital de Mataró

La documentació annexa, a la qual es refereixen les al·legacions, no ha estat reproduïda i s'ha dipositat a l'arxiu de la Sindicatura de Comptes de Catalunya.

COMENTARIS I AL·LEGACIONS RELATIVES A L'INFORME DE LA SINDICATURA DE COMPTES RELATIU A LA CONTRACTACIÓ DE SERVEIS EXTERNS EN ELS HOSPITALS DE LA XHUP EXERCICI 2006 HOSPITAL DE MATARÓ

En relació a l'informe emès per la Sindicatura de Comptes, relatiu a la contractació de serveis externs en els Hospitals de XHUP (exercici 2006) i en concret en el relatiu a l'Hospital de Mataró, ens agradaria fer els següents comentaris i al·legacions.

1. -En relació a la manca de documentació a l'oferta personal sobre A, aquesta habitualment és revisada per l'assessoria jurídica, motiu pel que una vegada rebuda la conformitat, prèvia a l'obertura dels sobres B i C, el CSdM entenia que s'havia validat la mateixa. Donat que aquesta revisió no ha estat tot el satisfactòria que hauria d'haver estat, procedirem a establir els mecanismes de validació adients per garantir la correcta verificació de la documentació.
2. -Les garanties actualment, com es pot verificar, ja es realitzen per l'import total de procediment obert i no exclusivament per l'annualitat.
3. -Les publicacions al DOUE es van sol·licitar al centre gestor (annex 1, anunci de contracte existent al nostre sistema d'informació), ara bé, d'acord amb els criteris de l'assessoria jurídica en aquell moment no es va tramitar (annex 2 resposta per correu electrònic d'aquesta).
4. -A les pàgines 25 i 92 es recull el fet d'una modificació contractual no documentada de forma adient, la investigació portada a terme per l'actual direcció del CSdM, si bé no ha pogut trobar documentació acreditativa o justificativa del fet, si ha permès determinar que probablement aquesta modificació fos resultat d'un increment d'hores de neteja a diferents serveis (per exemple Diagnòstic per la Imatge) i d'uns resultats del compte d'explotació per part de l'empresa contractada negatius ja a curt termini.
5. -Al punt k) pàgina 44, es recull que les clàusules no establien el límit del contracte i només es feia referència al preu unitari, revisada la documentació es pot observar que sí existeix. Un pressupost de licitació 2.174.181,83 €/any IVA inclòs (veure annex 3) i uns preus unitaris màxims.
6. -A diferència de la pàgina 25, la situació exposada a la pàgina 45 si pot ser explicada (malgrat la manca de documentació acreditativa), la incorporació de part del personal de cuina novament al CSdM, va ser resultat d'un pacte entre la Direcció de Recursos Humans i els Sindicats representatius al Comitè d'Empresa, ara bé, no es va fer el corresponent expedient modificació a l'entendre que la reducció total de l'import del servei no calia documentar-la, s'establiran les mesures necessàries per documentar totes les modificacions.
7. -L'execució de les condicions del plec de restauració, en el relatiu al cobrament de subministres (pàgina 48), només es realitza en el relatiu al cost de telèfon (annex 4), donada la inexistència d'aparells de mesura i a l'elevat cost de la inversió associada

per instal·lar-los, així doncs, entenem que una forma raonable de solucionar aquesta situació seria, previ a la finalització d'aquest contracte, consensuar amb l'empresa que realitza el servei una compensació calculada en base als consums definits pel fabricant i les hores aproximades de funcionament dels equips.

8. -El CSdM procedirà a modificar els models d'informe (punt b, pàgina 59) a efectes d'adaptar-se a allò que estableix la normativa vigent en relació a la motivació de la contractació externa, igualment ja es precedeix a verificar que la documentació estigui signada.

9. -En relació a les diferències en les pesades i els minvants al servei de bugaderia i rober el CSdM (pàgines 69 i 71) ja va prendre les accions adients en el seu moment havent-se reconduït i regularitzat la situació actualment (veure annex 5) i només són significatives quan hi ha demora en el retorn de la roba neta, però no en el còmput mensual.

10. -En relació a l'esmentat al punt b) pàgina 77, cal aclarir que si es va fer l'anunci tan al DOP, com al DOGC, si bé, d'acord els vostres informes, no eren els llocs adients.

[Signatura]

Pere Soley i Bach
Gerent

Mataró, 1 d'abril de 2009

Hospital Sant Jaume (Olot)

SINDICATURA DE COMPTES DE
CATALUNYA
SR. AGUSTÍ COLOM I CABAU
SÍNDIC
Av. Litoral, 12-14
08005-BARCELONA

Senyor,

Ens plau fer-li saber que no tenim cap al·legació a fer a la seva proposta d'informe de fiscalització núm. 18/2007-C corresponent a la Contractació de serveis externs al nostre centre i que per tant, estem d'acord amb el seu contingut.

Molt atentament,

[Signatura]

Carles Puig i Panosa
Director-Gerent de la FP Hospital Sant Jaume d'Olot

Olot, 23 de març de 2009

Hospital de Puigcerdà

La documentació annexa, a la qual es refereixen les al·legacions, no ha estat reproduïda i s'ha dipositat a l'arxiu de la Sindicatura de Comptes de Catalunya.

Sr. Agustí Colom i Cabau (síndic)
Sindicatura de Comptes
De Catalunya
Av. Litoral, 12-14
08005 Barcelona

Benvolgut Senyor,

En data 13 de març de 2009, Registra de sortida número: 0007794/2009, ens varen fer arribar el projecte d'informe de fiscalització núm. 18/2007-C, corresponent a la contractació de serveis externs en els hospitals de la XHUP, exercici 2006.

Per tal efectes adjuntem la següent documentació:

- Al·legacions signades per el Sr. Jordi Boix Director-Gerent
- Fotocopia del poders atorgats al Sr. Boix.
- Fotocopia del D.N.I del Sr. Boix

Resto a la seva disposició. Cordialment

[Signatura]

Josep Català i Domenge
Director Econòmic i Financer

Puigcerdà 31 de març de 2009

A LA SINDICATURA DE COMPTES DE CATALUNYA

El Sr. JORDI BOIX I ROQUETA, gerent de la FUNDACIÓ PRIVADA HOSPITAL DE POBRES DE PUIGCERDÀ (en endavant FPHPP), en nom i representació de la mateixa, segons consta acreditat en el document que s'acompanya, davant la SINDICATURA DE COMPTES DE CATALUNYA compareix i, com millor procedeixi en dret, EXPOSA:

Que mitjançant el present escrit, en la representació que ostenta, formula contra el *PROJECTE D'INFORME 18/2007 relatiu a la CONTRACTACIÓ DE SERVEIS EXTERNS EN ELS HOSPITALS DE LA XHUP EXERCICI 2006*, les següents

AL·LEGACIONS

PRIMERA.- NO SUBJECCIÓ DE LA FPHPP AL TEXT REFÓS DE LA LLEI CONTRACTES DE LES ADMINISTRACIONS PÚBLIQUES

La Sindicatura, al llarg del Projecte d'Informe, argumenta que la FPHPP ha comès tot un seguit d'irregularitats en la contractació dels serveis de neteja, alimentació de serveis, bugaderia i Direcció i Assessorament amb fonament en la vulneració de la Llei de Contractes de les Administracions Públiques, quan aquesta norma no resultava d'aplicació a les fundacions privades de Catalunya.

Des de la promulgació de la Llei 13/1995, de Contractes de les Administracions Públiques fins a la entrada en vigor del Reial Decret Llei 5/2005, d'11 de març, les fundacions (totes) no estaven incloses en l'àmbit d'aplicació de la Llei de Contractes de les Administracions Públiques.

A partir del 12 de març de 2005, mitjançant la modificació de la LCAP operada pel Reial Decret Llei 5/2005, només es van incloure les fundacions de sector públic segons indica el text literal de la modificació:

- *“Artículo 2. Adjudicación de determinados contratos.*

1. Las entidades de derecho público no comprendidas en el ámbito definido en el artículo anterior, las sociedades mercantiles a que se refieren los párrafos c y d del apartado 1 del artículo 166 de la Ley 33/2003, de 3 de noviembre, del Patrimonio de las Administraciones Públicas, y otras sociedades mercantiles equivalentes de las demás Administraciones públicas creadas para satisfacer específicamente necesidades de interés general que no tengan carácter industrial o mercantil y las fundaciones del sector público, siempre que, además, concorra alguno de los requisitos contenidos en el párrafo b del apartado 3 del artículo anterior, quedarán sujetas a las prescripciones de esta Ley relativas a la capacidad de las empresas, publicidad, procedimientos de licitación y formas de adjudicación, para los contratos de obras, de suministro, de consultoría y asistencia y de servicios de cuantía igual o superior, con exclusión del Impuesto sobre el Valor Añadido, a 5.923.000 euros, si se trata de contratos de obras, o a 236.000 euros, si se trata de cualquier otro contrato de los mencionados.”

La regulació de les fundacions amb seu a Catalunya és competència del Parlament català, però aquest fins l'any 2008 no ha regulat les anomenades fundacions de sector públic. Es a dir, no existien a Catalunya les fundacions de sector públic per no existir una regulació que les definís com a tal. Per tant, cal remetre's a la legislació estatal en matèria de fundacions, concretament a la **Llei 50/2002, de 26 de desembre, de Fundacions**, la qual afirma que es consideren fundacions del sector públic estatal – ho traslladem per analogia a l'àmbit local- aquelles en les què concorri una de les circumstàncies següents:

- *que es constitueixin amb una **aportació majoritària, directa o indirecta**, de l'Administració General de l'Estat, els seus organismes autònoms o la*

resta d'entitat del sector públic estatal –en aquest cas serien l'ajuntament, els seus organismes autònoms o entitats del sector públic local-

o

- *que el seu patrimoni fundacional, amb caràcter de permanència, estigui format en més d'un 50% per béns o drets aportats o cedits per les esmentades entitats.*

En el cas de la FPHPP cap Administració Pública, organisme autònom ni entitat del sector públic ha fet aportacions i el seu patrimoni fundacional no està format un 50% per béns o drets procedents d'aquestes entitats. Per tant, i donat que en la legislació vigent en el 2006 no es feia referència, en relació a les fundacions, al criteri de la facultat per nomenar la majoria dels membres de l'òrgan de govern (com apareix actualment al text de la Llei de Contractes del Sector Públic que ha derogat a la Llei de Contractes de les Administracions Públiques), la FPHPP no es va trobar afectada per l'àmbit d'aplicació subjectiu de la Llei de Contractes del Sector Públic fins el 30 d'abril de 2008.

Conseqüentment, totes les irregularitats denunciades a l'informe de la Sindicatura per incompliment de la Llei de Contractes de les Administracions Públiques durant el període anterior al 30 d'abril de 2008 no són tals, en la mesura que la norma no era d'aplicació a la Fundació Hospital Particular de Puigcerdà.

Es més, en el règim jurídic actualment en vigor, d'acord amb la llei d'acompanyament als pressupostos del 2009 de la Generalitat de Catalunya, afegeix una disposició addicional tercera a la Llei 4/2008, del 24 d'abril, del llibre tercer del Codi civil de Catalunya en virtut de la qual no es consideren fundacions de sector públic aquelles que, tot i que perceben majoritàriament els seus ingressos del sector públic, aquests ingressos de procedència pública corresponen a la compra de serveis per part d'entitats públiques, o procedeixen d'un concert o responen a contraprestacions recíproques. Es a dir, que ni amb el regim jurídic actualment en vigor no es podria considerar la FPHPP una fundació de sector públic.

En conseqüència, se sol·licita a la Sindicatura que tingui en consideració els orígens i la tipologia d'entitat que és la FPHPP als efectes de determinar la no inclusió de la mateixa en l'àmbit subjectiu d'aplicació del TRLCAP.

Per a l'improbable supòsit de que no s'estimi la precedent al·legació, amb caràcter subsidiari es manifesten les següents:

SEGONA.- CONTRACTACIÓ DEL SERVEI DE NETEJA, ALIMENTACIÓ DE PACIENTS I BUGADERIA

Aquesta part manifesta que, si no es van seguir els procediments de contractació previstos en el TRLCAP, el motiu va ser que es tenia el ple convenciment que aquesta norma no era d'aplicació a una entitat com és la FPHPP, pels raonaments que s'han manifestat en l'al·legació primera, sense perjudici de l'assumpció de les responsabilitats que es derivin d'aquesta circumstància.

És voluntat de la FPHPP manifestar que, en endavant, i donat que la Llei 30/2007, de 30 d'octubre, de Contractes del Sector Públic, té un àmbit subjectiu d'aplicació més ampli i en tant la Junta consultiva de contractació administrativa pugui considerar que li resulti d'aplicació l'esmentada norma, és la seva voluntat donar compliment al règim jurídic que estimi la Junta, que és qui té la competència per resoldre aquesta consulta.

Per l'exposat, se sol·licita a la Sindicatura de Comptes que tingui en consideració el manifestat en aquesta al·legació, així com la voluntat de la FPHPP de donar compliment a les exigències legals que li siguin d'aplicació, en l'elaboració de l'Informe Definitiu.

TERCERA.- PRÒRROQUES PER UN TERMINI SUPERIOR AL QUÈ ESTABLEIX LA NORMATIVA O NO PROCEDENTS I PRÒRROQUES TÀCITES

La Sindicatura afirma que, a partir de l'entrada en vigor de la LCAP, el 9 de juny de 1995, les entitats afectades s'haurien d'adaptar a aquesta nova normativa en el moment en què finalitzessin els contractes vigents, considerant que aquests contractes ja adjudicats no es poden prorrogar en els termes que el propi contracte hagi establert sinó que s'han de tornar a adjudicar conforme a la nova normativa.

La Disposició Transitòria Primera de la LCAP conté una previsió al respecte, establint que *els expedients de contractació en curs en els què no s'hagi produït l'adjudicació es regiran pel disposat en la present llei, sense que, no obstant, en cap cas sigui obligatori el reajustament a la present llei de les actuacions ja realitzades.*

De la lectura del precepte es desprèn clarament que els contractes ja adjudicats en el moment d'entrada en vigor de la norma se seguiran regint per la normativa conforme a la què van ser adjudicats i per les seves pròpies previsions. En conseqüència, si les pròpies previsions del contracte estableixen la possibilitat que aquest es prorrogui, no es començarà a aplicar la nova legislació fins que hagin finalitzat la vigència del contracte i de les pròrroques acordades a l'empara d'aquest.

Aquest mateix raonament és aplicable a les modificacions introduïdes per la Llei 67/2003, ja que la mateixa introdueix modificacions en el règim contractual però no incorpora cap Disposició Transitòria que estableixi que els contractes ja adjudicats s'han de sotmetre a la nova regulació. Per tant, els contractes adjudicats amb anterioritat a l'entrada en vigor de dita llei i les pròrroques d'aquests fetes a l'empara de les seves pròpies previsions es podien seguir regint per la normativa conforme a la què van ser adjudicats.

Aquesta al·legació és aplicable a tots els contractes en situació de pròrroga als quals es fa referència al llarg de l'informe.

Per l'exposat, se sol·licita a la Sindicatura que, modifiqui en aquest sentit l'elaboració de l'Informe Definitiu.

QUARTA.- INCOMPLIMENT DE LES CLÀUSULES ESTABLERTES EN EL CONTRACTE I EN EL PLEC DE PRESCRIPCIONS TÈCNIQUES.

Pel que fa a les incidències detectades sota aquest anunciat voldríem exposar les següents al·legacions.

a) **Cànon per explotació de màquines automàtiques.** Atenent el poc import del cànon en l'esmenta't exercici varem proposar regularitzar-ho contra els imports que l'adjudicatari acreditava en concepte d'interessos de les factures aplaçades.

b) **Indicadors qualitat neteja.** L'adjudicatari té establert un procediment intern de control de la qualitat del servei que es realitza periòdicament de forma aleatòria en les diferents àrees del centre, i per les funcions que te assignades cada plaça. Aquest procediment disposa de documentació per fer el seguiment i està l'abast de la FPHPP.

c) **Control bacteriològics.** El control microbiològic d'aliments i superfícies vinculades a la gestió de aquest es realitza mitjançant recull de mostres amb una periodicitat mensual i genera un informe que esta a l'abast tan del adjudicatari com de la FPHPP. D'altre banda, el control microbiològic dels espais crítics s'han realitzat mitjançant l'empresa subcontractada per l'adjudicatari "Gabinete de estudios de microbiología aplicada" amb una periodicitat de tres cops l'any.

Per l'exposat, se sol·licita a la Sindicatura que, tingui a bé aquestes matisacions per l'elaboració de l'Informe Definitiu.

En base a tot l'exposat,

SOL·LICITA: Que es tingui per presentat aquest escrit, juntament amb el document que s'acompanya, se serveixi admetre'l i, en mèrits de l'exposat, tinguin per realitzades les precedents al·legacions contra el PROJECTE D'INFORME 18/2007 relatiu a la CONTRACTACIÓ DE SERVEIS EXTERNS EN ELS HOSPITALS DE LA XHUP EXERCICI 2006 i, estimant-les per la seva procedència, dicti resolució per la què esmeni les errades i incorreccions que figuren en dit informe.

Puigcerdà, a 30 de març de 2009

[Signatura]

Jordi Boix i Roqueta,
Gerent de la Fundació Privada
Hospital Particular de Puigcerdà

Hospital Universitari de Sant Joan de Reus

A LA SINDICATURA DE COMPTES DE CATALUNYA

EDUARD ORTIZ CASTELLÓN, amb DNI 39.847.138-Y, actuant en nom i representació de l'HOSPITAL UNIVERSITARI DE SANT JOAN DE REUS, SAM, amb CIF A-43096692 i domicili a efectes de notificacions a C/ Sant Joan, s/n, 43201-REUS, MANIFESTO,

Que d'acord amb el que preveu l'article 6 de la Llei 6/1984, de 5 de març, de la Sindicatura de Comptes de Catalunya, modificada per les lleis 15/1991, de 4 de juliol, 7/2002, de 25 d'abril i 7/2004, de 16 de juliol, presento **AL-LEGACIONS A L'INFORME DE FISCALITZACIÓ NÚM. 18/2007-C CORRESPONENT A LA CONTRACTACIÓ DE SERVEIS EXTERNS EN ELS HOSPITALS DE LA XHUP EXERCICI 2006.**

Les Al·legacions que es formalitzen en el present escrit fan referència a l'anàlisi/fiscalització relatiu a la contractació dels serveis externs de l'Hospital Universitari de Sant Joan de Reus (HUSJR), concretament dels serveis de neteja, alimentació a pacients, bugaderia i direcció i assessorament.

I.- ASPECTES JURÍDICS

I.1.- Adjudicacions de serveis no ajustades al procediment establert en la LCAP: Principis de publicitat i concurrència.

La disposició addicional sisena de la Llei 13/1995, de 18 de maig, incorporada també al TRLCAP, que va mantenir la seva vigència durant el període de 9 de juny de 1995 fins al 31 de desembre de 2003, és d'aplicació a l'Hospital Universitari de Sant Joan de Reus, SA Municipal.

Ara bé, l'esmentada disposició, en aquest període de la seva vigència, presenta una enorme dificultat en la seva aplicació pràctica, pels següents motius:

- a) No delimita els tipus de contractes que s'inclouen en "l'activitat contractual", als quals s'han d'aplicar els principis que s'esmenten en l'apartat b).
- b) No estableix cap mecanisme concret per donar efectiu compliment als "principis de publicitat i concurrència".

Davant aquestes inconcrecions de la DA 6ª. LCAP, atès que l'Hospital Universitari de Sant Joan de Reus, és una societat anònima municipal, per donar un efectiu compliment de la mateixa, va acudir i va fer seva la normativa que es va publicar el 13 de juny de 1995 que fou el Reglament d'obres, activitats i serveis dels Ens Locals (DOGC núm. 2066 de 23.06.1995) –ROAS-.

En aquest reglament s'estableix la normativa aplicable a la "societat mercantil amb capital íntegrament públic", en què cal destacar, respecte a la contractació, els preceptes següents:

- **Caràcter de relacions amb tercers:**

Art. 218. 1 Els contractes i les relacions amb tercers per part de la societat **tenen caràcter mercantil**, sens perjudici del que estableix l'article 225.2 d'aquest Reglament respecte a l'adquisició de béns i la contractació d'obres.

- **Programa d'actuació i règim de contractació:**

Art. 225. 2 L'adquisició de béns immobles i la contractació d'obres s'han de sotmetre a un procediment que s'adapti als principis de publicitat i concurrència de la contractació.

Per tant, a Catalunya, "l'activitat contractual" que han de sotmetre, les societats anònimes municipals, a "publicitat i concurrència", d'acord amb el ROAS, és la "d'adquisició de béns immobles i la contractació d'obres".

Els principis de publicitat i concurrència no serien exigibles als contractes dels serveis fiscalitzats.

L'Hospital Universitari de Sant Joan de Reus, SAM (HUSJR); ha tingut una preocupació constant durant la vigència de la LCAP i TRLCAP, per vetllar per l'aplicació dels principis de publicitat i concurrència.

L'any 2006, l'HUSJR, a través de l'Alcalde de l'Ajuntament de Reus, es va dirigir a la **Junta Consultiva de Contractació Administrativa del Departament d'Economia i Finances de la Generalitat de Catalunya**, amb la formulació de les qüestions següents:

A efectes d'aplicació de la Disposició Addicional sisena de la Llei de Contractes de les Administracions Públiques (principis de publicitat i concurrència):

a) *"Existeix algun tipus de criteri orientador vers a través de quins mitjans s'han de portar a terme les actuacions necessàries per garantir el compliment dels principis de publicitat i concurrència?."*

b) *"Resulta obligatòria la publicació dels preceptius anuncis en algun diari o butlletí oficial?."*

L'informe 5/ 2006, de 20 de novembre, de la **Comissió Permanent de la Junta Consultiva de Contractació Administrativa de la Generalitat de Catalunya**, sobre el règim contractual de les societats públiques, arriba a la conclusió següent:

"Sobre les possibles pautes d'actuació per donar compliment a les previsions de la disposició addicional sisena del TRLCAP, resulten adients les pautes derivades de la comunicació interpretativa de la Comissió sobre el Dret comunitari aplicable en l'adjudicació de contractes no coberts o només parcialment coberts per les Directives sobre contractació pública, resumides en l'apartat II.B de les consideracions jurídiques d'aquest informe. En concret, sobre l'obligatorietat de la publicació dels contractes en diaris o butlletins oficials, l'entitat contractant té l'obligació d'avaluar la conveniència d'efectuar dita publicació als efectes d'assolir l'adequada publicitat de les llicitacions".

I.II) Pròrroques per un termini superior al que estableix la normativa o no procedents i pròrroques tàcites. Manca d'adequació als canvis de la normativa de contractes.

En el seu projecte d'informe la Sindicatura de Comptes indica que l'Hospital Universitari de Sant Joan de Reus, SAM, s'hauria d'adaptar a aquest nou règim contractual en el moment en què finalitzessin els contractes que tinguessin vigents; és a dir, no havia de prorrogar els contractes mercantils anteriors sinó que els haurien de tornar a adjudicar a partir de l'any 2004, d'acord amb els principis de publicitat i concurrència i d'acord amb les prescripcions relatives a la capacitat d'empreses, publicitat, procediments d'adjudicació i formes d'adjudicació regulats en el TRLCAP si reunien els requisits establerts en l'article 2.1 del TRLCAP.

Per determinar l'abast de la reforma, que comportava per a les societats anònimes municipals, l'article 67 de la Llei 62/2003, de 30 de desembre; de mesures fiscals, administratives i de l'ordre social, l'any 2006, l'Hospital Universitari de Sant Joan de Reus, SAM, a través de l'Alcalde de l'Ajuntament de Reus, es va dirigir a la Junta Consultiva de Contractació Administrativa del Departament d'Economia i Finances de la Generalitat de Catalunya, amb la formulació, entre altres, la qüestió següent:

A efectes d'aplicació o no del contingut de l'article 2.1 de la Llei de Contractes de les Administracions Públiques

e)"Els contractes de les societats públiques sotmeses a l'article 2.1 de la LCAP, tenen la consideració de contractes privats o són contractes administratius?. Segueixen sotmetent-se les discrepàncies vers els esmentats contractes a la jurisdicció civil ordinària o, quan s'aplica part de la Llei de Contractes de les Administracions Públiques, la jurisdicció de referència, en tot o en part (capacitat, publicitat, procediments de licitació i formes d'adjudicació) deu ser la contenciosa-administrativa?."

L'informe 5/ 2006, de 20 de novembre, de la Comissió Permanent de la Junta Consultiva de Contractació Administrativa de la Generalitat de Catalunya, sobre el règim contractual de les societats públiques, arriba a la conclusió següent:

"El precepte al·ludeix a la subjecció de les societats mercantils públiques quan duen a terme determinats tipus de contractes amb imports iguals o superiors als llindars d'aplicació del dret comunitari de contractes. En concret, la norma continguda en l'article 2.1 determina el règim jurídic, públic, aplicable a determinats contractes per a àmbits concrets (això és: capacitat de les empreses, publicitat, procediments de licitació i formes d'adjudicació; és a dir, les normes contingudes sobre aquestes matèries en els Títols II i III del Llibre I del TRLCAP i les que en resultin concordants). En conseqüència, també els actes i les qüestions derivades d'aquesta aplicació estaran sotmesos a la funció revisora de la jurisdicció contenciosa administrativa, per aplicació analògica de les regles previstes en l'article 9 TRLCAP".

La reforma del TRLCAP, de 30 de desembre de 2003, no va establir cap disposició ni cap modificació de l'article 111 (causes de resolució dels contractes) i l'article 214 (resolució del contracte de serveis), en què s'interpretés l'obligació de resoldre el contracte de serveis vigent, quan la durada no complís el termini establert a l'article 198 TRLCAP, i tornar-lo a adjudicar d'acord amb les prescripcions relatives a la

capacitat d'empreses, publicitat, procediments d'adjudicació i formes d'adjudicació regulats en el TRLCAP, si reuneixen els requisits establerts en l'article 2.1 del TRLCAP.

II- VALORACIÓ DEL DESENVOLUPAMENT DELS SERVEIS

II.1 Servei de Neteja.

El servei de neteja contractat per l'HUSJR abasta la prestació del servei de totes les dependències sanitàries i engloba tant els serveis de neteja de la part d'hospitalització d'aguts com de l'assistència sociosanitària.

Dins dels serveis que desenvolupa, a part de la neteja pròpiament, aquest personal s'encarrega de realitzar tot el transport logístic intern relatiu a la recollida de roba bruta, recollida de residus fins els magatzems finals, i per altra part els treballs de neteja extraordinaris o mobilitat de mobiliari que sigui necessari.

El servei de neteja contractat pel centre és un servei externalitzat parcialment, donat que hi ha un còmput de persones pròpies del centre, les quals porten associats uns costos de conveni del centre en relació al de la pròpia empresa subcontractada molt superior i que té una incidència en el cost final.

Avaluació de costos.

Pel que respecta a l'avaluació de costos del servei de neteja de l'hospital, i pel que fa a l'exercici 2006 revisat, cal comentar que el cost mig dels 14 hospitals ha estat de 66,39€ m² i el cost de l'Hospital Universitari Sant Joan de Reus ha estat de 63,95€ m² (2,44€ per sota de la mitjana) la qual cosa representa una reducció del cost per m² d'un 3,81%.

Quant al cost elevat per metre quadrat en la zona de risc alt que l'hospital ha tingut en aquest període, aquest ha estat ocasionat per una redistribució de recursos humans des de les zones de mig risc cap a les zones d'alt risc per un problema puntual d'infeccions, i que va fer necessari una major dedicació de persones per efectuar la neteja en aquestes zones i que en el moment d'aportar les dades es va contemplar aquesta sobredotació de personal.

Avaluació de la qualitat.

L'Hospital Universitari Sant Joan de Reus, pel que fa als procediments implantats per avaluar la qualitat de la prestació del servei de neteja, va determinar que es realitzaria sota la perspectiva de dos eixos. El primer, mitjançant una auditoria realitzada l'any 2002 per una empresa externa, en la que es va avaluar d'una manera molt exhaustiva la situació real del servei de neteja.

Les accions de millora que proposava aquest document, es van periodificar durant un període de quatre anys, donat que algunes d'elles comportaven un cost econòmic i d'inversió important al tractar-se, en algun cas, d'inversions que comportaven obres, finalitzant aquest pla l'any 2006.

L'any 2008 es va donar continuïtat a dita sistemàtica, realitzant una nova auditoria per tal de reavaluar les accions portades a terme i detectar noves mancances, i que en

aquests moments ha comportat, com un fet significatiu, el canvi de sistema de doble ferrada pel d'una neteja utilitzant baietes de microfibra. Així mateix ha incorporat la implantació d'un sistema objectiu d'avaluació de l'estat de la neteja, que consisteix en efectuar inspeccions visuals pels dos responsables (hospital i subcontracte) utilitzant unes fitxes tipus "xec list", el qual permet per una part, identificar i portar a terme accions correctores immediates i per altra part, la integració d'una valoració numèrica. Aquesta puntuació ens indica el nivell de neteja d'aquesta dependència. Aquesta puntuació i la de la resta de zones que d'una manera aleatòria es va avaluant, es trasllada a un full resum on el còmput de totes les valoracions ens dóna una visió general de tot l'hospital i que en els períodes successius permet veure quina evolució va tenir globalment l'hospital.

Finalment pel que respecta als controls microbiològics ambientals que es porten a terme mensualment en les zones d'alt risc, comentar que els resultats obtinguts són sempre comentats dins la comissió d'infecciosos, que es reuneix mensualment i és on es supervisen les accions correctores que en cada cas són adoptades. Aquesta documentació no estava integrada en un sol fitxer i ha estat arran de l'auditoria realitzada per la sindicatura de comptes, que ens ha permès visualitzar aquesta mancança i que ha estat incorporada en el procediment de la comissió.

II.II Servei d'alimentació a pacients.

El servei extern d'alimentació del nostre hospital pel que fa als serveis que tenim contractats, s'ha ajustat al plantejament general que també tenen altres 9 hospitals analitzats i per tant a l'hora d'analitzar la gestió econòmica que s'ha realitzat, ens permet veure si els resultats obtinguts estan en una posició més o menys bona respecte a la mitjana dels hospitals comparats.

Avaluació de costos.

Pel que fa a l'avaluació de costos d'alimentació de l'Hospital Universitari Sant Joan de Reus, el cost de la pensió és de 11,72€ sent el cost mig del grup avaluat de 13,34€ tenint el cost per pensió 1,62€ (13,82%) més baix que la mitjana.

Així mateix, pel que fa al cost mig per estada hospitalària, l'hospital té un cost de 10,56€ i la mitjana ha estat de 12,02€, tenint la relació entre el nombre de pensions per estada del 0,90 exactament igual a la de la mitjana dels centres estudiats.

Circuit i anàlisi del suport documental de la despesa.

Quant a l'anàlisi del suport documental de la despesa, l'Hospital Universitari de Sant Joan de Reus autoritza les factures per revisió analítica i per comparació amb el nombre de pacients ingressats a l'hospital, a part de la comprovació en funció al nombre d'àpats servits, els productes extres subministrats, adjuntant a la factura el nombre d'àpats facturats per dia, i amb indicació del servei clínic (centre de cost) que ha generat la demanda, comprovant per tant la validació de la despesa amb la correlació als pacients ingressats.

El control de la higiene alimentària.

Pel que fa a l'apartat del control de la higiene, l'hospital disposa a l'igual que altres set hospitals, el manual d'anàlisi de perills i punts de control crítics i que ens permet

aplicar les recomanacions i protocols de manipulació d'aliments, neteja general i d'equipaments específics, que garanteix uns procediments específics dins d'aquest àmbit, permeten registrar i complimentar els autocontrols que ajuden a detectar els punts crítics i reduir el risc que poden comportar.

Grau de satisfacció segons enquestes realitzades als pacients.

Quant a la satisfacció dels usuaris ingressats a l'hospital Universitari de Sant Joan, els resultats de l'enquesta que va dur a terme el Servei Català de la Salut indica que el 78,40% dels pacients van trobar el menjar bo o molt bo.

II.III Servei de bugaderia.

El contracte del servei de bugaderia de l'Hospital Universitari Sant Joan de Reus, recull en les seves clàusules, un sistema pel qual, mantenint el servei i qualitat desitjable que pot aportar qualsevol empresa de bugaderia, amb l'objectiu de transferir el risc a l'empresa subcontractada, la compra i la reposició de la roba hospitalària, ja sigui pel desgast o per la pèrdua de la mateixa, considerant la roba que es troba en el centre de la seva propietat i no és de l'hospital, i és a ella a qui li correspon vetllar perquè sempre es disposi de suficient roba neta en el centre i es compleixi els pactes d'estoc de cada unitat i servei de l'hospital, gestionant, per tant, la compra i reposició segons aquest criteri.

Avaluació de costos.

Pel que fa als costos del servei de bugaderia, el contracte d'aquest servei estipula que la roba que es facturarà és la roba neta a diferència de la resta de centres analitzats a excepció d'un altre, també es contempla la reposició de la roba. És per aquest motiu que el cost del nostre servei (0,95€ per quilo) és més elevat que el cost de la mitjana de la resta de centres (0,753€ per quilo) i per tant no es pot comparar, tot i que la diferència és de 0,19€ respecte a la mitjana i de 0,10€ respecte al cost màxim que es paga en algun altre centre.

Quant al sistema que utilitzem que ens permet controlar els quilograms facturats, es fa mitjançant la comprovació dels albarans de la roba entregada (roba neta) i la que s'ha facturat. Així mateix, cada dia es compta el nombre de paquets que són entregats de roba neta els quals mitjançant un escandall queda controlat el nombre de peces de roba que hi ha en cada paquet i els quilograms que fa cadascun d'ells. Aleatòriament cada dia s'obren entre 4 i 5 paquets, intentant agafar una mostra com a mínim de cada tipus, i es compta el nombre d'unitats que contenen, i es confronta el resultat amb el nombre de peces del llistat (escandall) que està detallat, tot i que no es registra en un llibre d'incidències.

Finalment, cal dir que el nostre centre, utilitza diferents indicadors per gestionar el servei de bugaderia: quilograms de roba neta per estada, quilograms de roba neta per ingrés, i el mateix indicador però en termes de despesa, cost per estada, obtenint un detall més orientatiu de la causa per on poden venir alteracions sobre la mitjana.

Avaluació de la qualitat.

El sistema que utilitza l'Hospital Universitari Sant Joan de Reus per avaluar la qualitat de la prestació del servei, està basada amb les inspeccions visuals de l'estat de la roba lliurada per l'empresa adjudicatària, amb l'objectiu d'identificar les incidències en la roba rentada (roba bruta, amb taques, etc.) i poder prendre les mesures correctores al respecte.

Aquestes inspeccions es realitzen en dos moments, el primer quan es repcepciona la roba, es treu aleatòriament paquets per comprovar el nombre d'unitats tal com hem comentat anteriorment i a la vegada serveix per veure el seu estat. La segona es produeix quan és utilitzada en els serveis assistencials.

Arran de l'auditoria i al revisar els circuits, es va observar que en molts casos, les incidències no es comuniquen al responsable d'hostaleria i la roba que s'ha trobat en malt estat és rebutjada pel personal assistencial, posant-la en el circuit de roba bruta, i per tant no es descompte de la factura. Derivat d'aquesta anomalia, es van adoptar les mesures pertinents per tal de corregir-ho, així mateix, l'auditoria ens ha servit per incorporar una nova pràctica que consisteix en el registre de les incidències que també era un aspecte que no es realitzava, tot i que les queixes i deficiències detectades es comentaven amb el responsable del servei de bugaderia per tal que corregís la no conformitat.

II.IV Servei de direcció i d'assessorament

El contracte del servei de gerència abasta la gestió de recursos humans, la gestió economicofinancera, la gestió de compres, la gestió de la informàtica, la gestió de la qualitat, la gestió de les estadístiques i la gestió de la formació. També els serveis jurídics, la direcció de comunicacions i relacions externes, la direcció de salut, la direcció de relacions amb mútues i l'oficina tècnica (infraestructures).

Pel que fa al quadre 2.4.D se sol·licita es posi una marca (número/lletra) al costat de la xifra "2,51" que remet a la frase que hi ha sota del quadre.

Per tot això,

DEMANO: Que es tingui per complimentat en temps i forma el tràmit concedit i per formulades les Al·legacions al Projecte d'Informe de fiscalització 18/2007-C corresponent a la Contractació de serveis externs en els hospitals de la XHUP.

A Reus per Barcelona, 25 de març de 2009.

[Signatura]

EDUARD ORTIZ CASTELLÓN

President del Consell d'Administració

Hospital Universitari Sant Joan de Reus, SAM

Hospital Santa Catarina (Salt)

Sr. Agustí Colom Cabau
Síndic de Comptes
Av. Litoral, 12 – 14
08005 Barcelona

Senyor,

En relació al projecte d'informe de fiscalització núm. 18/2007 – C, corresponent a la Contractació de serveis externs en els hospitals de la XHUP, exercici 2006, que van presentar el passat 12 de març, li comunico que una vegada revisada aquesta proposta d'informe, l'IAS no té cap al·legació per presentar.

Atentament,

[Signatura]

Lluís Franch Viñas
Conseller delegat – gerent
Salt, 24 de març de 2009

Pius Hospital de Valls

SINDICATURA DE COMPTES DE
CATALUNYA
Síndic
Sr. Agustí Colom
Av. Litoral, 12-14
08005 BARCELONA

Benvolgut Senyor,

En resposta a l'informe presentat per vostès amb data 10 de març del corrent, i número de registre d'entrada 30, li vull manifestar que no tenim cap al·legació a realitzar, doncs estem d'acord amb els comentaris i estudis que ens afecten.

Només aclarir, novament que l'any 2008 es va licitar per concurs públic el servei de restauració, amb el que queda solucionat aquest aspecte.

Durant l'any 2009 licitem el servei de bugaderia, per tal de corregir la deficiència actual de realitzar pròrrogues tàcites.

Per últim, el servei de neteja el tenim cobert, formant part com a socis d'una societat que té la fórmula d'AIE, i per tant no hem fet ni farem concurs públic.

Agraïm l'esperit de l'estudi que ens ha ajudat a aclarir els procediments correctes que anirem implementant.

Atentament,

[Signatura]

Julio García Prieto
Gerent

Valls, 1 d'abril de 2009

5. COMENTARIS A LES AL·LEGACIONS

Totes les al·legacions formulades per les entitats gestores dels diferents hospitals al projecte d'informe de fiscalització 18/2007-C, referent a *Contractació de serveis externs en els Hospitals de la XHUP, exercici 2006*, han estat analitzades i valorades degudament. El text inicial de l'informe no s'ha alterat per entendre que les al·legacions trameses són explicacions que confirmen la situació descrita a l'informe o perquè no es comparteixen els judicis exposats en aquelles, excepte pel que fa a l'al·legació B) de Badalona Serveis Municipals, referida a la inclusió de l'Hospital Municipal de Badalona en les enquestes de satisfacció realitzades pel Servei Català de la Salut.

Sindicatura de Comptes de Catalunya
Av. Litoral, 12-14
08005 Barcelona
Tel. +34 93 270 11 61
Fax +34 93 270 15 70
sindicatura@sindicatura.cat
www.sindicatura.cat

Elaboració del document PDF: juliol de 2009

Dipòsit legal de la versió enquadernada
d'aquest informe: B-32204-2009